

VUOSIKERTOMUS JA
VASTUULLISUUSRAPORTTI

2023

SISÄLLYS- LUETTELO

ALKO LYHYESTI	3
Toimitusjohtajan katsaus	6
ALKON STRATEGIA	7
Tehtävämme: Nautitaan vastuullisesti	9
Alkon arvonluonnin malli	10
Toimintaympäristö	11
Strategiamme: Yhteinen Alko	12
Vaikuttavia tekoja hyvinvoinnin edistämiseksi	16
Avointa ja faktapohjaista keskustelua sidosryhmiemme kanssa	19
NAUTITAAN VASTUULLISESTI	22
Vastuullisuuden vuosi 2023	23
Myyntinvalvonnalla vastuullisuutta	25
Valintoja ympäristön hyväksi	28
Yhdessä ihmis- ja työoikeuksien puolesta	33
Kaikkikanavaisuus tuo yksilöllisyyttä maailmanluokan palveluun	37
Kohti yhä vastuullisempaa valikoimaa	41
Yhteinen Alko, minulle sopiva	46
Vahva suoritus haastavassa kustannusympäristössä	52
HALLINNOINTI	54
TILINPÄÄTÖS	78

6

Palvelu ja vastuullisuus asuvat Alkossa

15

Alkoholi ei ole mikä tahansa elintarvike

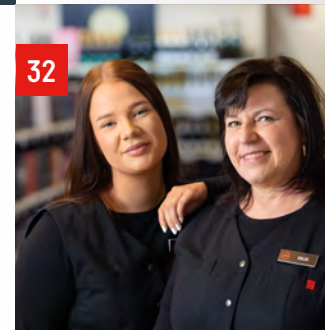
18

Ajankohtaiset hyvinvoinnin teemat Alkon vastuullisuustyön keskiössä

32

Vaihtoehtoisten juomapakkausten valikoima kasvaa vauhdilla

36

Ilmastotiekartta ohjaa hankintoja

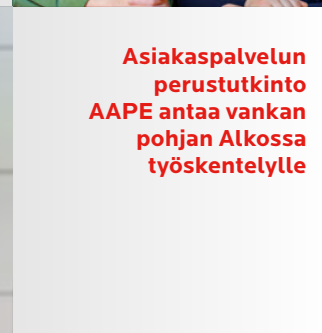
40

Aito yhteistyö asiakkaiden kanssa auttaa kehittämään palveluita

45

Avoin ja vastuullinen hinnoittelu palvelee sekä tavarantoimittajia että asiakkaita

51

Asiakaspalvelun perustutkinto AAPE antaa vankan pohjan Alkossa työskentelylle

ALKO LYHYESTI

- Perustettu 5.4.1932
- Pääkonttori Helsingissä
- Valtion omistus 100 %

Alko on erilainen kauppa. Meille on laissa kirjattu tehtävä myydä alkoholijuomia siten, että vähennämme alkoholin haittoja. Tehtävämme on pysynyt samana vuodesta 1932 saakka.

Alkoholi ei ole tavanomainen hyödyke, vaan sillä on vaikutuksia niin terveyteen, hyvinvointiin kuin kansantalouteen. Alkoholi-monopoli on tutkitusti tehokas tapa vähentää alkoholista syntyviä terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä ongelmia ja kustannuksia.

Kiteytämme merkityksemme kahteen sanaan: Nautitaan vastuullisesti. Meille vastuullisuus on koko tekemisemme perusta sekä liiketoimintamme ja olemassaolomme oikeutus. Emme pyri maksimoimaan myyntiä eikä ketään palkita myynnin perusteella.

Tarjoamme asiakkaillemme asiantuntevaa ja ystävällistä maailmanluokan palvelua. Rakennamme yhdessä vastuullista ruoka- ja juomakulttuuria ja mahdollistamme asiakkaillemme vastuullisimmat valinnat. Teemme ikärajatarkastuksia tinkimättömästi, kehitämme hankinnan läpinäkyvyyttä, huolehdimme tuoteturvallisuudesta sekä toteutamme hyvinvointia edistäviä hankkeita.

Kohtelemme kaikkia sidosryhmiämme tasapuolisesti, syrjimättömästi ja läpinäkyvästi. Tarjoamme tavarantoimittajillemme alustan alkoholijuomien myyntiin Suomessa. Kuluttajille tämä näkyy monipuolisena yli 11 000 tuotteen valikoimana.

Toimimme taloudellisesti tehokkaasti ja meidän kauttamme valtiolle tilitetään vuosittain yli miljardi euroa veroja ja osinkoa.

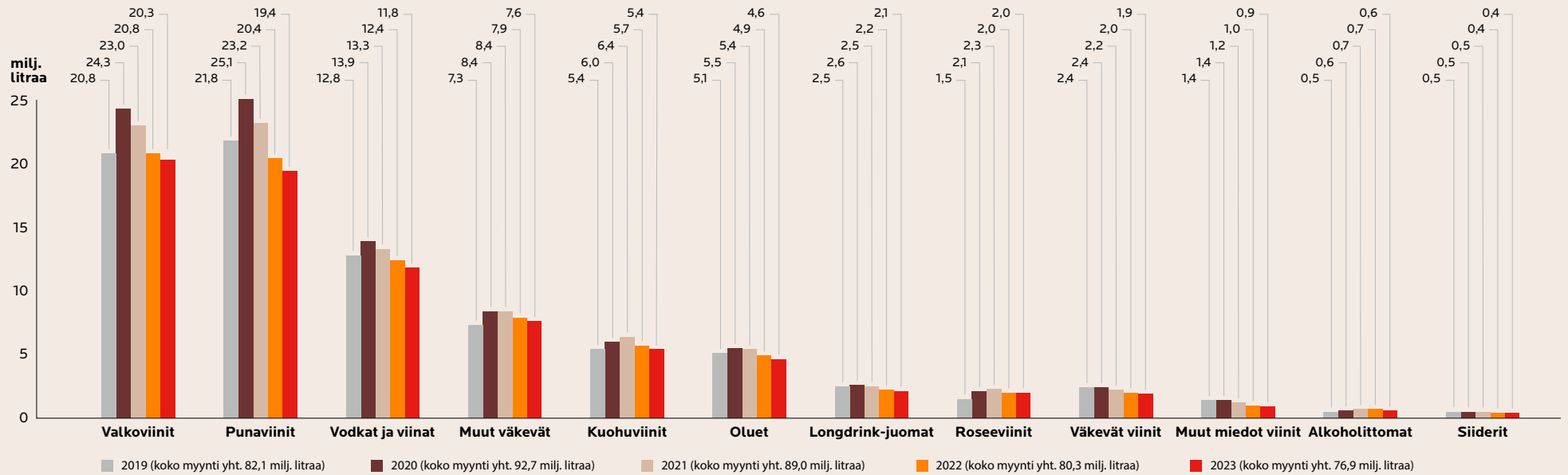
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) tekee vuosittain Alkoholipoliittiset mielipiteet -kyselyn. Suomalaisista 68 (62) prosenttia pitää nykyisiä alkoholipoliittisia rajoituksia sopivina tai haluaisi kiristää niitä.

AVAINLUKUJA 2023

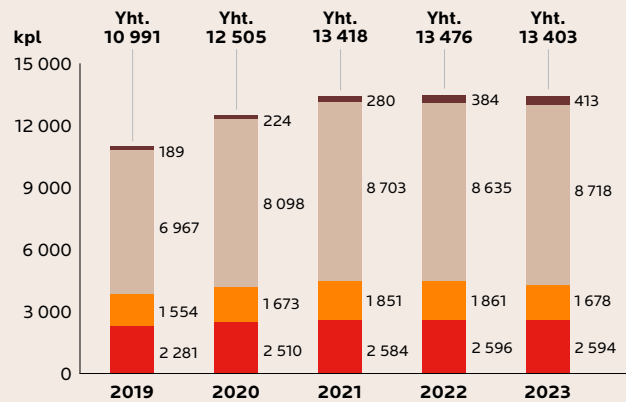
Henkilöstöä keskimäärin	Myymlöitä	Noutopisteitä	Asiakaskäyntejä (miljoonaa)	Tuotteita	Juomatoimittajia	Vihreä valinta -tuotteiden* osuus litramyynnistä (prosenttia)
2 398 (2 436)	372 ja 126 (373) (134)		50,7 (52,1)	11 200	79 eri maasta	57,5 (52,3)
Ikäraja-mysteryn onnistumisprosentti	Kokonaismyynti (miljoonaa litraa)	Verollinen liikevaihto (miljoonaa euroa)	Tilikauden voitto (miljoonaa euroa)	Myynnistä kertynyt alkoholi- ja arvonlisävero (miljoonaa euroa)	Omavaraisuusaste (prosenttia)	
98,3 (97,3)	76,9 (80,3)	1 160,8 (1 187,3)	35,7 (38,4)	854,2 (884,8)	31,5 (32,3)	

* Alkon valikoiman Vihreä valinta -merkintä kertoo juoman tuottajan sitoutumisesta ympäristötyöhön ja kestävään kehitykseen.

LITRAMYNTI TUOTERYHMITÄIN

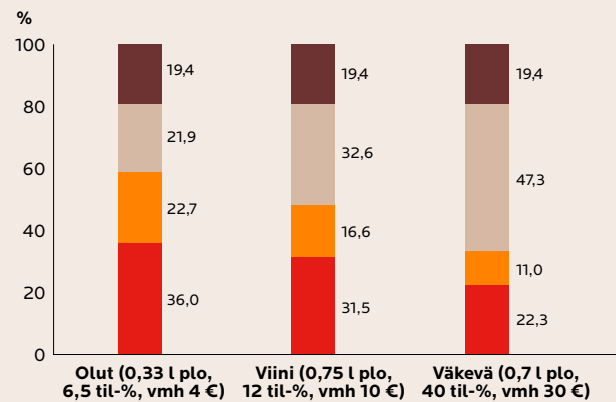

TUOTTEIDEN LUKUMÄÄRÄ TUOTERYHMITÄIN

- Alkoholiittomat
- Miedot viinit
- Panimotuotteet (oluut, siiderit ja longdrink-juomat)
- Väkevät (vodkat ja viinat, muut väkevät ja väkevät viinit)

HINNAN MUODOSTUMINEN ERI ALKOHOLIJUOMISSA (ESIMERKKI)

- Arvonlisävero
- Alkoholijuomaverot, pakkausverot, kierrätysmaksu
- Myyntikate
- Hankintahinta + pantin arvo

Litramyynnit muun muassa maakunnittain ja alkuperämaittain löytyvät Alkon myyntitilastoista.

ALKO MAAKUNNISSA 2023

	Työntekijöitä vuoden aikana	Myymlä- määrä	Asiakaskäynnit (miljoonaa)	Onnistumis- prosentti ikäraja- tarkastusten testiasioinnissa	Myyntistä kertynyt alkoholi- ja arvonlisävero (miljoonaa)	Verkkokauppa- noutojen muutos	Osuus Alkon kokonaislitra- myynistä
1. Uusimaa	1 083	87	16,1	97,7 %	206,9	-11,4 %	31,7 %
2. Varsinais-Suomi	356	32	4,6	100,0 %	65,5	-7,5 %	9,4 %
3. Satakunta	152	16	1,9	100,0 %	29,5	-6,6 %	3,8 %
4. Kanta-Häme	153	13	1,6	96,2 %	22,9	-8,9 %	3,2 %
5. Pirkanmaa	374	31	4,8	92,7 %	65,6	-10,5 %	9,4 %
6. Päijät-Häme	162	17	2,0	100,0 %	27,2	-7,6 %	3,9 %
7. Kymenlaakso	104	11	1,5	90,9 %	21,9	-5,8 %	3,1 %
8. Etelä-Karjala	90	9	1,2	100,0 %	16,8	-11,2 %	2,4 %
9. Etelä-Savo	121	14	1,4	100,0 %	20,4	-11,0 %	2,9 %
10. Pohjois-Savo	159	18	2,0	98,6 %	23,2	-9,0 %	4,5 %
11. Pohjois-Karjala	93	12	1,4	100,0 %	19,7	-11,0 %	2,7 %
12. Keski-Suomi	170	20	2,4	100,0 %	34,1	-7,4 %	4,7 %
13. Etelä-Pohjanmaa	125	17	1,5	100,0 %	22,4	-9,2 %	2,8 %
14. Pohjanmaa	124	9	1,2	100,0 %	18,9	-2,8 %	2,7 %
15. Keski-Pohjanmaa	56	4	0,6	100,0 %	8,8	-6,0 %	1,1 %
16. Pohjois-Pohjanmaa	230	27	3,2	100,0 %	45,9	-13,0 %	5,9 %
17. Kainuu	60	9	0,7	100,0 %	11,0	-11,1 %	1,4 %
18. Lappi	164	24	1,9	100,0 %	30,4	-14,0 %	3,8 %
19. Ahvenanmaa	33	2	0,2	100,0 %	3,4	-17,0 %	0,6 %

100,0 %

PALVELU JA VASTUULLISUUS ASUVAT ALKOSSA

Alko on suomalaisten omistama, Suomen neljänneksi suurin vähittäiskaupan ketju. Yli 90-vuotisen olemassaolomme ajan olemme uudistuneet ajassa, kehittäneet jatkuvasti toimintaamme ja vastanneet asiakkaidemme muuttuviin tarpeisiin. Näin teimme myös viime vuonna.

Toimintamme keskeiset pilarit ovat kaikkikanavainen maailmanluokan palvelu ja vastuullisuuden edelläkävijyys sekä kustannustehokas toiminta. Tehtävänämmä on pohjoismaisen hyvinvointimallin mukaisesti edistää vastuullista juomakulttuuria. Hallitusohjelmassa on esitetty erilaisia muutoksia alkoholimyyntiin. Muutoksissa tulee arvioida kattavasti vaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin, työelämään, kansantalouteen sekä elinkeinopolitiikkaan. Hallitusohjelmaan onkin kirjattu Alkon kansanterveydellisen tehtävän ja aseman säilyttäminen. Maailman terveysjärjestö WHO:n kannanoton mukaan Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Islannissa käytössä olevat keinot – alkoholin saatavuuden rajoittaminen, verotus ja markkinoinnin sääätely – vähentävät tehokkaasti alkoholihaittoja. Kansanterveys on kansantaloutta.

Myimme 76,9 (80,3) miljoonaa litraa alkoholijuomia. Tuotteidemme hinnat koko valikoiman osalta nousivat hyvin maltillisesti alle kolme prosenttia. Alkoholijuomaverollinen liikevaihtomme oli 1 160,8 (1 187,3) miljoonaa euroa. Liikevoitto oli 42,7 (49,9) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan kustannukset pidettiin hallinnassa inflaation paineista huolimatta. Kustannuksia nostivat selvästi kevään palkkaratkaisu ja ennen vuotta 1992 alkaneiden työsuhteiden eläkevastuiden indeksikorotukset. Liiketoiminnan muissa kuluissa vuokratulot nousivat 1,4 miljoonaa euroa, kun taas muissa kuluerissä pysyimme kautta

linjan alle vertailuvuoden tason. Liiketoiminnan muut kulut kokonaisuutena alittivat vuoden 2022 tason.

Strategiamme ytimessä ovat merkityksemme Nautitaan vastuullisesti, asiakaslupauksemme Maailmanluokan asiakaspalvelua sekä tapamme toimia Luottamuksen arvoisen. Olemme vieneet strategiaamme määrätietoisesti käytäntöön yhdessä alkolaisten kanssa. Kehitimme liiketoimintaprosessejamme sujuvoittaaksemme työskentelyä ja vapauttaaksemme näin aikaa asiakaspalveluun ja varmistaaksemme kustannustehokkaan toiminnan.

Asiakkaamme antoivat valikoimallemme arvosanaksi 8,58 (8,56) (kouluarvosanalla 4–10). Asiakkaiden tyytyväisyys verkkokauppaamme (NPS-suosittelemisindeksi* 82,2) ja asiakaspalvelukeskukseemme (NPS 83,0) ovat korkealla tasolla. Olemme edelleen jatkaneet digitaalisten palvelujemme kehittämistä asiakkaille entistä sujuvimiksi toteuttamalla uudistuksia mobiilipalveluun ja verkkokauppaan.

Henkilöstömme palvelu- ja tuoteosaamista vahvistettiin edelleen. Jokainen alkolainen koulutettiin vuoden aikana keskimäärin lähes kuusi päivää. Osana työyhteisömme monimuotoisuutta laajensimme erityisryhmien työllistämisen toimintamallia rekrytoimalla lisää palveluavustajia eri puolille Suomea. Meille on tärkeää, että alkolaiset voivat hyvin ja viihtyvät työyhteisössämme.

Vastuullisuuden painopisteitämme ovat alkoholihaittojen vähentäminen ja toimintamme ilmastovaikutusten pienentäminen. Myymälössämme nuorten asiakkaiden ikäraja-

asiointien mystery-tulos oli huipputasolla, 98,3 prosenttia, Pohjois-Suomessa tehtiin kaikkien aikojen ennätys, tulos oli 100 prosenttia. Toteutimme ajankohtaisen uneen ja hyvinvointiin liittyvän kampanjan, joka tavoitti yli kolme miljoonaa suomalaista. Jatkamme toiminnastamme aiheutuvien ympäristövaikutusten pienentämistä ilmastokriisin hillitsemiseksi ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi niin omassa toiminnassamme kuin arvoketjussamme. Asiakkaidemme kiinnostus tuotteiden ympäristövaikutuksista läpi toimitusketjun kasvaa jatkuvasti ja tähän pyrimme muun muassa valikoimassamme vastaamaan.

Kiitos vuodesta 2023 henkilöstölle, asiakkaille, tavarantoimittajille ja muille sidosryhmille. On ilo kehittää yhdessä kansanme toimintaamme – kaikkikanavaista maailmanluokan palvelua ja koko toiminnan läpileikkaavaa vastuullisuutta – eteenpäin. Palvelu ja vastuullisuus asuvat Alkossa. Tavoitteenamme on toimia luottamuksen arvoisesti myös jatkossa.

LEENA LAITINEN
toimitusjohtaja

* NPS: kuinka suuri osa asiakkaista on valmis suosittelemaan palvelua

ALKON STRATEGIA

ALKON STRATEGIA	7
Tehtävämme: Nautitaan vastuullisesti	9
Alkon arvonluonnin malli	10
Toimintaympäristö	11
Strategiamme: Yhteinen Alko	12
Case: Alkoholit eivät ole mikään tahansa elintarvike	15
Vaikuttavia tekoja hyvinvoinnin edistämiseksi	16
Case: Hyvinvointi Alkon vastuullisuustyön keskiössä	18
Avointa ja faktapohjaista keskustelua sidosryhmiemme kanssa	19

STRATEGIAMME: YHTEINEN ALKO

Toimintaympäristön muutokset

- Alkoholin laskeva kulutus
- Työntekemisen muutos
- Vähittäiskaupan murros ja digitalisaatio
- Asiakkaiden yksilölliset tarpeet
- Ilmastonmuutos
- Mustat joutsenet

Kulttuuri

- Yhteishenki
- Selkeys
- Vaikuttavuus

STRATEGIAN PAINOPISTEET

Merkitys

Nautitaan vastuullisesti

- Maailmanluokan palvelua
- Yhteinen Alko, minulle sopiva
- Liiketaloudellisesti kestävä

Tapa toimia

Luottamuksen arvoinen

Asiakaslupaus

Maailmanluokan palvelua

VASTUULLISUUS ASUU ALKOSSA

NAUTITAAN VASTUULLISESTI

Tehtävämme - alkoholijuomien myynti haittoja ennaltaehkäisten - on kiteytetty merkitykseemme "Nautitaan vastuullisesti". Meille vastuullisuus on koko tekemisemme perusta sekä liiketoimintamme ja olemassaolomme oikeutus. Rakennamme vastuullista ruoka- ja juomakulttuuria, autamme asiakkaitamme tekemään hyviä valintoja, myymme ja ostanne tuotteita vastuullisesti sekä vähennämme alkoholista aiheutuvia haittoja.

Puhumme paljon vastuullisuudesta, johon olemassaolomme ja liiketoimintamme perustuvat. Alkoholi ei ole tavanomainen kulutushyödyke, joten sen myyntiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Alko on perustettu, jotta juomien haittavaikutukset otetaan huomioon alkoholin vähittäismyynnissä. Alkoholin kokonaiskulutus ja alkoholihaitat kulkevat käsi kädessä, sillä mitä enemmän alkoholia nautitaan, sitä suuremmat ovat haitat. Siksi ensisijainen tehtävämme on myydä alkoholia vastuullisesti, ei maksimoida alkoholin myyntiä.

Alkoholilainsäädännössä säädelään toimintaamme esimerkiksi aukioloaikojen osalta: myymälämme ovat suljettuna sunnuntaisin ja juhlapäivinä. Emme markkinoi yksittäisiä tuotteita tai palkitse henkilöstöämme myynnin perusteella. Poliittinen päätöksenteko ohjaa verotuksen kautta alkoholijuomien hinnoittelua. Esimerkiksi 10 euron viinipullon hinnasta on puolet veroa.

Edistämme suomalaisten hyvinvointia ja teemme työtä muun muassa syrjäytymisen ehkäisemiseksi yhdessä kumppaneidemme kanssa. Huolehdimme myynnissämme tinkimättömästi ikäraja-valvonnasta. Valikoimapäätöksissämme ja hinnoittelussamme noudatamme vastuullisuutta ja tasa-puolisuutta kaikkia valmistajia ja tavarantoimittajia kohtaan.

Alko Oy on Suomen valtion omistama osakeyhtiö. Alko on valtion alkoholipoliittinen väline, jonka toimintaa säädelään eduskunnan päättämällä alkoholilailalla. Yhtiölle on lainsäädännössä määritelty yksinoikeus yli 5,5-tilavuusprosenttisten alkoholijuomien vähittäismyyntiin, poikkeuksena pienpanimoiden oluet sekä suomalaiset tilaviinit. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa Alkon omistajaohjauksesta ja Valvira valvonnasta.

Ensisijainen tehtävämme on myydä alkoholia vastuullisesti.

ALKON ARVONLUONNIN MALLI

Alkon arvonluonnin malli havainnollistaa sitä, miten luomme toiminnallamme arvoa sidosryhmillemme ja yhteiskunnalle.

LÄHTÖKOHDAT

Valtion 100 % omistama

Omistajaohjaus sosiaali- ja terveysministeriössä

Alkoholilain mukainen tehtävä

Alkoholihaittojen ennaltaehkäiseminen

- Alkoholin saatavuuden sääntely
- Rajatut aukioloajat
- Ei myynnin maksimointia
- Ei tuotemainontaa, paljousalennuksia tai kytkäisiä
- Tavarantoimittajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu

RESURSSIT

Monikanavainen palveluverkosto

- 372 myymälää ja 126 noutopistettä Hangosta Nuorgamiin
- 155 000 verkkokauppatilausta

Sosiaalinen pääoma

- 2 398 työntekijää
- Muut arvoketjussa työskentelevät 79 alkuperämaassa

Aineeton pääoma

- Erityistehtävän mahdollistama merkityksellinen työ
- Asiantuntijuus
- Kotimaiset ja kansainväliset kumppanuudet

Taloudelliset resurssit

- Myyntituotot

Luontopääoma

- Juomatuotannon käyttämät raaka-aineet, energia ja vesivarat

TOIMINTATAPA

MERKITYS:

NAUITAAN VASTUULLISESTI

ASIAKASLUPAUS:

MAAILMANLUOKAN PALVELUA

Laissa määritelty tehtävä on alkoholijuomien vähittäismyynti siten, että vähennämme alkoholihaittoja yhteiskunnassa.

Arvostava asiakaspalvelu sekä ruoka- ja juomakulttuurin edistäminen

Tinkimätön myynninvalvonta ja työkaluja alkoholihaittojen ennaltaehkäisyyn

Monipuolinen tuotevalikoima, tuotelaatu ja -turvallisuus

Tuotteiden avoin hinnoittelu ja tasapuolinen esillepano myymälöissä

Tuki suomalaiselle alkoholitutkimukselle

Alkoholi- ja terveysaiheiden viestintä

Alkolainen työkalu

Kumppanuudet ja yhteistyö

Työtämme ohjaavat muun muassa

- Hallinnointiperiaatteet
- Eettiset periaatteet
- Ympäristöjärjestelmä ISO 14001
- Ihmisoikeuspolitiikka

TULOKSIA

Tyytyväiset asiakkaat

- 50,7 milj. asiakaskäyntiä
- Asiakkuusindeksi (ASML) 82,5, 2. sija, kaupan alan 1.

Vastuullinen alkoholimyynti

- Ikärajan testiasioinnin onnistumisprosentti 98,3 %

Toiminta alkoholihaittojen ehkäisemiseksi ja suomalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi

- Yksinäisyystyön taloudellinen tuki (mm. MIELI ry, HelsinkiMissio, Nuorten Akatemia, Kaverisovellus ja Gubbe)
- Näyttely-yhteistyö Urheilun ja liikunnan kulttuurikeskus TAHDON kanssa liikunnan ja alkoholin välisestä suhteesta
- Raittiiseen raskauteen kannustava FASD-kampanja
- Yhdenvertainen urheiluseura -stipendi kolmelle paraurheiluseuralle

Ruoka- ja juomakulttuurin edistäminen

- Lähes 400 alkoholitonta juomaa
- Noin 100 eettisesti sertifioitua tuotetta
- Noin 5 000 Vihreä valinta -merkittyä tuotetta

Henkilöstön hyvinvointi ja työn merkityksellisyys

- Henkilöstötyytyväisyys, Vuosipulssin Yhteinen Alko, minulle sopiva -osio 4,09
- Work to Belong -sertifioitu työpaikka

Vastuullisuus hankintaketjussa

- Ilmastopäästöjen vähentäminen koko arvoketjussa
- Ihmis- ja työoikeuksien edistäminen osaamisen kehittämisellä, teemana mm. järjestäytymisvapaus
- Tuotekohtaisen hankintaketjun läpinäkyvyyden edistäminen

Taloudelliset tunnusluvut

- Alkoholijuomavero 575,6 milj. euroa, yhteisövero 8,7 milj. euroa
- Osinko valtiolle 40,0 milj. euroa
- Investoinnit 6,9 milj. euroa

YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

Alkon hyväksyttävyyttä

Suomalaisista 68 % pitää nykyisiä alkoholipoliittisia rajoituksia sopivina (THL, Verian)

ESG-vastuullisuusindeksin keskiarvo 3,51 (asteikko 1–5)

Maineeltaan 9. paras yritys (TOP 10)

Luottamus&Maine-tutkimuksessa

Hyvinvoinnin edistäminen

- Juomakulttuurin kehittyminen
- Yksinäisyyden väheneminen yhteiskunnassa (mm. noin 950 Mahis- nuorta ja 96 Mahis-ryhmää, 17 Mahis- ja Fragile-ohjaajakoulutusta, noin 15 000 Kaverisovelluksen käyttäjää, yli 500 Gubbe-käyntiä)
- Vastuullisuusaiheiset sisällöt ovat saaneet 9,3 milj. näyttökertaa sosiaalisessa mediassa
- Alkoholi ja uni -kampanja tavoitti lähes 700 000 suomalaista.
- Avun hakemiseen kannustaminen, noin 4 000 jaettua Huolikorttia

Ympäristövaikutusten pienentäminen

- Tavoitteena 2030 arvoketjun päästöt -50 % vs. 2020
- Luonnonvarojen kestävämpi käyttö
- Juomapakkauspäästöt -2,7 % CO₂t per milj. litraa vs. 2021

Ihmisoikeuksien ja työoikeuksien edistäminen

- Eettisiä periaatteita kunnioittavat toimintatavat
- Pitkäjänteinen, jatkuvaan parantamiseen perustuva työ

Yhteistyö sidosryhmien kanssa lokaalisti ja globaalisti

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Alkon toimintaan vaikuttavia trendejä ja ilmiöitä ovat muun muassa asiakkaiden entistä yksilöllisemmät tarpeet, muuttuva työelämä, vastuullisuuden ja hyvinvoinnin merkityksen kasvu, ilmastokriisi, hyvinvointiyhteiskunnan haasteet, kaupan murros ja digitalisaatio sekä hallitusohjelman alkoholikirjaukset.

ASIAKKAIDEN YKSILÖLLISET TARPEET

- Asiakkaat odottavat yhä henkilökohtaisempaa, vaivatonta, laadukasta ja turvallista kanavasta riippumatonta palvelua. Lähes puolet suomalaisista on hybridikuluttajia, jotka tekevät kulutuspäätöksiä eri tavoin eri asiointikerroilla.
- Kuluttajia kiinnostavat edelleen paikalliset ja juuri heidän tarpeisiinsa räätälöidyt valikoimat.
- Terveyden ja hyvinvoinnin trendi jatkuu, mikä näkyy kiinnostuksena muun muassa omiin alkoholinkäyttötottumuksiin. Alkoholista ei välttämättä kieltäydytä kokonaan, vaan omia tottumuksia kyseenalaistetaan.

HALLITUSOHJELMAN ALKOHOLIKIRJAUKSET

- Hallitusohjelmassa on huomioitu tavoite alkoholihaittojen ennaltaehkäisemisestä, ja ohjelmaan on kirjattu Alkon kansanterveydellisen tehtävän ja aseman säilyttäminen.
- Syksyllä 2023 lausuntokierroksella oli hallituksen esitys käymisteitse valmistettujen, enintään 8-prosenttisten alkoholijuomien myynnin vapauttamisesta keväällä 2024 päivittäistavarakauppoihin. Muutos koskee neljää prosenttia Alkon litramyynnistä.
- Lisäksi ohjelman mukaisesti valmistellaan alkoholin kotiinkuljettamisen sallimista syksyllä 2024.

ILMASTONMUUTOS JA VASTUULLISET TOIMITUSKETJUT

- Yritysten tulee toimenpiteillään pienentää ilmastopäästöjä, käyttää uusiutuvaa energiaa, vaikuttaa luonnon monimuotoisuuteen ja mahdollistaa kuluttajille vastuullisempia valintoja.
- Toimitusketjujen läpinäkyvyysvaatimukset kasvavat.
- Asiakkaat kaipaavat selkeyttä ja avoimuutta vastuullisten valintojen tekemiseen.

HYVINVOINTIYHTEISKUNNAN HAASTEET

- Suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan haasteita ovat muun muassa nuorten mielenterveysongelmat, eriarvoistuminen, yksinäisyys, kansantalouden kantokyky sekä terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen kriisiytyminen.
- Hyvinvoinnin haasteet ovat suurelta osin myös talouden perustan ja kantokyvyn haasteita.

TYÖELÄMÄN MUUTOS

- Eri ikäryhmien asennoituminen ja odotukset työn tekemiseen polarisoituvat.
- Monimuotoisuus ja yhdenvertaisuus ovat tämän päivän työelämän normeja.
- Työntekijät arvostavat entistä enemmän työaikojen ja työn tekemisen joustavuutta.
- Teknologian ja tekoälyn käyttö lisääntyy aloilla ja tehtävissä, joita ei aiemmin ole mielletty teknisiksi.

INFLAATIO JA ALKOHOLIVERO

- Alkoholiveroa korotettiin viimeksi vuoden 2021 alussa.
- Inflaatio on vaikuttanut suomalaisen arkeen ja talouteen. Tuotteiden ja palvelujen hinnan merkitys on korostunut.
- Vuoden 2024 alussa väkevien alkoholijuomien ja viinien verotusta kiristettiin ja oluen verotusta kevennettiin.

LIIKETALOUDELLINEN KESTÄVYYS JA VAIKUTTAVUUS

- Digitalisaatio ja tiedon hyödyntäminen kehittyvät.
- Myyntikanavat muuttuvat ja digitaalisten palvelujen merkitys kasvaa.
- Vastuullisuutta koskeva sääntely lisääntyy.

ALKO ON ERILAINEN KAUPPA

Alkolle on laissa määrätty tehtävä myydä alkoholijuomia siten, että vähennämme alkoholin aiheuttamia haittoja. Strategiaamme ohjaavat merkitys "Nautitaan vastuullisesti", asiakaslupauksemme "Maailmanluokan asiakaspalvelua" sekä tapamme toimia "Luottamuksen arvoinen". Strategiamme rakentuu neljästä kulmakivestä.

Alkon tehtävän toteuttaminen edellyttää jatkuvaa uudistumista toimintaympäristön vaatimusten pohjalta. Kehittämis- ja uudistamistyömme nojautuu jatkuvaan vuoropuheluun. Huomioimme toiminnassamme, mitä asiakkaat ja muut sidosryhmät palveluiltaamme ja toiminnaltamme toivovat.

Strategiamme keskiössä ovat merkitys, toimintatapa, asiakaslupaus, toiminnan painopisteet ja alkoholainen kulttuuri. Merkityksemme "Nautitaan vastuullisesti" nojautuu laissa määriteltyn tehtäväämme kuvaten kuluttajille ja yhteiskunnalle, miksi Alko on olemassa.

Strategiamme painopisteet ovat:

- Maailmanluokan palvelua
- Yhteinen Alko, minulle sopiva
- Liiketaloudellisesti kestävä
- Vastuullisuus asuu Alkossa.

Kulttuurimme kulmakivet kuvaavat sitä, miten me Alkossa teemme työtä ja mikä meille on ominaista ja tärkeää.

- Yhteishenki – yhdessä olemme enemmän
- Selkeys – ei tehdä tästä liian vaikeaa
- Vaikuttavuus – teemme sitä, mikä toimii.

VASTUULLISUUS ASUU ALKOSSA

Vastuullisuus huomioidaan kaikessa toiminnassamme. Olemme kiteyttäneet vastuullisuustyömme kolmeen osa-alueeseen: yhteisö, ympäristö ja yhdessä.

Alko on erilainen kauppa, jolle on laissa määrätty ainutlaatuinen tehtävä: vastuullinen alkoholin myynti siten, että alkoholihaitat vähenevät. Toteutamme tehtäväämme tekemällä tekoja yksilön, yhteisöjen ja yhteiskunnan hyvinvoinnin eteen. Huolehdimme tinkimättömästi ikärajavalvonnasta. Viestimme alkoholin vaikutuksista hyvinvointiin ja terveyteen. Vahvistamme valmennuksella ja keskusteluilla alkolaisten osaamista ja rohkeutta puhua vastuullisuudesta.

Ympäristön osalta kannustamme asiakkaitamme kestävämpään kuluttamiseen. Kehitämme toimintaamme yhdessä kumppaneiden kanssa koko arvoketjun – juoman tie pellolta pöytään ja pakkausten kierrätykseen – ilmasto- päästöjen vähentämiseksi. Pyrimme edistämään luonnon monimuotoisuutta ja innovoimaan toimialan kestävä kehityksen ratkaisuja, esimerkiksi vähemmän ympäristöä kuormittavia pakkauksia.

Yksin emme voi saavuttaa tavoitteitamme. Haluamme toimia yhdessä alkolaisten ja sidosryhmien kanssa. Keräämme jatkossa vastuullisuustietoja yhä monipuolisemmin sekä hyödynnämme niitä lokaalissa ja globaalissa arvoketjussa.

MAAILMANLUOKAN PALVELUA

Haluamme tarjota asiakkaillemme ystävällistä, asiantuntevaa ja sujuvaa palvelua asiointikanavasta riippumatta. Myymälöissämme ja asiakaspalvelukeskuksessamme on paikalla asiantuntija, joka kuuntelee, ehdottaa, ilahduttaa ja löytää sopivan juoman kuhunkin tilanteeseen. Olemme helposti lähestyttäviä ja haluamme tarjota asiakkaillemme maailmanluokan palvelukokemuksen.

Tarjoamme koko maailman lasissa: monipuolisen ja ajankohdallisen myymälävalikoiman, joka on rakennettu juuri sopivaksi ketjuohjauksesta ja paikallisuutta yhdistäen. Verkkokaupassamme on asiakkaillemme tarjolla laaja yli 11 000 tuotteen valikoima. Tuotteemme ovat tutkittuja ja turvallisia sekä hinnoiltaan asiakasystävällisiä. Asiakkailamme on mahdollisuus vaikuttaa lähimyymlänsä valikoimaan tekemällä Alkotoive. Palveluverkoston kattavuus sekä palvelun edelleen kehittämisen kaikissa kanavissa ovat toimintamme keskiössä.

YHTEINEN ALKO, MINULLE SOPIVA

Tarjoamme henkilöstöllemme vastuullista ja merkityksellistä työtä. Jatkamme henkilöstön vahvan osaamisen ja

ammattitaidon kehittämistä. Otamme henkilöstön kehityspoluihin huomioon kaikkikanavaisuuden ja kohderyhmien tarpeet. Haluamme olla jatkuvasti uudistuva ja kehittyvä työnantaja, joka mahdollistaa joustavat työtehtävät ja työn tekemisen mallit sekä monimuotoisen työyhteisön.

LIIKETALOUDELLISESTI KESTÄVÄ

Kehitämme ja sujuvoitamme toimintaamme yhdessä henkilöstön kanssa. Toimintatapojen yhtenäistäminen ja selkeyttäminen mahdollistaa tehokkaat ketjutason toimitatavat ja taustaprosessien automatisoinnin. Panostamme uusien, helppokäyttöisten ja tehokkuutta tuovien digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoon arjen helpottamiseksi.

YHTEISÖ

HYVINVOINNISTA HUOLEHTIMINEN

- Vastuullista alkoholinmyyntiä kohta 100 vuotta – uniikki perustehtävä
 - Tekoja yksilön, yhteisöjen ja yhteiskunnan hyvinvoinnin puolesta
 - Henkilöstön osaamisen varmistaminen ja rohkeus puhua vastuullisuudesta
-
- Mittari: Suomalaisten tuki alkoholijärjestelmälle, Kantar, TNS, THL
 - Tulos: 68 %, 61 % (2022), 61 % (2021)

YMPÄRISTÖ

KESTÄVÄ KULUTTAMINEN

- Vastuullisten valintojen tekeminen – päästöjen (CO₂) pienentäminen
 - Luonnon monimuotoisuuden edistäminen
 - Toimialan kestävä kehityksen innovointi ja edistäminen
-
- Mittari: Arvoketjun ilmastopäästöt -50 % vuonna 2030 vuoteen 2020 verrattuna
 - Tulos: [Lue lisää →](#)

YHDESSÄ

TOIMI JA VAIKUTA

- Vaikuttavia tekoja yhdessä alkolaisten ja sidosryhmien kanssa
 - Vastuullisuustiedon vahvempi kerääminen ja hyödyntäminen lokaalissa ja globaalissa arvoketjussa
-
- Mittari: ESG-indeksi; Luottamus&Maine, T-Media Oy
 - Tulos: 3,51; 3,49 (2022, vastuullisuusmielikuva), 3,49 (2021, vastuullisuusmielikuva)

Toimintalogiikkamme on ainutlaatuinen, sillä emme tavoittele alkoholinmyynnin maksimoimista.

Kehitämme entistä vahvempaa tiedolla ja datalla johtamisen sekä ennakoinnin kulttuuria ja päätöksentekoa.

Alkon kautta kerättävät alkoholi- ja arvonlisäverot sekä osingot hyödyttävät kaikkia Suomessa asuvia.

STRATEGIA TYÖSTETTY YHDESSÄ ALKOLAISTEN KANSSA

Strategiamme työstettiin yhdessä kaikkien alkolaisten kanssa avoimessa digitaalisessa työpajassa ja eri alueilla pidetyissä pienryhmissä. Pienryhmissä keskusteltiin niistä teemoista, jotka olivat nousseet keskeisiksi digitaalisissa työpajoissa kullakin alueella. Eri alojen asiantuntijat antoivat näkemyksiä toimintaympäristön ja asiakastarpeiden

muutoksista. Vuonna 2022 hyväksytyt strategian eläväksi tekeminen osaksi toimintaamme jatkui vuonna 2023.

YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

Alkon strategia edistää omalta osaltaan seuraavia YK:n kestävä kehityksen tavoitteita:

- [3. Terveyttä ja hyvinvointia](#)
- [8. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua](#)
- [12. Vastuullista kuluttamista](#)
- [13. Ilmastotekoja](#)
- [17. Yhteistyötä ja kumppanuutta](#)

[Lue lisää vastuullisuuden johtamisesta Alkossa →](#)

#ALKOTÄNÄÄN

Osana strategiamme eläväksi ja näkyväksi tekemistä rakensimme vuonna 2023 uuden #alkotänään-sivuston, jonka tarkoituksena on kertoa uudella tavalla suomalaisille siitä, mitä Alkon erilaisuus kauppana tarkoittaa. Sivustolle on koottu helposti silmäiltävään ja omaksuttavaan mikroartikkelimuotoon tiivistä tietoa siitä, millaista Alkon toiminta on tänä päivänä; historiaa ja tulevaisuuden visiointia unohtamatta. [Tutustu #alkotänään -sivustoon.](#)

ALKOHOLI EI OLE MIKÄ TAHANSA ELINTARVIKE

CASE
2023

Koska alkoholin haitat ovat yhteiskunnalle iso inhimillinen ja taloudellinen kysymys, on alkoholin myynti ja markkinointi Suomessa säänneltyä. Monopolijärjestelmällä voidaan poistaa kaupallinen intressi alkoholin myynnin maksimoimiseen ja vähentää siten alkoholihaittoja.

Alkoholimonopolit toimivat osana pohjoismaista hyvinvointimallia. Ruotsin, Norjan, Islannin ja Suomen alkoholin kulutus on Euroopan alhaisimpia.

Lääkäriliiton politiikkatoimialan johtaja **Heikki Pärnänen** toteaa ykskantaan, että Suomessa on kaksi poikkeuksellista kulutushyödykettä, jotka eivät kuulu päivittäistavara-kaupoihin: alkoholi ja lääkkeet. ”Jos alkoholi keksittäisiin nyt, se ei saisi myyntilupaa”, hän toteaa.

Alkoholi on monella tapaa terveyden riskitekijä. ”Alkoholin käyttö näkyy terveydenhuollossa paitsi varsinaisina alkoholisairauksina myös tapaturmina. Päivystyspoliklinikoille ilta-aikaan tulevista potilaista yli puolet, jopa kaksi kolmasosaa, on päihtyneitä ja jotkut heistä käyttäytyvät hyvinkin aggressiivisesti. Se on siis myös erittäin merkittävä turvallisuustekijä sekä henkilökunnan että asiakkaiden näkökulmasta”, Pärnänen kertoo.

Nykyisin puhutaan paljon uudesta kansansairaudestamme, lihavuudesta, johon myös alkoholi liittyy. Toinen esimerkki on nuorten keskuudessa lisääntyneet mielenterveysongelmat. Ahdistusta yritetään lieventää alkoholilla, mutta pidemmällä aikavälillä alkoholi voi pahentaa masennusta.

Alkoholin haittojen vähentäminen ja ennaltaehkäisy on monen eri toimijan yhteispeliä. Opetustoimella on keskeinen rooli nuorten asenteiden muokkaamisessa. Kunnat puolestaan voivat vaikuttaa käyttäytymismalleihin esimerkiksi kulttuuri- ja vapaa-ajan toiminnalla. Työpaikoilla kannattaa pohtia alkoholin roolia esimerkiksi virkistystoiminnan yhteydessä.

Pärnäsen näkemyksen mukaan juomatapoihin on vaikea vaikuttaa. Sen sijaan kokonaiskulutus on asia, johon pitäisi voida vaikuttaa.

”Mitä helpommin alkoholia on saatavissa, sitä enemmän sitä käytetään. Myyntipaikkojen määrää ei tulisi lisätä, koska myyntipaikkojen ja näin ollen saatavuuden lisääminen näkyy suoraan alkoholihaittojen lisääntymisenä.”

Positiivisena asiana hän näkee Alkon myyjien asiantuntevuuden ja asiakasneuvontaan satsaamisen.

”Tarkoituksenmukaisinta on se, että Alko on Suomessa alkoholituotteiden pääasiallinen myyjä, mutta tekee samaan aikaan valistustyötä ja neuvontaa sekä rajoittaa myyntiä omilla toimenpiteillään, kuten myymälöiden aukioloajoilla, myyntipaikkojen määrällä, sijainnilla tai sillä, ettei alkoholituotteita markkinoida. Alko on luotettava ja asiantunteva jakelukanava tuotteille, jotka ovat haitallisia”, Pärnänen summaa.

Heikki Pärnänen jäi eläkkeelle Lääkäriliitosta maaliskuussa 2024.

Lääkäriliiton politiikkatoimialan johtaja Heikki Pärnänen

VAIKUTTAVIA TEKOJA HYVINVOINNIN EDISTÄMISEKSI

Alkoholihaittojen ehkäisy on Alkon tehtävä, jota toteutamme muun muassa tukemalla kotimaista alkoholitutkimusta, yhteistyöllä järjestöjen ja kumppanien kanssa sekä viestimällä alkoholin haitallisista terveysvaikutuksista.

Yhteistyöhankkeet ovat erilaisia, mutta kaikkia niitä yhdistää sama tavoite: hyvinvoinnin edistäminen yhteiskunnassa. Panostimme vuoden aikana noin 0,5 miljoonaa euroa erilaisiin hyvinvointia tukeviin hankkeisiin.

KANSANTERVEYS ON KANSANTALOUTTA

Alko, Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry ja Työturvallisuuskeskus tilasivat Aalto yliopiston tutkijatohtori Niilo Luotoselta selvityksen alkoholin aiheuttamista työelämäkustannuksista Suomessa. Selvitys osoitti alkoholin aiheuttaneen yhteiskunnalle vähintään noin 1,4 miljardin euron kustannukset vuonna 2022. Luvussa ovat mukana alkoholin aiheuttamien kuolemien, työkyvyttömyyksien, hoitokasojen ja rikosten yhteenlasketut kustannukset.

Alkoholin vuoksi menetetyistä työpanoksesta koitui suomalaisille työnantajille arviolta vähintään 500 miljoonan euron taloudelliset menetykset. Alkoholin riskikäyttö työyhteisössä on yhteydessä esimerkiksi työn stressaavuuteen, huonoon johtamiseen ja työyhteisön juomisnormeihin.

Riskijuomista ja alkoholiriippuvuutta on keskimäärin vähemmän työpaikoilla, joilla on päihdeohjelma. Selvitys osoittaa, että työyhteisöllä on mahdollisuus ehkäistä alkoholihaittoja kustannustehokkaasti.

HYVINVOINTIA YHTEISTYÖKUMPPANUUKSIEN AVULLA

Vuonna 2023 keskityimme edelleen yksinäisyyden ennaltaehkäisyyn yhteiskunnassamme jatkamalla työtä, jonka aloitimme jo vuonna 2021. Tuimme yhteistyöhankkeissa yksinäisyyden vähentämisen keinoja: ennaltaehkäisemisen työvälineitä, tukea omaehtoiseen muutokseen ja ammatti-apua sitä tarvitseville.

Yksinäisyyden pääyhteistyökumppaneinamme jatkoivat HelsinkiMissio ry ja MIELI Suomen mielenterveys ry. Yhteistyön tavoitteena on ennaltaehkäistä ja vähentää alkoholin aiheuttamia haittoja yhteiskunnassa, edistää suomalaisten hyvinvointia sekä ehkäistä syrjäytymistä ja yksinäisyyttä.

”
Kansanterveys on kansantaloutta.

MIELI vahvisti Alkon rahoittamana kriisiauttamista ja yksinäisyyden ehkäisyä kriisikeskusverkostossa. Solmussa-chatin aukioloaika pidennettiin yhtenä arki-iltana klo 21 saakka ja yksinäisyyttä laajennettiin työmuodoksi 1–2 uuteen kriisikeskukseen Savonlinnassa ja Mikkelissä. Kaikissa kriisikeskuksissa järjestettiin yksinäisyyden koulutusta.

HelsinkiMissio pystyi lisäresursoimaan yksinäisyyttä vähentävää ammatillista työtä Alkon tuella. Järjestö muun muassa ylläpiti Alkon tukemana Perjantaipuhelinta, joka tarjoaa vapaaehtoisten keskusteluapua yksinäisyyttä kokeville yli 18-vuotiaille suomalaisille.

Jatkoimme molempien pääkumppaneiden kanssa myös viestintäyhteistyötä sekä asiantuntijavaihtoa, jossa hyödynsimme puolin toisin asiantuntemusta esimerkiksi viestinnän sisältöjen tuottamisessa.

Alko on ollut jo yli 20 vuoden ajan Nuorten Akatemian Mahis-toiminnan yrityskumppanina. Mahis on sosiaaliseen vahvistamiseen perustuva ryhmätoiminnan malli, joka edesauttaa nuorten hyvinvointia ja osallisuutta. Mahis- ja Ystävä-Mahis-tuella vuoden 2023 aikana käynnistyneissä 96 ryhmässä kaikkiaan 942 nuorta sai vertaistukea, aikuisen huomiota ja pääsi osaksi yhteistä toimintaa. Mahis- ja Fragile-koulutuksia toteutettiin eri puolilla maata yhteensä 17. Lähi- ja verkkokoulutusten myötä ohjaajien valmiudet nuoren kohtaamisessa, osallisuuden mahdollistamisessa sekä tunne- ja kehotietoisuuden lisäämisessä vahvistuivat.

Kaverisovellus (vuoden 2024 alusta Friendie) jatkoi Alkon yhteistyökumppanina. Jatkoimme tukeamme palvelun tekniselle kehitystyölle. Kaverisovellus on valtakunnallinen, täysi-ikäisille tarkoitettu maksuton palvelu, jonka avulla

voi löytää kaverin arkisiin tekemisiin. Kaverisovellus paljasti Alkon yksinäisyydestä ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämisestä sertifikaatilla.

Gubbe on kokonaisvaltainen hoivapalvelu, jonka tavoitteena on ylläpitää ikäihmisen tai vammaisen henkilön hyvinvointia, toimintakykyä ja terveyttä. Alkon tuella kymmenen ikäihmistä sai apua, 15 nuorta työllistyi, kummit tekivät yli 500 käyntiä ja tarjosivat yli tuhat tuntia apua, iloa ja seuraa.

Alko on vuodesta 2015 lähtien kampanjoinut yhdessä Kehitysvammaliiton kanssa FASD-tietoisuuden lisäämiseksi. Alkoholien aiheuttamien sikiövaurioiden kirjoa kutsutaan kirjainyhdistelmällä FASD (fetal alcohol spectrum disorders). Uutena kumppanina vuoden 2023 FASD-kampanjassa oli mukana Ensi- ja turvakotien liitto. Liiton päihdeongelmaisia odottavia äitejä ja vauvaperheitä auttavan Pidä kiinni® -hoitojärjestelmän työntekijät pilotoivat pienimuotoisia infopisteitä osassa Alkon myymälöiden edustoja. Saadut kokemukset olivat rohkaisevia.

Alko jakoi yhdessä Paralympiakomitean kanssa yhdenvertaisesti toimiville urheiluseuroille toista vuotta peräkkäin stipendejä kolmessa eri sarjassa: yhdenvertaisuus ohjaaja- ja johtotehtävissä, yhdenvertaisuus harrastetoiminnassa sekä yhdenvertaisuus kilpaurheilussa. Vuoden yhdenvertaisin seura -stipendejä haki kaikkiaan 93 urheiluseuraa. Vuonna 2023 stipendit saivat Aisti Sport ry, Dance Flow Kuopio ry ja Tampereen Sisu ry.

Urheilun ja liikunnan kulttuurikeskus TAHDOSSA avautui syyskuussa 2023 uusi ihmisen kehoa ja mieltä käsittelevä Hikeä, huvia ja hyötyä -näyttely. Näyttelyyn liittyen Alko ja TAHTO aloittivat yhteistyön, joka käsittelee urheilun

Alkoholi ja terveys -viestintä on osa alkoholihaittoja ennaltaehkäisevää tekemistämme.

ja liikunnan sekä alkoholin välistä suhdetta terveyden ja hyvinvoinnin näkökulmasta kestävällä ja vastuullisella tavalla. Näyttely on avoinna yleisölle syyskuuhun 2024 asti. Alko tuo sekä näyttelyä että yhteistyön ydinviestiä ”Alkoholi ja urheilu eivät sovi yhteen” esille viestinnässään.

ALKOHOLI JA TERVEYS -VIESTINTÄ TAVOITTI LAAJASTI

Alkoholi ja terveys -viestintä on olennainen osa Alkon alkoholihaittoja ennaltaehkäisevää tekemistä. Suomalaiset ovat yhä kiinnostuneempia kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista. Monessa juomalasissa on nyt vähemmän alkoholia, sokeria ja kaloreita, ja juomaa on lasissa myös määrällisesti aiempaa vähemmän.

Alkoholi ja terveys -viestintää näkyi Alkon omissa kanavissa sekä maksetussa mediassa. Vastuullisuusaiheet kiinnostavat erityisesti Alkon sosiaalisen median kanavissa. Vaikuttajayhteistyötä tehtiin vuoden aikana kahdesta teemasta: Alkoholi ja uni sekä Kun huoli herää.

Alkoholi ja uni -teemalla muistutettiin alkoholin palamisen heikentävästä vaikutuksesta palautumiseen. Lisäksi jaoimme asiantuntijoiden vinkkejä henkiseen ja fyysiseen palautumiseen sekä siihen, miten toimia tilanteessa, jossa on noussut huoli omasta tai läheisen alkoholinkäytöstä.

HYVINVOINTI ALKON VASTUULLISUUSTYÖN KESKIÖSSÄ

CASE
2023

Alkon erityistehtävän velvoite ja merkitys – Nautitaan vastuullisesti – näkyy vastuullisuusstrategiasamme, kertoo Alkon vastuullisuuspäällikkö **Marja Aho**.

”Keskitymme yhtenä osa-alueena **yhteisöön**. Siihen kuuluu ihmisten hyvinvoinnista huolehtiminen, mikä kattaa niin henkilöstömme, suomalaiset kuluttajat kuin hankintaketjussa toimivat ihmiset.”

Näistä lähtökohdista väestön terveyteen liittyvät kysymykset ovat Alkolle erittäin tärkeitä. Sitä ne ovat olleet jo vuodesta 1932, Alkon perustamisesta lähtien. Alko on erilainen kauppa, jonka tehtävänä on myös alkoholinhaittojen ennaltaehkäisy ja alkoholin haittavaikutuksista kertominen. Kansanterveyteen panostaminen on kansantaloudesta huolehtimista ja yhtenä näkökulmana on hyvinvoinnista huolehtiminen.

”Hyvinvointi on ollut mukana toiminnassamme alusta asti eläen ajassa ja vastaten toimintaympäristön muutoksiin. Alko on aina ollut aikansa tulkki – ne hyvinvointiin liittyvät aiheet, jotka puhututtavat yhteiskunnassa muutenkin, nostetaan keskiöön myös meillä”, Aho toteaa.

Yksi vuoden 2023 vastuullisuuden ajankohtaisista teemoista oli uni, jonka kokonaisvaltainen hyvinvointivaikutus tunnustetaan nykyisin aiempaa paremmin.

”Alkoholiin ja uneen liittyy sitkeästi eläviä myyttejä ja uskomuksia, kuten yömyssyn unta auttava vaikutus. Näitä myyttejä olemme halunneet purkaa.”

Unen lisäksi muita aiheita olivat loma-ajan alkoholinkäyttö sekä Kun huoli herää -teema, joka kannusti rohkeasti ja syylistämättä ottamaan oman tai läheisen huolta herättävän alkoholinkäytön puheeksi.

Eri teemoihin liittyvää tietoa jaettiin Alkon omissa kanavissa, kuten verkkosivuilla, joilla on kattavasti tietoa alkoholiin ja terveyteen liittyvistä aiheista – mukaan lukien auttavien tahojen yhteystietoja. Lisäksi järjestettiin kaikille avoimia **webinaareja**. Kun huoli herää -teemalle haettiin näkyvyyttä myös sosiaalisen median vaikuttajakampanjalta. Kampanjat näkyivät myös myymäläviestinnässä, mikä herättää usein keskustelua myös asiakas kohtaamisissa.

”Hyvinvoinnin trendikkyys ja lisääntynyt kiinnostus omaan hyvinvointiin ja terveyteen näkyy siinä, että Alkon tarjoamat sisällöt näistä teemoista kiinnostavat niin verkkosivuilla kuin sosiaalisen median kanavissa. Meidän sisältöihimme selkeästi myös luotetaan. Verkkosivujemme sisällön laadulle on korkeat kriteerit ja kaikki julkaisemamme tieto perustuu asiantuntijalähteisiin.”

Alkoholin terveysvaikutuksista viestiminen on olennainen osa Alkon alkoholihaittojen ennaltaehkäisevää tekemistä. Tietoisuus riskeistä lisää harkintaa.

”Aikuisella ihmisellä on oikeus valita käyttöönsä alkoholia sisältäviä juomia. Me Alkossa kuitenkin toivomme, että asiakkaat tekevät tietoisia valintoja.”

AVOINTA JA FAKTA- POHJAISTA KESKUSTELUA SIDOSRYHMIEMME KANSSA

Alkolla on lukuisia sidosryhmiä, joita kuullaan monin eri tavoin oman toiminnan kehittämiseksi.

Toimintamme lähtökohtana on yhteiskunnan hyvinvoinnin tukeminen, ja käymme jatkuvaa vuoropuhelua toiminnastamme ja toimintaympäristöstämme eri sidosryhmien kanssa. Dialogin tavoitteena on kertoa yhtiön ajankohtaisista aiheista ja ymmärtää syvällisemmin ympäröivää yhteiskuntaa ja sen haasteita.

Sidosryhmiämme kiinnostavat erityisesti Alkon vastuullisen tehtävän toteuttaminen, alkoholin yhteiskunnalliset vaikutukset sekä alkoholinkulutukseen liittyvät näkökulmat Suomessa ja maailmalla. Viime vuosina sidosryhmiä ovat enenevässä määrin kiinnostaneet alkoholitoimialan ympäristöllistä sekä sosiaalista kestävyyttä koskevat aiheet.

Sidosryhmäyhteistyömme on avointa, läpinäkyvää ja tasa-puolista. Hyödynnämme työssämme sekä suomalaista että kansainvälistä tutkimustietoa. Kerromme avoimesti,

mitä tahoa edustamme. Tapaamistemme ja tapahtumiemme tarjoilut ovat kohtuulliset. Ilmoitamme tarvittaessa henkilökohtaisetkin sidoksemme sekä jääväämme itsemme tilanteissa, joissa olisimme esteellisiä.

Sidosryhmä- ja vaikuttamistyötä ohjaavat periaatteet päivitettiin huomioimaan vuonna 2024 voimaan tuleva avoimuusrekisterilainsäädäntö. Alko noudattaa jatkossa myös avoimuusrekisterin neuvottelukunnan edunvalvontaa koskevia suosituksia. Raportoimme vaikuttamisestamme avoimuusrekisteriin vaatimusten mukaisesti ja kerromme laajemmin sidosryhmätyöstämme vuosikertomuksessamme.

Alkon sidosryhmiin kuuluvat muun muassa omistaja, valtakunnalliset ja paikalliset päättäjät, asiakkaat, työntekijät, kansalaisyhteiskunnan järjestöt, viranomaiset, tavaran-toimittajat, media ja tutkimusyhteisö.

SIDOSRYHMÄT

SIDOSRYHMÄ	YHTEISTYÖMUODOT
Omistaja	Jatkuva dialogi, valtion omistajaohjaus
Päätäjät	Sidosryhmätilaisuudet ja -vierailut, tapaamiset, tiedotteet ja julkaisut, informaation jakaminen
Asiakkaat	Asiakaskohtaamiset eri kanavissa, spontaanit palautteet ja systemaattinen palautteen kerääminen, kyselyt ja tutkimukset, viestintä eri kanavissa, asiakastilaisuudet
Omat työntekijät	Rekrytointi, perehdytys, monikanavainen työyhteisöviestintä, johtamiskäytännöt, kyselyt ja tutkimukset
Järjestöt	Kumppanuudet ja jäsenyydet, yhteistyöhankkeet
Viranomaiset	Jatkuva dialogi, jäsenyydet, kokoukset
Tavarantoimittajat	Tavarantoimittajatilaisuudet, tavarantoimittajakuulemiset, tapaamiset, jatkuva dialogi
Media	Tiedotteet, mediatilaisuudet, mediavierailut, tapaamiset, haastattelut, tilastotiedot
Tutkimusyhteisö	Kumppanuudet ja jäsenyydet, yhteiset hankkeet, lahjoitukset, lopputyömahdollisuudet, vierailut

LAHJOITUKSET JA YHTEISTYÖ 2023

YHTEISTYÖHANKKEET (VEROTON)	EUR
Helsinkimissio ry (yksinäisyystyö)	100 000
MIELI ry (yksinäisyystyö)	50 000
Kaverisovellus / Superlaiffi Oy (yksinäisyystyö)	30 000
Gubbe Sydänystävä Oy (yksinäisyystyö)	30 000
Nuorten Akatemia ry (yksinäisyystyö)	20 000
Suomen Urheilumuseosäätiö (näyttely-yhteistyö)	20 000
THL (alkoholitutkimus, Yhteiskuntapolitiikka-lehti)	15 000
Ehyt ry (Numerot puhuvat -tutkimus)	15 000
Suomen Paralympiakomitea ry (yksinäisyystyö, yhdenvertainen urheiluseuratoiminta)	12 500
Kehitysvammaliitto ry (FASD-yhteistyö)	10 000
Joulupuu ry (keräisy yhteistyö)	10 000
Platonic Partnership Oy (Lydia-pelin kehittämistyö)	9 900
Helsingin Nuorkauppakamari ry (Vuoden poliisi -yhteistyö)	3 500
Ensi- ja turvakotien liitto ry (FASD-yhteistyö)	1 344
Lapsi lasin takana (ehkäisevä päihdetyö, lapset)	806
Yhteensä	328 050

LAHJOITUKSET (YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSELLÄ)	EUR
Alkoholitutkimussäätiö	180 000
Hotelli- ja ravintolamuseo	25 750
Veikko ja Lahja Hurstin Laupeuden Työ ry:n asunnottomien joulu	10 000
Altian ja Alkon eläkeläiset	6 000
Nälkäpäiväkeräys	5 000
Välivesilahjoitukset	1 000
Yhteensä	227 750

ALKON HENKILÖSTÖN JÄSENYTYKSET JÄRJESTÖISSÄ JA YHTIÖISSÄ

Alkon edustajia toimii useissa kansallisissa ja kansainvälisissä järjestöissä. Alla on listattu merkittävimmät näistä edustuksista. Hallituksen jäsenten keskeiset luottamustoimet on kerrottu vuosikertomuksen kohdassa [Hallinnointi](#).

JÄRJESTÖ/YHTEISÖ ALKON EDUSTAJA

A-kliniikka Oy, hallituksen jäsen viestintäjohtaja Maritta Iso-Aho

A-kliniikkasäätiö, hallituksen varapuheenjohtaja viestintäjohtaja Maritta Iso-Aho

Alkoholitutkimussäätiö, hallituksen jäsen yhteiskuntasuhdepäällikkö Iiris Niinikoski

Aluehallintoviranomaisen päihdehaittojen ehkäisy ja terveyden edistäminen -työryhmä palvelujohtaja Kimmo Mäkelä

Elinkeinoelämän keskusliiton talous- ja verovaliokunta talousjohtaja Anton Westermarck

Elinkeinoelämän keskusliiton lakivaliokunta Head of Compliance, Legal & Indirect procurement Lotta Väisänen

Helsingin seudun kauppakamarin kaupan & palveluiden valiokunta palvelujohtaja Tatu Vanninen

Hotelli- ja ravintolamuseosäätiön hallintoneuvosto yhteiskuntasuhdepäällikkö Ilari Ceder

Hotelli- ja ravintolamuseosäätiön hallitus markkinointipäällikkö Sari Karjalainen

Hämeen kauppakamarin kaupan valiokunta palvelujohtaja Pirjo Hirvonen

Keski-Suomen kauppakamarin Liikenne- ja aluesuunnitteluvaliokunta palvelujohtaja Jari Hiekkataipale

Kuopion Kauppakamarin Kauppa-, matkailu- ja palveluvaliokunta palvelujohtaja Jari Hiekkataipale

Lapin Kauppakamarin kauppa- ja palveluvaliokunta palvelujohtaja Kaija-Leena Kerkelä

Lastensuojelun keskusliitto, hallituksen puheenjohtaja toimitusjohtaja Leena Laitinen

Maa- ja metsätalousministeriön eu18-jaoston viini- ja alkoholiasioiden alajaosto vt. laboratoriopäällikkö Susanna Videnoja

Pakka-työryhmä, Hämeenlinna palvelupäällikkö Leita Patoila

Pakka-työryhmä, Kokkola palvelupäällikkö Kaija Haldin

Pakka-työryhmä, Kuopio palvelujohtaja Jari Hiekkataipale

Pakka-työryhmä, Lahti palvelujohtaja Pirjo Hirvonen

Pakka-työryhmä, Lappeenranta palvelupäällikkö Harri Hokkanen

Pakka-työryhmä, Oulu palvelujohtaja Kaija-Leena Kerkelä

Pakka-työryhmä, pk-seutu palvelujohtaja Tatu Vanninen ja vastuullisuusasiantuntija Virpi Valtonen

Pakka-työryhmä, Vaasa palvelupäällikkö Seppo Metsola

Pakka-työryhmä, Varkaus palvelujohtaja Jari Hiekkataipale

Palpa Lasi Oy, hallituksen jäsen toimitusketjujohtaja Tino Battilana

Suomen Osto- ja logistiikkayhdistys, SCM-foorumin johtoryhmän jäsen ennuste- ja täydennysanalyttikko Seppo Behm

Suomen Palautuspakkaus Oy, hallituksen jäsen toimitusketjujohtaja Tino Battilana

Tampereen kauppakamarin kaupan valiokunta palvelujohtaja Kimmo Mäkelä

Turun kauppakamarin kaupan ja palvelun valiokunta palvelujohtaja Juha Laanti

Pohjoismaisen alkoholimonopolien yhteistyö lisää vaikuttavuutta kansainvälisessä hankintaketjussa

Kaikkia pohjoismaisia alkoholimonopoleja Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Islannissa ja Färsaarilla yhdistää laissa määritetty tehtävä alkoholin kulutuksen aiheuttamien haittojen vähentämiseksi. Sama tehtävä on aktivoitunut yhteispohjoismaista yhteistyötä jo vuosikymmenien ajan. Lisäksi tavoite hankintaketjujen ja tuotteiden vastuullisuuden lisäämiseksi on ollut yhteisellä agendalla vuodesta 2008 lähtien.

Nykyisin pohjoismaista yhteistyötä edistetään kolmessa työryhmässä, jotka ovat alkoholipoliittinen, sosiaalisen vastuun sekä ympäristövastuun työryhmä. Lisäksi yhteistyötä tehdään tuotelaadun ja -turvallisuuden varmistamiseksi ja edistämiseksi. Toimitusjohtajat hyväksyvät työryhmien vuosittaiset toimintasuunnitelmat. Yhteisen ympäristö- ja sosiaalisen vastuun tahtotilan jakaminen sekä kommunikointi hankintaketjujen kansainvälisille osapuolille lisää vaikuttavuutta. Vuonna 2022 julkaistiin tiekartat sekä [ympäristötyölle](#) että [sosiaalisen vastuun edistämiseksi hankintaketjuissa](#).

NAUITAAN VASTUULLISESTI

NAUITAAN VASTUULLISESTI	22
Vastuullisuuden vuosi 2023	23
Myynninvalvonnalla vastuullisuutta	25
Valintoja ympäristön hyväksi	28
Yhdessä ihmis- ja työoikeuksien puolesta	33
Case: Ilmastotiekartta ohjaa hankintoja	36
Kaikkikanavaisuus tuo yksilöllisyyttä maailmanluokan palveluun	37
Case: Aito yhteistyö asiakkaiden kanssa auttaa kehittämään palveluita	40
Kohti yhä vastuullisempaa valikoimaa	41
Case: Avoin ja vastuullinen hinnoittelu palvelee sekä tavarantoimittajia että asiakkaita	45
Yhteinen Alko, minulle sopiva	46
Case: Asiakaspalvelun perustutkinto AAPE antaa vankan pohjan Alkossa työskentelylle	51
Vahva suoritus haastavassa kustannusympäristössä	52

VASTUULLISUUDEN VUOSI 2023

TAMMIKUU

"Laatu ei synny sattumalta" -kampanjalla kerroimme, että Alkossa voi luottaa tuotteiden laatuun.

[Lue lisää →](#)

HELMIKUU

Päivitimme myynninvalvonnan passi -koulutusta, jonka jokainen alkolainen suorittaa ennen ensimmäistä kassavuoroaan. Koulutus antaa välineitä päivittäisen myynninvalvontatyön tueksi.

[Lue lisää →](#)

MAALISKUU

"Alkoholi ja uni – kun alkoholi palaa, sinä et lepää" -webinaarissamme kuultiin vinkkejä hyvään uneen ja perehdyttiin unidataan. Alkoholi ja uni -teema näkyi eri kanavissa alkuvuoden ajan.

[Lue lisää →](#)

HUHTIKUU

Lisäsimme keväällä tuotteiden hintalapuihin tiedon tavarantoimittajasta. Kuluttaja haluaa ostopäätöksensä tueksi yhä enemmän tuotteen taustatietoja, ja Alko vastasi muutoksella tähän tarpeeseen.

Rekrytoimme lisää palveluavustajia kuitteen myymälään. Palveluavustajat ovat täsmätökykyisiä henkilöitä, jotka Alko on palkannut vakituisiksi työntekijöiksi heille sopiviin tehtäviin.

[Lue lisää →](#)

Artisti AHTI julkaisi kappaleen, joka muistuttaa veden juomisen tärkeydestä alkoholia nauttiessa. Väliyesi-kappale tehtiin yhteistyössä Alkon kanssa.

[Lue lisää →](#)

TOUKOKUU

Liityimme maailman suurimman yritys vastuualoitteen, UN Global Compactin, jäseneksi.

Olimme Pride-viikon kumppanina viidettä vuotta peräkkäin. Alkolaisia osallistui Pride-kulkueeseen ja meillä oli Helsingin Kaivopuistossa Väliyesi-piste tapahtuman ajan.

[Lue lisää →](#)

Webinaarissamme "Alkoholi ja loma – miten varmistat palautumisen ja virkistymisen?" kuultiin asiantuntijoiden vinkkejä henkiseen ja fyysiseen palautumiseen sekä onnistuneen loman suunnitteluun.

[Lue lisää →](#)

Julkaisimme aikuisen alkoholinkäytöstä lapsen silmin kertovasta Lydia-pelistä päivitetyn version.

[Lue lisää →](#)

HEINÄKUU

Kiinnostus kevyempiin ja helposti kierrätettäviin juomapakkauksiin kasvoi kesällä odotetusti. Asiakkaamme valitsevat yhä useammin perinteisten lasipullojen sijaan ilmastovaikutuksiltaan kevyempiä kartonkitölkkejä, hanapakkauksia, viinipusseja sekä muovipulloja.

[Lue lisää →](#)

ELOKUU

Aloitimme UN Global Compact Suomen "Tieteeseen perustuvat luontotavoitteet" -ohjelman, joka kestää maaliskuuhun 2024 saakka. Kehitämme ohjelmassa luontotyötämme Science Based Targets Networkin viitekehysten mukaisesti.

SYYSKUU

FASD-päivänä 9.9. Alkot avasivat ovensa yhdeksää minuuttia tavallista myöhemmin. Kampanjan tavoitteena oli lisätä tietoisuutta siitä, etteivät alkoholi ja raskaus sovi yhteen.

[Lue lisää →](#)

Alko ja TAHTO aloittivat yhteistyön TAHDON uudessa ”Hikeä, huvia ja hyötyä” -näyttelyssä, joka käsitteli liikunnan ja alkoholin välistä suhdetta.

[Lue lisää →](#)

LOKAKUU

Loka-marraskuussa myymälöissämme näkyi ”Pakkaus ei ole makuasia. Vaan ilmastoasia” -kampanja. Mitä kevyempi ja kierrätettävämpi pakkaus on, sitä pienemmät ovat sen ilmasto vaikutukset.

[Lue lisää →](#)

Kaverisovellus palkitsi Alkon sosiaalisen hyvinvoinnin edistäjänä ja yksinäisyystyön mahdollistajana.

[Lue lisää →](#)

”Kun huoli herää – miten otan alkoholin käytön puheeksi?” -webinaarissamme asiantuntijat neuvoivat, miten toimia tilanteessa, jossa omasta tai läheisen alkoholin käytöstä on noussut huoli.

[Lue lisää →](#)

MARRASKUU

Liityimme mukaan Science Based Targets -aloitteeseen, jonka kautta asetamme kunnianhimoiset, tieteeseen perustuvat ilmastotavoitteet. Ne sisältävät omien päästöjemme lisäksi myös arvoketjun päästöt.

[Lue lisää →](#)

Liityimme kansainväliseen Bottle Weight Accordin, jossa sitoudumme vähentämään valikoimassamme olevien lasisten viinipullojen keskipainoa.

[Lue lisää →](#)

Kun huoli herää -vaikuttajaviestintäkampanjalla halusimme lisätä Huolikortin tunnettuutta ja ohjata ihmisiä tarjolla olevan avun äärelle.

[Lue lisää →](#)

Numerot puhuvat -raportin mukaan alkoholi haitoista koituu työnantajille vähintään puolen miljardin euron menetykset vuosittain. Alko oli yksi Aalto yliopiston tutkijatohtori Niilo Luotosen tutkimuksen tilaajista.

[Lue lisää →](#)

Vuoden Poliisiksi valittiin rikostutkija ja rikosylikonstaapeli Ismo Venäläinen. Alko on yksi Vuoden Poliisi -palkitsemisen pitkäaikaisimmista kumppaneista.

[Lue lisää →](#)

JOULUKUU

Alko jakoi yhdessä Paralympiakomitean kanssa Suomen yhdenvertaisin seura -stipendit. Stipendin saajat olivat Dance Flow Kuopiosta, Aisti Sport Vantaalta sekä Tampereen Sisä.

[Lue lisää →](#)

Alkon joululahjoitusten saajia olivat Veikko ja Lahja Hurstin laupeudentyö ry sekä Nuorkauppakamarien Joulupuukeräys. Osa Alkon myymälöistä toimi Joulupuun keräyspaikkoina.

[Lue lisää →](#)

Vastuullisuusmysteryissä myymälöiden onnistumisprosentti oli koko vuoden osalta 98,3 %, noutopisteiden 99,3 %.

MYYMME ALKOHOLIA VASTUULLISESTI

Tinkimätön myynninvalvontatyö on alkolaista vastuullisuusarkea. Myymälöissämme vastuullinen alkoholinmyynti on ikärajavaivonnan lisäksi väärinkäyttösepäilyihin puuttumista selkeiden pelisääntöjen mukaisesti. Saavutimme asettamamme tavoitteet ja kehitimme toimintaamme.

MIKSI TÄMÄ ON MEILLE TÄRKEÄÄ:

Tehtävämme on myydä alkoholijuomia siten, että niistä syntyy mahdollisimman vähän haittoja. Alkoholinkäytöllä on vaikutuksia oman terveyden lisäksi myös läheisten hyvinvointiin. Alkoholi ei ole tavanomainen kulutushyödyke, sillä sen aiheuttamat taloudelliset, inhimilliset ja terveydelliset haitat heijastuvat koko yhteiskuntaan. Kannamme vastuumme.

LÄHESTYMISTAPAMME:

Alkossa vastuullisuus näkyy osana maailmanluokan asiakaspalvelun myynninvalvontatyötä. Toteutamme tärkeää tehtäväämme varmistamalla, ettemme myy alkoholijuomia alaikäisille, päihtyneille tai välittämistarkoituksiin. Olemme erilainen kauppa. Emme pyri kasvattamaan myyntiä tai houkuttele tarjouksilla. Kasvatamme valikoimaamme pienten pakkauskojojen, alkoholittomien ja matalaalkoholisten tuotteiden osalta jatkuvasti. Uskallamme puhua myös alkoholinkäytön haitoista, ja panostamme henkilöstöemme koulutukseen.

TÄRKEIMMÄT TAVOITTEEMME:

Haluamme olla luottamuksen arvoisia. Asiakslupauksemme "Maailmanluokan palvelua" sisältyy myös merkityksemme "Nautitaan vastuullisesti". Mittaamme mystery shopping -testiasioinneilla ja omavalvonnan kassarekisteröinneillä onnistumistamme nuorten asiakkaiden ikätarkistuksissa. Vuoden 2023 tavoite myymälöiden ikärajavaivonnan onnistumiselle oli 97 prosenttia.

Alkolaiset toteuttavat päivittäisellä myynninvalvontatyöllään vastuullisen alkoholinmyynnin periaatteita ja torjuvat omalta osaltaan alkoholin aiheuttamia haittoja. Ikärajavalvonta sekä päihtymys- ja välitysepäilyihin liittyvät toimet ovat osa jokaisen myyjämme arkea ja vastuullista asiakaspalvelutyötä.

Koska sääntöisesti toteutettu myynninvalvontatyö on meille kunnia-asia, ikärajavalvonnallamme on korkeat tavoitteet. Alkolaisen toimintatavan mukaisesti tarkastamme iän jokaiselta alle 30-vuotiaalta näyttävältä asiakkaaltamme.

Varmistamme ja seuraamme oman toimintamme laatua ulkopuolisen toimijan mystery shopping -asioinneilla, joissa nuoret, täysi-ikäiset testiasiakkaat asioivat myymälöissämme ja kumppaneidemme noutopisteissä. Paransimme ikäraja- valvonnassa tulostamme entisestään, ja onnistuimme yli 98-prosenttisesti.

Ylitimme vuodelle 2023 asetetun 97 prosentin tavoitteen kirkkaasti, sillä nuoren asiakkaan ikä tarkastettiin 98,3 prosentissa mystery shopping -testikäynneistä. Tulos parani edelleen vuoden 2022 tasosta (97,3 prosenttia).

Olimme mukana alueellista ikäraja- valvonnan tasoa vuosittain selvittävässä **Pakka-toiminnassa**, jossa kuntien ja kaupunkien ehkäisevän päihdetyön toimijat järjestävät alkoholin

ostokokeita eri puolilla Suomea. Täysi-ikäiset, nuoren näköiset Pakka-koeostajat testaavat, miten helppoa nuoren henkilön on ostaa alkoholia, tupakkatuotteita tai rahapelejä ilman ikärajatarkastusta. Kuten aiempinakin vuosina, erottuivat Alkon myymälät edukseen testattujen paikkojen joukossa.

SELKEÄT MYNNINVALVONTAPELISÄÄNNÖT

Vastuullinen alkoholinmyynti edellyttää pelisäännöt tuntevaa, ammattitaitoista henkilöstöä. Alkossa tämä varmistetaan Myynninvalvonnan passi -koulutuksella, joka suoritetaan ennen ensimmäistä työvuoroa. Passi antaa valmiudet ikäraja-, päihtymys- ja välittämisepäilyvalvontaan. Tämän lisäksi kollegoilta saatu esimerkki ja tuki sekä kokemuksen kautta kertyvä osaaminen ovat ensiarvoisen tärkeitä osaamisen kehittämisessä. Koulutusta uudistettiin vuonna 2023 huomioimaan paremmin sekä henkilökunnan että asiakkaidemme monimuotoisuutta.

Kaikki alkolaiset suorittavat myynninvalvonnan passin kolmen vuoden välein, ja perehdytämme myös verkkokaupan noutopisteiden henkilöstön vastuullisiin myynninvalvontakäytäntöihimme. Verkkokauppatilauksia luovutettaessa jokaiselta asiakkaalta tarkistetaan henkilöllisyys, ja alle 30-vuotiailta vaikuttavilta myös ikä. Jos asiakkaan epäillä olevan päihtynyt tai välittävän alkoholijuomia, verkkokauppatilausta ei luovuteta asiakkaalle.

Edellyttämme vastuullista toimintaa kaikissa kanavissamme, ja olemme panostaneet noutopistekumppaneidemme osaamisen kehittämiseen. Mystery shopping -testiasioinnit ovat apuna myös noutopisteiden ikärajatarkastusten onnistumisen seuraamisessa. Vuoden 2023 tulos oli 99,3 (87,3) prosenttia.

IKÄ TARKASTETTIIN 4,6 MILJOONAA KERTAA

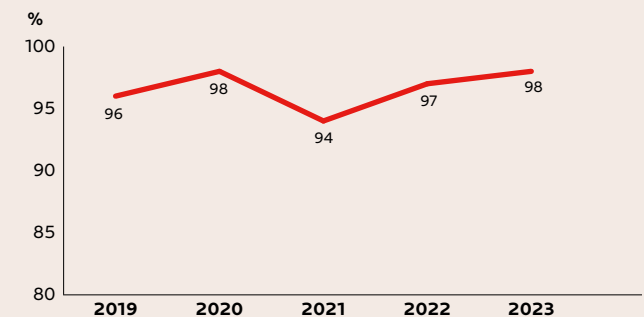
Myymälöiden omavalvonta on mystery shopping -testiasioinnin lisäksi tärkeässä osassa myynninvalvonnan toteutumisen seurantaan. Ikätarkastukset sekä päihtymys- ja välitysepäilyihin liittyvät myynninvalvontatoimet kirjataan kassajärjestelmään. Kirjauksia ja testiasioinnin tuloksia seurataan alue-, myymälä- ja myyjätasolla.

Vuonna 2023 nuoren asiakkaan ikä tarkastettiin 4,6 (4,9) miljoonaa kertaa, alkoholin välittämisepäilytarkastuksia tehtiin noin 242 000 (lähes 260 000) ja päihtymisepäilytarkastuksia noin 411 000 (lähes 440 000) kertaa.

VASTUULLINEN ASIAKASPALVELU LUKUINA

	2019	2020	2021	2022	2023
Ikärajatarkastukset (milj. kpl)	4,6	5,4	5,7	4,9	4,6
Päihtymisepäilytarkastukset (1 000 kpl)	522	511	472	437	411
Välitysepäilytarkastukset (1 000 kpl)	316	316	299	257	242
Asiointikieltosopimukset (kpl)	22	21	36	42	54

MYYMÄLÖIDEN ONNISTUMINEN MYSTERY-TESTIASIOINNEISSA*

* Alko mittaa ulkopuolisen tahon toteuttamilla mystery-testiasioinneilla nuoren asiakkaan iän tarkastamisen toteutumista sekä hänen kokemustaan palvelun laadusta. Mittauksessa täysi-ikäiset testiasiakkaat asioivat myymälöissä ja noutopisteissä.

KUN HUOLI ALKOHOLINKÄYTTÖSTÄ HERÄÄ

Myymlähenkilökuntamme toiveesta kehitetty Huolikortti on apuväline tilanteissa, joissa asiakkaalle on herännyt huoli omasta tai läheisensä alkoholinkäytöstä. Huolikorttiin on koottu päihdeongelmiin, kriisi- ja väkivaltatilanteisiin, yksinäisyyteen sekä odotus- ja vauva-ajan päihdeongelmiin apua tarjoavien tahojen yhteystietoja.

Sen lisäksi, että Huolikortti on jaossa kaikissa Alkon myymälöissä, se toimii myös myymälähenkilökunnan työkaluna tilanteissa, joissa asiakas ottaa oman tai läheisensä päihteiden käytön kriisitilanteen, väkivallan tai yksinäisyyden puheeksi ja kaipaa tilanteeseensa apua. Huolikortin avulla alkolaiset voivat auttaa ja tarjota asiantuntevan avun yhteystietoja.

Alkon asiointikieltosopimuksella asiakas voi rajoittaa vapaaehtoisesti alkoholijuomaostojaan yhdestä tai useammasta Alkon myymälästä ja verkkokaupasta. Sopimus laaditaan aina määräajaksi, enintään 12 kuukaudeksi kerrallaan. Sopimus solmitaan asiakkaan itsensä tai hänen läheisensä aloitteesta ja räätälöidään tilanteeseen sopivaksi. Täyskiellon lisäksi mahdollisia ovat myös asiointikertojen, ostettavan juomamäärän tai tietyn tuoteryhmän rajoittaminen. Vuonna 2023 solmittiin yhteensä 54 (42) sopimusta, jotka kaikki olivat täyskieltoja.

ALKON MYYMÄLÖISTÄ 85 % ESTEETTÖMIÄ

Jatkoimme Alkon myymälöiden ja noutopisteiden esteettömyyskartoitustyön kehittämistä, ja vuonna 2023 sujuvoitimme kartoitusprosessissa muun muassa datan käsittelyä ja hallinnointia. Kartoitukset uusiin ja remontoituihin myymälöihimme tehtiin Alkon tarpeisiin sovelletulla Invalidiliiton esteettömyyskartoituksella. Kartoituksilla selvitettiin fyysisen esteettömyyden toteutumista myymälän tai verkkokaupan noutopisteen tiloissa. Alkon myymälöistä noin 85 prosenttia on esteettömiä, noutopisteistä noin puolet.

Alkolaiset toteuttavat päivittäisellä myynninvalvontatyöllään vastuullisen alkoholinmyynnin periaatteita.

VALINTOJA YMPÄRISTÖN HYVÄKSI

Toteutamme maailman vastuullisinta tapaa myydä alkoholia myös ympäristövastuullisuuden näkökulmasta.

MIKSI TÄMÄ ON MEILLE TÄRKEÄÄ:

Jatkamme toiminnastamme aiheutuvien ympäristövaikutusten pienentämistä ilmastokriisin hillitsemiseksi ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi niin omassa toiminnassamme kuin arvoketjussamme. Myös asiakkaidemme kiinnostus tuotteiden ympäristövaikutuksista läpi toimitusketjun kasvaa jatkuvasti.

LÄHESTYMISTAPAMME:

Suurin osa toimintamme ilmastovaikutuksista syntyy kansainvälisessä hankintaketjussamme, erityisesti juomien ja niiden pakkausten tuotannossa. Työskentelemme yhdessä juoma-alan toimijoiden kanssa ympäristövaikutusten pienentämiseksi. Vuosittain päivitettävä ilmastotiekarttamme ohjaa toimintaamme kohti ilmastopäästöjen puolittamista ja luonnon monimuotoisuuden edistämistä.

TÄRKEIMMÄT TAVOITTEEMME:

Ympäristötyöllemme on asetettu kunnianhimoiset tavoitteet, joita kohden työskentelemme pienin ja suurin ympäristötoimin. Vuoden 2030 loppuun mennessä

- olemme sitoutuneet yhdessä muiden pohjoismaisten alkoholimonopolioiden kanssa pienentämään toimintamme aiheuttamia ilmastopäästöjä 50 prosentilla verrattuna vuoden 2020 tilanteeseen
- pitkän aikavälin ilmastotavoitteemme ovat Science Based Targets -aloitteen mukaisia.

Valtaosa toimintamme päästökuormituksesta syntyy tuotteiden hankintaketjussa, ja vain noin prosentti päästöistä on Alkon suoria päästöjä. Siksi ilmasto- ja ympäristötyössämme korostuu sekä paikallinen että kansainvälinen yhteistyö alan eri toimijoiden kanssa.

Keväällä 2023 yhdessä Gaia Consultingin kanssa tehty päästölaskennan kehitystyö vahvisti aiempien vuosien havainnot. Selvitys vuoden 2022 päästöistä osoitti, että Alkon hiilijalanjäljestä suurimman osan muodostivat juomien tuotanto, niiden kansainväliset kuljetukset ja juomien pakkaukset. Vuoden 2023 päästölaskennan tulokset julkaistaan keväällä 2024 [verkkosivuillamme](#).

Syksyllä 2023 jatkoimme juomien pakkauksiin liittyvää asiakasviestintää. ”Pakkaus ei ole makuasia. Vaan ilmastoasia” -kampanjamme näkyi myymälöissä ja muissa viestintäkanavissamme. Asiakkaidemme tekemät valinnat ovat tärkeässä roolissa juomien päästöjen vähentämiseksi tehtävässä työssä, ja sen merkitys näkyy myös myymälöissämme. [Lue lisää juomapakkauksista →](#)

Ilmastonmuutoksen hillinnässä korostuu päästöjen vähentämiseen liittyvän työn lisäksi myös luonnon monimuotoisuus ja kiertotalous. Alko aloitti noin 15 muun suomalaisyrityksen kanssa syksyllä 2023 UN Global Compact Suomen järjestämän koulutuksen tieteeseen perustuvista luontotavoitteista. Ohjelma jatkuu kevääseen 2024 saakka, ja sen tavoitteena on auttaa yrityksiä tunnistamaan toiminnan aiheuttamat luontopaineet ja löytää keinoja niiden hillitsemiseksi.

KANSAINVÄLISET SITOUKSET KIRITTÄVÄT ILMASTOTYÖTÄ

Vuonna 2023 Alkon vastuullisuustyö otti merkittäviä askeleita eteenpäin, kun lähdimme mukaan kansainvälisiin

sitoumuksiin. Tärkeimpänä ilmastotyötämme edistävänä tekona sitouduimme kansainväliseen [Science Based Targets -aloitteeseen](#). Sen tarkoituksena on edistää ilmastotoimia yksityisellä sektorilla auttaen yrityksiä asettamaan tieteeseen perustuvat ja riittävän kunnianhimoiset tavoitteet omalle toiminnalleen. Seuraava askel on toimittaa ilmastotavoitteemme Science Based Targetsille varmennettaviksi. Varmennuksen avulla todetaan, että tavoitteet ovat viimeisimmän ilmastotutkimuksen mukaisia ja että Alko edistää niiden avulla Pariisin ilmastopimuksen tavoitetta rajoittaa ilmaston lämpenemisen 1,5 °C:een.

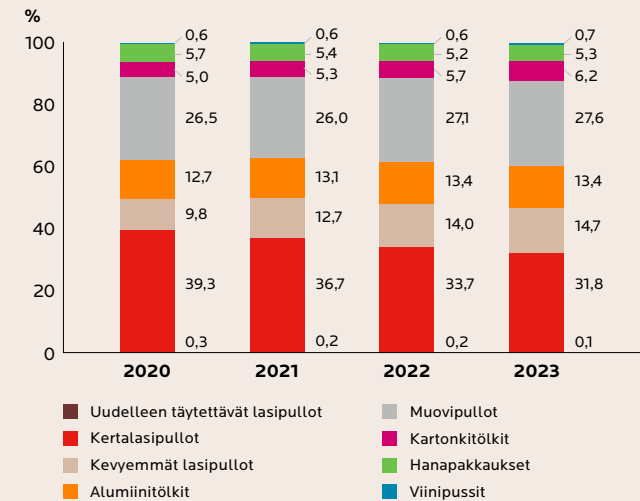
Sustainable Wine Roundtable (SWR) on kansainvälinen ryhmittymä, joka edistää viinintuotannon vastuullisuutta kaikilla osa-alueilla. Alko on yksi ryhmittymän perustajajäsenistä. Alko liittyi SWR:n julkaisemaan Bottle Weight Accord -sitoumuksen marraskuussa 2023. Bottle Weight Accordin allekirjoittajat sitoutuvat vähentämään 0,75-litraisten lasisten still-viinipullojen keskipainoa valikoimassaan alle 420 grammaan. Kevyen, alle 420 grammaa painavan lasipullon hiilijalanjälki on noin 25 prosenttia pienempi kuin perinteisen lasipullon. Alkon lisäksi sitoumuksessa on mukana myös muita merkittäviä alkoholialan toimijoita.

Ilmastositoumuksien lisäksi Alko liittyi jäseneksi myös maailman suurimpaan yritysvastuualoitteeseen, UN Global Compactiin, toukokuussa 2023. Aloitteeseen sitoutuneet yritykset ja organisaatiot noudattavat työoloihin, ihmisoikeuksiin, ympäristöön ja lahjonnan ehkäisyyn liittyviä kansainvälisiä velvoitteita kaikissa maissa, joissa ne toimivat. UN Global Compact tukee yrityksiä vastuullisuustyössä Global Compactin kymmenen periaatteen ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden avulla.

[Lue lisää Alkon kansainvälisistä sitoumuksista →](#)

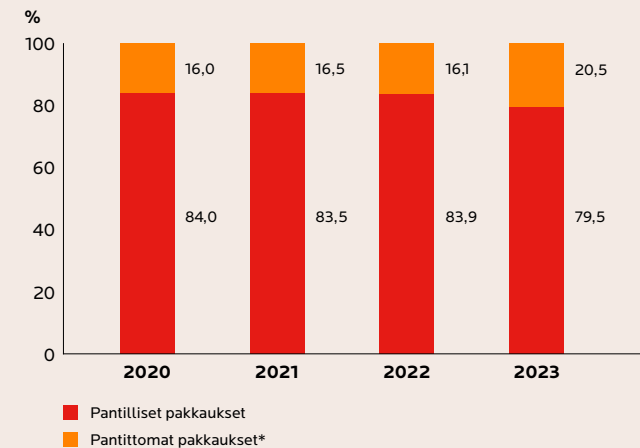
MYDYT JUOMAPAKKAUSTYYPIT

Kunkin juomapakkaustyyppin myynnin osuus koko Alkon myynnistä myyntiyksiköittäin

MYTYJEN PAKKAUSTEN PANTILLISUUS

Pantillisten ja pantittomien juomapakkausten osuus koko Alkon myynnistä myyntiyksiköittäin

* Pantittomat lasi- ja muovipullot, pantittomat alumiinitölkit, kartonkitölkit, hanapakkaukset, viinipussit ja muut pantittomat pakkaukset

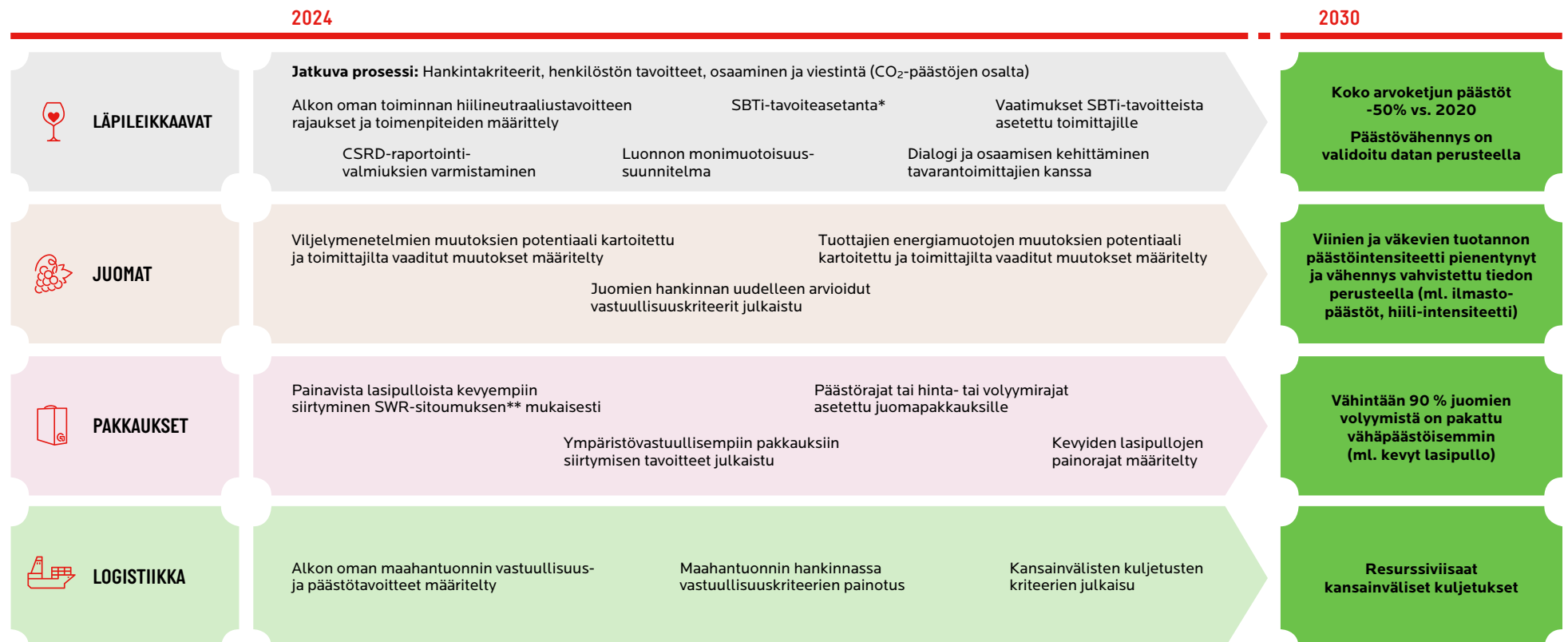
ILMASTOTIEKARTTA TUKEE TAVOITTEISIIN PÄÄSEMISTÄ

Keväällä 2023 valmistunut ilmastaselvitys vuoden 2022 päästöistä tuki aiempien vuosien havaintoja. Suurimmat päästölähteemme ovat juomien tuotanto, niiden kansainväliset kuljetukset ja tuotepakkaukset. Oman toimintamme päästöt, eli Scope 1 ja Scope 2, muodostavat noin prosentin koko hiilijalanjäljestämme. [Lue lisää Alkon hiilijalanjäljestä →](#)

Vuoden 2022 lopussa julkaisimme ensimmäistä kertaa tavarantoimittajillemme suunnatun ilmastotiekartan vuodelle 2023. Vuosittain päivittyvä kartta ohjaa toimintaamme, kun teemme työtä saavuttaaksemme vuoden 2030 ilmastotavoitteet. Ilmastotiekartta sisältää toimenpiteitä hankintaketjun suurimmille päästölähteille, ja lisäksi korostaa tärkeitä, läpileikkaavia toimenpiteitä, joita teemme sidosryhmien kanssa.

Juomapakkaukset ovat tärkeässä roolissa päästöjen vähentämisessä, ja myös asiakkaamme ovat yhä kiinnostuneempia myös lasipulloa vähäpäästöisemmistä pakkausvaihtoehdoista. Vuonna 2023 myimme yhteensä 100,5 (109,3) miljoonaa juomapakkausta. Perinteisten, painavampien lasipullojen osuus myydyistä pakkauksista jatkaa pientymistään, kun taas kevyempien lasipullojen osuus on kasvanut.

ALKON ILMASTOTIEKARTAN TOIMENPITEET 2024

* Science Based Targets -aloite (SBTi) on kansainvälinen aloite, jonka avulla yritykset voivat asettaa kunnianhimoiset ja tieteeseen perustuvat päästövähennystavoitteet Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaisesti.

** Sustainable Wine Roundtable (SWR) on kansainvälinen ryhmä, joka edistää viinialan vastuullisuutta.

Mielenkiinto vaihtoehtoisia pakkauksia kohtaan on myös lisääntynyt, ja esimerkiksi kartonkipakkaukset ovat nostaneet suosiotaan asiakkaiden keskuudessa. Myydyistä pakkauksista 79,5 (83,9) prosenttia oli pantillisia juomapakkauksia.

ENERGIANKÄYTÖN JA LOGISTIIKAN TEHOSTAMISTA KOTIMAASSA

Omaa ympäristötyötämme Suomessa ohjaa sertifioitu ISO 14001 -ympäristöjohtamisjärjestelmä. Sen piiriin kuuluvat kaikki myymälämme ja toimistomme. Ympäristöjohtamisjärjestelmä tukee kotimaan toimintojamme vuoden 2030 ympäristötavoitteisiin pääsemisessä.

Kotimaassa jatkoimme kuljetusten energiatehokkuuden parantamista yhdessä kuljetuskumppaniemme kanssa. Sähköisten kuljetuksien osuus kasvoi, kun aloitimme Tampereella sähköisen jakelukuluston käyttökokeilut. Myös verkokaupan osalta tapahtui kehitystä, kun runkokuljetukset pohjoiseen saatiin kulkemaan kaasurunkoautoilla. Lisäksi kuljetusreittien optimointia ja kuormatilan käyttöä tehostava toimintamalli laajeni Itä-Suomeen käsittäen 86 myymälää. Mallin käyttöönottoa jatketaan vuonna 2024.

Kansainvälisen logistiikan ilmastotiekartan mukaisia tavoitteita ja toimenpiteitä alettiin työstää yhteistyössä logistiikan kumppaneiden kanssa ja valikoimaanotto-ohjeen kirjauksia täsmentämällä.

Vuonna 2023 pakkauspahvijätettä syntyi yhteensä 3 072 tonnia ja lavamuovijätettä 69 tonnia. Viinien hanapakkausten

kierrätys Alkon myymälöiden kautta lopetettiin vuonna 2023, kun eri jätelajien kierrättämismahdollisuudet lähellä syntypaikkaa paranivat uuden jätelain astuttua voimaan.

Vuonna 2023 toimimme oman maahantuontimme kautta tuotteita Suomeen saman verran kuin edellisenä vuonna, 1,42 miljoonaa litraa. Tämä on hieman alle 2 prosenttia kokonaismyynnistä. Maahantuontipalvelumme päästöt olivat yhteensä 346 (393) tCO₂. Euroopan maista tuotteet saapuvat rekkarahtina. Aasiasta, Etelä- ja Pohjois-Amerikasta sekä Australiasta käytetään laivarahtia. Lentorahti on käytössä vain yksittäisissä tapauksissa.

Myymälöiden osalta jatkoimme energiatehokkuutta parantavaa työtämme, kun remontoimme vuoden aikana 26 myymälää. Remonttien yhteydessä uudistamme valaistuksen energiatehokkaaseen LED-tekniikkaan. Lisäksi tarkastelemme uudistuksien yhteydessä tilatehokkuutta. Kokonaisuudessaan sähkönkulutuksemme oli 9,79 GWh, mikä tarkoittaa 98,78 kWh myymäläneliötä kohden. Sähkön kokonaiskulutus laski 9,8 %.

	2020	2021	2022	2023
Pakkauspahvijäte, t	3 816	3 800	3 221	3 072
Pakkausmuovijäte, t	86	86	72	69

Juomapakkaukset ovat tärkeässä roolissa päästöjen vähentämisessä.

VAIHTOEHTOISTEN JUOMAPAKKAUSTEN VALIKOIMA KASVAA VAUHDILLA

CASE
2023

Alko on osana vastuullisuusstrategiaansa sitoutunut puolittamaan päästönsä vuoteen 2030 mennessä. Tämä koskee myös juomapakkausten aiheuttamia päästöjä, jotka muodostavat Alkon päästöistä noin viidesosan.

”Kyseessä on merkittävä osa-alue, ja samalla sellainen, johon Alkon on mahdollista omalla toiminnallaan tehokkaasti vaikuttaa”, Alkon kestävä kehityksen asiantuntija **Senni Simola** toteaa.

Juomapakkausten ilmastovaikutuksiin vaikuttavat etenkin paino ja kierrätettävyys. Perinteiselle lasipullolle on jo monia vähäpäästöisempiä vaihtoehtoja: kartonkitölkkejä, viinipusseja, alumiinitölkkejä, muovipulloja, kevyempiä lasipulloja ja hanapakkauksia.

Alkossa seurataan tarkasti pakkausalan kehitystä ja uusia innovaatioita. Simolan mukaan etenkin kuitupohjaisten pakkausten saralla tapahtuu nyt paljon tuotekehitystä. Esimerkiksi giniä on jo saatavilla pahvipakkauksessa ja ensimmäinen muovipulloon pakattu pirskahteleva viini on tullut valikoimaan.

Vähäpäästöisten juomapakkausten valikoima kasvaa vauhdilla ja kiinnostaa myös asiakkaita, vahvistavat Forssassa Alkon myymälöissä työskentelevät valikoimamestari **Leena Uusimäki** ja palvelumestari **Saija Uusitalo**.

”Pienemmistä tetroista ja pikkupulloista on tullut suosittuja, ja samalla litran tetrojen valikoima on kasvanut – niissä myydään nyt esimerkiksi huomattavasti enemmän valkoviinejä kuin vielä pari vuotta sitten. Myös kuohuviinien pullot ovat keventyneet”, Uusimäki ja Uusitalo kertovat.

Alkon asiakkaat ovat ottaneet vähäpäästöiset pakkaukset hyvin vastaan. Ympäristöseikkojen ohella suosioon vaikuttavat käytännön asiat: keveys ja särkymättömyys ovat käteviä ominaisuuksia esimerkiksi mökkeillessä. Nämä ominaisuudet saavat kiitosta myös myyjiltä, sillä ne helpottavat tuotteiden käsittelyä myymälän arjessa.

Uusimäki ja Uusitalo kertovat, että asiakkaiden kanssa käydään mielellään keskustelua vastuullisemmista valinnoista. ”Esimerkiksi muovipullojen ilmastoystävällisyydestä kysyttäessä kerromme sen perustuvan niiden keveyteen, jonka ansiosta kuljetuksen hiilijalanjälki on pienempi. Lisäksi lasin valmistaminen vaatii paljon energiaa.”

Myös juomien säilyvyys vaihtoehtoisissa pakkauksissa on seikka, josta asiakkaat toisinaan kysyvät. ”Muovi- tai kartonkipakkauksissa ei voi säilöä vuosikertaviinejä kellariin vuosiksi. Useinkaan kuluttajan kannalta tällä ei kuitenkaan ole merkitystä, sillä useimmat hankkivat juomansa nautittavaksi pian ostamisen jälkeen.”

Alko haluaa tehdä ilmastoystävälliset valinnat kuluttajille entistä helpommiksi, ja vaihtoehtoisia pakkauksia nähdään yhä useammin tuotteiden esillepanoissa. Monessa myymälässä on vuoden 2023 aikana siirretty kartonkiviinipakkaukset hyllyissä lasipullojen joukkoon.

”Tästä on saatu erittäin hyvää palautetta. Kun erilaiset pakkaukset ovat hyllyssä rinnakkain, kynnys uusien vaihtoehtojen kokeilemiselle madaltuu”, Uusimäki ja Uusitalo sanovat.

[Lue lisää vaihtoehtoisista pakkauksista →](#)

YHDESSÄ IHMIS- JA TYÖ-OIKEUKSIEN PUOLESTA

Vastuullisessa hankinnassa painottuivat vuoden aikana erityisesti osaamisen kehittämisen teemat. Valmistauduimme myös vastuullisuusregulaation muutoksiin. Jatkamme systemaattista työtämme ihmisoikeuksien puolesta.

MIKSI TÄMÄ ON MEILLE TÄRKEÄÄ:

Eettisten ja ympäristön kannalta kestävien valintojen tarjoaminen asiakkaille on meille tärkeää. Vastuullisen ostopäätöksen tekeminen tulee olla kuluttajalle helppoa ja houkuttelevaa. Haluamme olla toimialamme edelläkävijä ja kehitämme niin toimintaamme kuin valikoimaamme yhä vastuullisemmaksi.

LÄHESTYMISTAPAMME:

Kehitämme prosessejamme, tunnistamme toimialamme riskit ja pyrimme ennaltaehkäisemään niiden toteutumista hankintaketjussamme. Ohjenuoranamme on amfori BSCI:n Code of Conduct, johon kaikki tavarantoimittajamme ovat sitoutuneet. Tekemisen kulmakivi on yhteistyö tavarantoimittajien, tuottajien ja muiden sidosryhmien kanssa. Pohjoismaiset alkoholimonopolit tekevät yhteistyötä sosiaalisesti vastuullisten hankintaketjujen eteen yhteis-pohjoismaisen Nordic Alcohol Monopolies Social Roadmap -sitoumuksen mukaisesti.

TÄRKEIMMÄT TAVOITTEEMME:

Tavoitteenamme on parantaa edelleen hankintaketjujen läpinäkyvyyttä ja tuotteiden raaka-aineiden jäljitettävyyttä. Kasvatamme sertifioitujen tuotteiden lukumäärää valikoimassamme erityisesti niiltä alueilta, joilla ihmisoikeusloukkaukset ovat yleisiä. Tavoitteenamme on, että näiltä alueilta tulevat tuotteet ovat sertifioituja tai muulla tavoin vastuullisuusvarmennettuja vuoteen 2030 mennessä.

Vastuullisuusregulaation muutokset vaikuttavat merkittävästi yritysten toimintaan tulevina vuosina. Vaikka Alko on kehittänyt vastuullisen hankinnan toimintamalliaan YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien periaatteiden mukaisesti, olemme aloittaneet varautumisen muutoksiin hyvissä ajoin. Haluamme jatkossakin olla toimialamme edelläkävijöitä vastuullisuudessa.

TUKEA TAVARANTOIMITTAJIEN VASTUULLISUUSTYÖHÖN

Jatkoimme osaamisen kehittämistä edellisvuosien tapaan. Erityisen tärkeää meille on tukea tavarantoimittajiemme osaamista, jotta he voivat edelleen tukea omia kumppaneitaan vastuullisessa liiketoiminnassa.

Tuimme tavarantoimittajiamme vastuullisuustyössä muun muassa järjestämällä tavarantoimittajatilaisuuksia, joita oli vuoden aikana neljä. Tilaisuuksien yhteydessä järjestettiin kolme vastuullisuusaiheista työpajaa, jotka liittyivät Alkon ilmastotiekarttaan, logistiikan ympäristötyöhön ja kestävyysraportointiin. Tavarantoimittajatilaisuuksiin ilmoitautui yhteensä noin 570 ja työpajoihin reilut 110 henkilöä.

Järjestimme myös tavarantoimittajille suunnattuja infoja muun muassa Kalifornian vastuullisuusvierailuihin ja Etelä-Afrikan tilanteeseen liittyen sekä kestävyysraportoinnin olennaisuuksia käsittelevän työpajan. Toteutimme lisäksi kaksi vastuullisuusaiheista kyselyä: tavarantoimittajien vastuullisuuden itsearviointikyselyn ja ilmastotyökyselyn, joiden tavoitteena oli tiedonhankinnan lisäksi tukea tavarantoimittajia ja tuottajia oman vastuullisuustyönsä suunnittelussa.

Uudistimme tavarantoimittajille suunnatun vastuullisuus-koulutuksen sisällön. Uusi koulutus huomioi nyt entistä paremmin OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille ja erityisesti asianmukaisen huolellisuuden kuusiportaisen prosessin. Tavoitteena on antaa tavarantoimittajille suunta- viivoja oman vastuullisuustoiminnan kehittämiseksi, riskien tunnistamiseksi ja negatiivisten haittavaikutusten minimoiseksi. Koulutuksen suorittaminen on pakollista kaikille Alkon tavarantoimittajille.

AMFORI BSCI:N CODE OF CONDUCT PAINOTAA JATKUVAA PARANTAMISTA

Syyskuussa 2023 astui voimaan amfori BSCI:n vuonna 2021 julkaistu Code of Conduct. Merkittävä muutos aiempaan on entistäkin suurempi painotus asianmukaiseen huolellisuusvelvoitteeseen (due diligence). Sen päätehtävä on varmistaa riittävät prosessit riskien tunnistamiseen, omien toimien negatiivisten vaikutusten ennaltaehkäisyyn ja vähentämiseen sekä korjaavista toimenpiteistä huolehtimiseen hankintaketjussa.

Uusi Code of Conduct painottaa lisäksi sukupuolten välistä tasa-arvoista kohtelua sekä häirinnän ja väkivallan vähentämistä. Toimintaperiaatteisiin kuuluu myös oikeudenmukaisen korvauksen saaminen tehdystä työstä sekä elämiseen riittävän palkan edistäminen hankintaketjun työntekijöille. Järjestimme yhdessä amforin BSCI:n kanssa tavarantoimittajillemme webinaarin Code of Conductin keskeisimmistä sisällöistä.

”Tavoitteenamme on parantaa hankintaketjujen läpinäkyvyyttä ja tuotteiden raaka-aineiden jäljitettävyyttä.

KOULUTUKSIA HANKINTAKETJUN TUOTTAJILLE JA RAAKA-AINEIDEN TUOTANTOILLOILLE

Tarjosimme vuoden aikana monipuolisia koulutuksia hankintaketjumme tuottajille ja raaka-aineiden tuotantotiloille. Toimialakohtaisia koulutuksia tarjotaan erityisesti alueilla, joilla riskit ihmisoikeusloukkauksille ovat suurimmat.

Osallistuimme Italiassa ja Etelä-Afrikassa Stronger Together -aloitteen maaohjelmiin. Stronger Together tarjoaa koulutuspalveluita muun muassa työvoiman vastuulliseen rekrytointiin ja työntekijöiden hyväksikäytön ehkäisemiseksi maataloussektorilla. Stronger Together -koulutukset kohdentuivat erityisesti Alkolle tärkeään maatalousraaka-aineiden hankintaketjuun ja viininviljelyyn. Osallistujien palaute oli positiivista, ja jatkamme yhteistyötä myös vuonna 2024. Stronger Together -koulutukset olivat suosittuja. Niihin osallistui yhteensä noin 250 henkilöä.

Loppuvuodesta toteutui myös Sustainable Wine Roundtablen (SWR) ihmis- ja työoikeuksien kolmen webinaarin kokonaisuus, jossa oli vierailevina panelisteina joukko kansainvälisiä toimialan vaikuttajia. Webinaarisarja toteutettiin yhteistyössä SWR:n ja pohjoismaisten alkoholimonopolioiden kanssa.

Rommituottajien Water, Shade, Rest and Sanitation -koulutukset saivat jatkoa. Järjestimme pohjoismaisten alkoholimonopolioiden ja Bonsucron kanssa yhteistyössä kolme webinaaria, jotka kohdistettiin Etelä-Amerikan, Aasian

ja Tyynenmeren, Väli-Amerikan ja Karibian alueiden tuottajille. Koulutusten tavoitteena oli tuoda tuottajien tietoisuuteen krooninen munuaissairaus, jota esiintyy erityisesti sokeriruokoviljelmien sadonkorjuun työntekijöillä. Koulutuksissa tuotiin esiin ratkaisuja, joiden avulla sairastumista voidaan ennaltaehkäistä tarjoamalla riittävästi nestettä, varjoa lepoaikoina ja riittävästi taukoja fyysisesti raskaassa työssä. Sokeriruo'osta saatavaa melassia käytetään rommien raaka-aineena. Koulutukset keräsivät yhteensä 135 osallistujaa.

SEURANTATOIMENPITEITÄ KALIFORNIASSA JA ETELÄ-AFRIKASSA

Vuonna 2022 aloitettujen Kalifornian vastuullisuusvierailujen viimeiset vierailut ja loppuraportti valmistuivat alkuvuodesta 2023. Merkittävimmät tulokset liittyivät johtamis- ja rekrytointikäytäntöihin, erityisesti työvoiman rekrytointiin käytettävien agentuurien käytäntöjen sekä asianmukaisen palkanmaksun varmistamiseen.

Kansalaisjärjestö Finnwatch julkaisi maaliskuussa raportin ihmisoikeuksien toteutumisesta Alkon eteläafrikkalaisen juomien hankintaketjussa. Raportin tulokset kertovat Etelä-Afrikan viinituotannon vastuullisuusongelmista, kuten elämiseen riittämättömästä palkasta, puutteista työterveydessä ja -turvallisuudessa sekä ongelmista järjestäytymisen vapaudessa.

Vierailimme huhtikuussa raporttiin liittyvillä tiloilla, joissa keskityimme korjaavien toimenpiteiden läpikäyntiin. Mukana

vierailuilla olivat paikallisten tuottajien, Alkon tavarantoimittajien ja paikallisen konsulttiyrityksen edustajia. Korjaavat toimenpiteet on aikataulutettu, ja niiden toteutumista seurataan vuoden 2024 aikana.

Alkossa on jo pitkään tiedostettu, että Etelä-Afrikka on yksi toimialan haastavimpia maita sosiaalisen vastuun toteutumisen suhteen. Alkossa onkin tehty pitkään työtä koko hankintaketjun sosiaalisen ja ympäristövastuun edistämiseksi ja kehittämiseksi. Seuraamme eettisten toimintaperiaatteiden toteutumista kolmannen osapuolen auditoinnin ja vastuullisuusvierailuin. Olemme tehneet Etelä-Afrikassa lukuisia tuottaja-auditointeja, järjestäneet koulutuksia ja hyödyntäneet sertifiointeja. Lisäksi olemme kehittäneet sidosryhmäyhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.

VAIKUTTAMISTYÖTÄ ETELÄ-AFRIKASSA

Teimme sidosryhmämatkan Etelä-Afrikkaan helmikuussa 2023. Matkaan sisältyi Alkon ja Stellenbosch Universityn yhteistyössä järjestämä tuottajatilaisuus "Planning the Future", johon osallistui paikallisten tuottajien, sertifiointitahojen ja muiden sidosryhmien edustajia.

Myös yhteistyömme IUF:n (International Union of Food, Agricultural, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers' Associations) kanssa Etelä-Afrikassa jatkui. Saimme vuoden aikana yhden järjestäytymisvapautteen liittyvän tapauksen eteläafrikkalaisella rypäletilalla. Tapauksen käsittely etenee IUF:n johdolla.

ILMASTOTIEKARTTA OHJAA HANKINTOJA

CASE
2023

Alkon päästöistä 99 prosenttia syntyy kansainvälisessä hankintaketjussa. Koska Alkolla ei ole omaa tuotantoa, tavarantoimittajayhteistyö on avain Alkon asettamien ilmastotavoitteiden saavuttamiseen.

Juomat, niiden pakkaukset ja logistiikka muodostavat 95 prosenttia hankintaketjumme päästöistä. Siksi keskitymmekin kehittämistoimenpiteissämme juuri näihin kolmeen osa-alueeseen.

Vaadimme tavarantoimittajiltamme yhä vastuullisempaa toimintaa sekä tietoa hankintaketjuista, ja tiukennammekin muun muassa ympäristövastuun vaatimuksia etenkin suurille tavarantoimittajillemme. Ilmastotavoitteiden saavuttaminen vaatii yhteistyötä, sitoutumista ja merkittäviä toimenpiteitä kaikilta arvoketjun osapuolilta. Toimintaa tuetaan selkeillä ohjeilla, linjauksilla ja säännöillä.

Juomapakkausten osalta toimenpiteissä ollaan pisimmällä, ja niille onkin oma [tiekarttansa](#). Tiekartta auttaa hahmottamaan, mitä toimenpiteitä pitää tehdä, jotta tavoitteisiin voidaan päästä. Tiekartta auttaa myös keskusteluissa eri sidosryhmien kanssa yhteisen näkemyksen muodostamiseksi.

”Perinteiset painavat lasiset viinipullot ovat merkittävä juomapakkauspäästöjen aiheuttaja. Kun päästöjä halutaan saada vähennettyä, on lasipullojen käytölle asetettava hankintaehdoissa kriteerit”, kertoo tuotepäällikkö **Marjo Pelkonen**.

”Tavoitteena on, että viinit – ja mahdollisuuksien mukaan myös muut valikoimamme tuotteet – pakataan jatkossa yhä useammin kevyempiin lasipulloihin tai muihin vaihtoehtoisin pakkauksiin.”

”Vaikuttavan ilmastotyön kannalta meidän on tärkeää keskittyä tuotteisiin, joissa on suuret volyymit ja jotka myös nautitaan lyhyen ajan sisällä ostamisesta. Nopeasti kiertävissä volyymituotteissa vaihtoehtoinen, vähäpäästöisempi pakkaus ei vaikuta viinin laatuun. Myytin siitä, että lasipullo on viinille ainoa oikea pakkaus, voi unohtaa.”

Sidosryhmäyhteistyö on tärkeä vaikuttamisen kanava. Alko järjesti vuoden mittaan useita ilmastotyöhön liittyviä työpajoja tavarantoimittajien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Käytyjen keskusteluiden perusteella voidaan todeta, että koko ala aina tuottajista lähtien on herännyt muutokseen.

”Ilmastomuutoksen hillitseminen on viljelijöiden, valmistajien ja myyjien yhteinen tavoite. Viljelijät näkevät ilmastomuutoksen omassa työssään todella konkreettisesti. Erilaiset sään ääri-ilmiöt, kuten halla, rankkasateet sekä kuivuus ovat lisääntyneet ja ne vaikuttavat erittäin haitallisesti viljelyyn”, Pelkonen muistuttaa.

Tavoitetta tukee se, että vähempipäästöiset pakkaukset kiinnostavat asiakkaita yhä enemmän.

KAIKKIKANAVAISUUS TUO YKSILÖLLISYYTTÄ MAAILMAN- LUOKAN PALVELUUN

Jatkoimme vuoden aikana kaikkikanavaisen palvelukokonaisuuden valmistelua, jolla varmistamme palvelun yksilöllisyyden, vaivattomuuden ja vastuullisuuden.

MIKSI TÄMÄ ON MEILLE TÄRKEÄÄ:

Jo Alkon tehtävä velvoittaa meidät tarjoamaan maailmanluokan asiakaspalvelua. Vastuullisuus on keskeinen osa hyvää asiakaskokemusta. Alko on erilainen kauppa, erikoisliike, jonka me kaikki yhdessä välillisesti omistamme.

LÄHESTYMISTAPAMME:

Kehitämme jatkuvasti henkilöstömme vastuullisuusosaamista ja autamme asiakkaitamme tekemään vastuullisempia valintoja. Viestimme aktiivisesti alkoholiin ja terveyteen liittyvistä teemoista ja rakennamme vastuullista ruoka- ja juomakulttuuria. Autamme asiakkaitamme valitsemaan eri tilanteisiin sopivimman vaihtoehdon. Kohtaamme jokaisen asiakkaan juuri sellaisena kuin hän ja hänen tarpeensa ovat. Kehitämme asiakaskokemusta kokonaisvaltaisesti.

TÄRKEIMMÄT TAVOITTEEMME:

Tavoittemme on tarjota maailmanluokan asiakaspalvelua. Kohtaamme asiakkaan aidosti hänen tyyliinsä ja tahtinsa mukaan. Asiakas saa meiltä asiantuntevaa ja ilahduttavaa palvelua.

Alkolainen asiakaspalvelu muodostuu huipputason asiakaspalvelusta, vahvasta ja monipuolisesta tuotetunte-
muksesta sekä taituruudesta suositella juomaa erilaisille
ruokalajeille. Haluamme, että asiakas kokee saavansa lois-
tavaa palvelua meillä asioidessaan, niin myymälöissä kuin
digitaalisissa kanavissammekin.

Kehitämme toimintaamme yhdessä asiakkaidemme kanssa,
asiakkaitamme kuunnellen. Meille on tärkeää, että vas-
taamme asiakkaidemme tarpeisiin parhaalla mahdollisella
tavalla. Hyödynnämme palvelumme kehittämisessä muun
muassa Alkon asiakaspaneelia, [Neuvonantajia](#).

Alkon palvelua mitataan kerran vuodessa Suomen Asi-
akkuusmarkkinointiliitto ry:n tekemällä Asiakkuusindek-
si-tutkimuksella, joka on Suomen kattavin vuosittainen
tutkimus suomalaisten yritysten asiakaskokemuksesta ja
asiakasuskollisuudesta. Sijoituimme asiakaskokemus-
kategoriassa syksyn 2023 tutkimuksessa toiselle sijalle.
Meitä pidettiin tutkimustuloksien mukaan asiantuntevana,
vastuullisena ja luotettavana toimijana, jonka ystävällistä
asiakaspalvelua kiitellään.

Myös verkkokauppa-asiakkaamme sekä asiakaspalvelu-
keskuksessamme asioivat olivat tyytyväisiä saamaansa
palveluun. Verkkokaupan NPS-suosittelemisindeksi* koko
vuoden osalta oli 82,2 (80,2) ja asiakaspalvelukeskuksen
83,0 (83,0). Tulokset ovat hieno palaute siitä, mihin alko-
laiset maailmanluokan palvelussa pystyvät.

SAUMATON PALVELU KAIKISSA KANAVISSA

Asiakkaat haluavat asioida vaivattomasti ja helposti, löytää
itseään kiinnostavia tuotteita ja sisältöjä. Rakennamme vah-
vaa perustaa kaikkikanavaisuudelle, joka tarkoittaa meille
sitä, että haluamme tarjota saumatonta palvelua kaikissa
kanavissamme. Tällöin myymälä ja eri digitaaliset palve-
lut nivoutuvat tiiviisti yhdeksi palvelukokonaisuudeksi ja
varmistavat asiakkaalle helpon, sujuvan ja yksilöllisen koke-
muksen sekä mahdollisuuden vastuullisempiin valintoihin.

Jatkoimme vuoden 2023 aikana kulkuamme kohti kaikki-
kanavaisuutta ja rakensimme perustaa tuleville vuosille.
Vastuullisena toimijana emme rakenna kanta-asiakasjärjes-
telmää, vaan sitä, että tunnistamme asiakkaan eri kanavis-
sa, jos hän itse näin haluaa. Siten voimme tarjota jatkossa
entistäkin parempaa ja henkilökohtaisempaa palvelua sekä
kokonaan uusia palveluita.

Kaikkikanavaisen asiakkuuden kehittäminen etenee vai-
heittain. Aina kun teemme jonkin kehityskelen palve-
luumme, rakennamme ratkaisusta kaikkikanavaisen. Yksi
esimerkki tästä on maaliskuussa 2023 lanseerattu uusi
fyysinen ja digitaalinen lahjakortti. Uudistuneen lahjakor-
tin voi ostaa ja sitä voi käyttää sekä Alkon myymälöissä
että verkkokaupassa.

Kaikkikanavaisuutta on myös se, että asiakkaamme voi
katsoa myymälässä asioidessaan Alkon mobiilisovellukses-
ta tuotteita ja etsiä niistä lisätietoja. Tulevaisuuden kaikki-
kanavaisuutta on se, että Alkon myymälän henkilöstö voi
suositella asiakkaalle tuotteita hänen aiempiin ostoksiinsa
ja suosikkeihinsa perustuen. Asiakaspalvelussa kaikkika-
navaisuus voi näkyä esimerkiksi siten, että asiakas saisi

**Haluamme, että asiakas kokee
saavansa loistavaa palvelua
meillä asioidessaan.**

asiakaspalvelukeskuksen kanssa käydyn keskustelun pohjalta
laaditun QR-koodin, jota hän voisi hyödyntää suositeltuja
tuotteita verkkokaupasta tai myymälästä etsiessään.

Palvelukokonaisuus rakentuu tulevien vuosien aikana ja
näky asiakkaillemme osio kerrallaan. Tällä hetkellä raken-
namme teknologiaa, joka mahdollistaa kokonaisuuden, jossa
Alkon eri tekniset järjestelmät keskustelevat keskenään.

SUJUVOITTAMISELLA TUHANNEN TYÖTUNNIN VIIKKOSÄÄSTÖ

Jatkoimme myymälätoimintojen sujuvoittamista, jolla va-
pautimme myymälähenkilöstön aikaa asiakaskohtaisiin.
Pohdimme jatkuvasti toimintatapojamme ja varmistamme,
että pystymme keskittymään asiakaspalveluun aikaa vievien
taustatöiden sijaan. Sujuvoittamisen taustalla on myös
tavoite parantaa henkilöstökokemusta, kun tietyt työtehtävät
sujuvat aiempaa joutuisammin ja joustavammin.

Vuoden aikana järjestimme sujuva työpäivä -koulutuspäiviä
Alkon palvelupäälliköille sekä palvelu- ja valikoimamesta-
reille 19 tilaisuudessa ympäri Suomen. Koulutuspäivissä
käytiin läpi myymälöiden tavaravirran hallinnan yhtenäis-
iä toimintatapoja tilaamisessa, kuormien vastaanotossa,
hyllytyksessä ja tuotepalautuksissa. Tavoitteena oli yhte-
näistää toimintatapoja, oivalluttaa sekä tuoda konkreettisia
toimenpiteitä sujuvamman tavaravirran hallintaan.

* NPS-nettosuositteluindeksi kertoo siitä, kuinka suuri osa asiakkaista on valmis suosittelemaan palvelua.

Tehtyjen sujuvoittamistoimenpiteiden ansiosta säästämme myymälöissämme yhteensä noin tuhat työtuntia viikossa.

Suoraan asiakkaille näkyvä sujuvoittamistoimenpide on Alkon myymälöissä kesäkuussa käyttöön otettu kuititon asiointi. Kuittia ei ostotapahtuman yhteydessä enää tulos-teta asiakkaalle automaattisesti, vaan ainoastaan silloin, jos asiakas sen haluaa. Tätä muutosta ovat toivoneet niin asiakkaat kuin Alkon henkilöstö. Kuittipaperia säästyy ja paperijätteen määrä vähentyy. Asiakkaalla on mahdollisuus valinnallaan tehdä pieni arjen ekoteko. Asiakkaista noin 75 prosenttia ei halua kuittia ostoksistaan.

YLI 50 MILJOONAA ASIAKASKOHTAAMISTA

Alkon myymäläverkostossa oli vuoden lopussa 372 myymälää ympäri Suomen. Palveluverkosta täydentää pienemmillä paikkakunnilla 126 verkkokaupan noutopistettä. Noutopisteet ovat paikallisia Alkon yhteistyökumppaneita,

jotka voivat luovuttaa asiakkaalle tämän verkkokaupasta tilaamat alkoholijuomat Alkon aukioloaikoina.

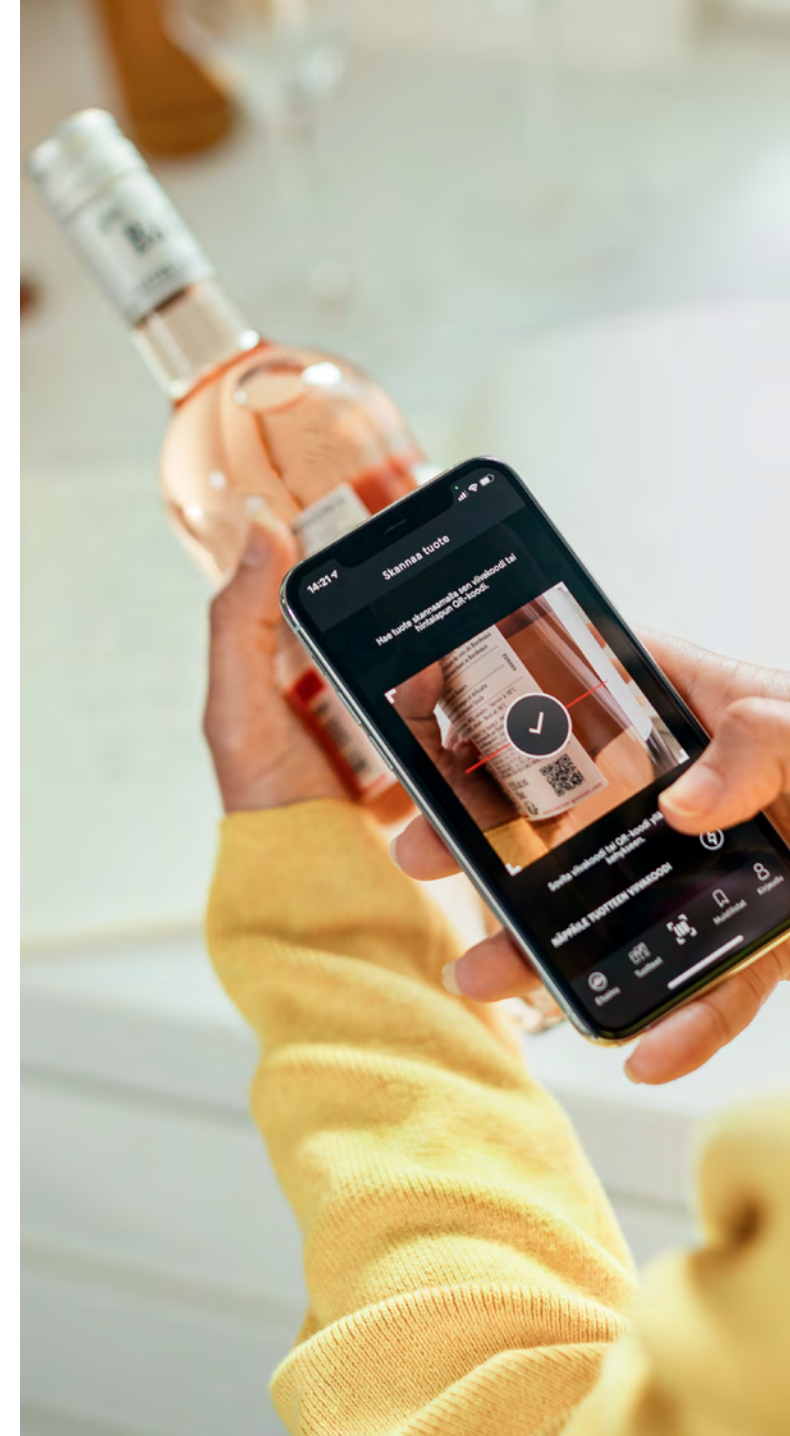
Uudistimme vuoden aikana 25 myymälää uuden konseptin mukaisiksi. Vuoden loppuun mennessä 66 prosenttia Alkon myymälöistä oli uudistettu. Myymälä uudistuksissa tavoittemme on päivittää ja raikastaa yleisilmettä sekä helpottaa asiointia muun muassa esillepanojen avulla.

Täydensimme palveluverkostoamme ja avasimme vuoden aikana uuden myymälän Vantaan Kivistöön. Suljimme Helsingin Itiksen kauppakeskuksen sekä Tampereen Puutarhakadun myymälät.

Myymälöissämme oli vuoden aikana 50,7 (52,1) miljoonaa asiakaskäyntiä ja asiakaspalvelukeskukseemme tuli yhteensä noin 70 000 (80 000) asiakasyhteydenottoa. Alkon asiakaspalvelu auttaa chatissa, puhelimesta ja sähköpostitse.

ASIAKAKOKEMUKSEN JA ASIAKASTYYTYVÄISYYDEN MITTARIT

	2021	2022	2023
Kassakyselyn tunnemittari: ilahtuneet ja tyytyväiset	94,5	95,8	98,2
Verkkokaupan asiakastyytyväisyys, NPS	76,5	80,2	82,2
Asiakaspalvelun asiakastyytyväisyys, NPS	81,0	83,0	83,0
Asiakkuusindeksi	82,2	82,4	82,5
Palvelu-mystery-mittaus: asiointikokemus (ennen vuotta 2022 saapuvan asiakkaan huomiointi), %	84,3	83,6	84,1
Palvelu-mystery-mittaus: tunsitko itsesi tervetulleeksi (ennen vuotta 2022 palveluilmapiiri), %	91,8	88,2	90,4
Valikoimatyytyväisyystutkimus, kouluarvosana 4–10	8,57	8,56	8,58

KEHITÄMME PALVELUA YHTEIS- TYÖSSÄ ASIAKKAIDEMME KANSSA

CASE
2023

Uudistuneen strategian myötä Alkossa halutaan käydä entistä tiiviimpää vuoropuhelua asiakkaiden kanssa. Tästä lähtökohdasta ryhdyttiin vuoden 2023 keväällä työstämään uutta asiakkaiden osallistamisen konseptia, jonka tavoitteena on saada Alkon palvelut ja toiminta vastaamaan asiakkaiden tarpeita vieläkin paremmin nyt ja tulevaisuudessa.

”Haluamme olla helposti lähestyttäviä, päästä aitoon yhteistyöhön asiakkaiden kanssa ja huomioida myös hiljaiset signaalit asiakaskokemuksessa. Tavoitteenamme on tuoda asiakas vieläkin lähemmäs meitä alkolaisia ja kehittää siten asiakasymmärrystämme”, kertoo Alkon asiakaskokemusasiantuntija **Päivi Kiiskinen**.

Uusi konsepti pitää sisällään monenlaisia menetelmiä: digitaalista osallistamista, kyselyitä, haastatteluita, verkkotyöpajoja, tapahtumia sekä asiakashavainnointia. Yksi palveluiden kehittämisen keskeisistä painopisteistä viime vuonna liittyi digitaalisiin palveluihin. Asiakkaiden näkemyksiä kuultiin muun muassa kehitettäessä Alkon verkkopalveluiden etusivua ja verkkokaupan tuotekorttia.

Kiiskinen kertoo, että on ollut hienoa havaita, miten innokkaita asiakkaat ovat osallistumaan. ”Keväällä myymälässä tehty kysely, jossa kysyimme asiakkaiden mielipidettä tuotekorttiedon esitystapaan, sai hyvin positiivisen vastaanoton ja saimme paljon hyviä ideoita kehittämiseen.”

Alkon toiminnan kehittämiseksi tärkeänä apuna on Neuvonantajat-asiakasryhmä, johon kuuluu lähes 5 000 henkilöä. Vuonna 2023 heitä on haastateltu muun muassa digitaalisten palveluiden kehityksen aiheista. Lisäksi he ovat kyselyissä päässeet kertomaan näkemyksensä vastuullisista juomista ja juomatrendien tulevaisuudesta.

Kiiskisen mukaan marraskuinen Neuvonantajille järjestetty asiakasilta oli niin suosittu, että paikat täyttyivät miltei heti kutsujen lähdettyä. ”Asiakasilta keskittyi erityisesti valikoimapalautteisiin, ja tämä aihe on lähellä monen Neuvonantajan sydäntä. Useat heistä ovat viini- tai olutharrastajia.”

Pitkän linjan viiniharrastajaksi tunnustautuu myös asiakasiltaan osallistunut **Jarmo Kulonen**. Neuvonantajien toiminnassa vuodesta 2019 mukana ollut Kulonen on tyytyväinen Alkon haluun huomioida asiakkaidensa mielipiteet. ”Sellainen tuo Alkon lähemmäs asiakkaita”, Kulonen sanoo.

Parasta Neuvonantajana olemisessa on hänen mukaansa tunne siitä, että on mahdollisuus vaikuttaa ja että asiakas on tärkeä. Kulonen kertookin vastaavansa Alkon kyselyihin mielellään. Viime vuodelta hän nostaa esiin erityisesti tulevaisuuden juomatrendejä koskevan kyselyn. ”On hienoa, että niinkin tärkeään asiaan pääsee kertomaan näkemyksensä.”

KOHTI YHÄ VASTUULLISEMPAA VALIKOIMAA

Haluamme asiakkaamme kokevan, että Alkon valikoima on juuri hänelle sopiva, asioipa hän missä kanavassamme tahansa. Jatkoimme vuoden aikana pitkäjänteistä työtä vastuullisemman valikoiman eteen.

MIKSI TÄMÄ ON MEILLE TÄRKEÄÄ:

Maailmanluokan valikoima on asiakaspalvelun lisäksi oleellinen osa Alkon asiakaskokemusta. Asiakstarpeet kehittyvät ja muuttuvat jatkuvasti. Valikoiman monipuolisuus, asiakaslähtöisyys sekä tuotteiden vastuullisuus, turvallisuus ja korkea laatu ovat valikoimatyömme peruspilareita.

LÄHESTYMISTAPAMME:

Suunnittelemme valikoimaa asiakaslähtöisesti asiakastoi-veita ja -tarpeita kuunnellen. Alkon valikoimaa rakentaa joukko intohimoisesti asiaansa suhtautuvia ammattilaisia, jotka seuraavat tarkasti trendejä, ilmiöitä ja yhteiskunnallisia muutoksia. Myymälöiden valikoimat perustuvat niin asiakaskysynnän mukaiseen ketjuohjaukseen kuin myymälöiden paikallisiin valikoimapäätöksiin. Valikoimapäätökset, hinnoittelu sekä esillepanot noudattavat tasapuolisuutta ja syrjimättömyyttä. Koko valikoima on saatavilla valtakunnallisesti verkkokaupastamme.

TÄRKEIMMÄT TAVOITTEEMME:

Haluamme tarjota asiakkaillemme kattavan ja laadukkaan valikoiman sekä turvalliset tuotteet. Teemme tiivistä yhteistyötä tavarantoimittajiemme kanssa ja pyrimme tarjoamaan heille toimivan myyntikanavan. Vaalimme vastuullisuutta ja korkeaa laatua.

Tarjoamme tavarantoimittajillemme alustan alkoholijuomien myyntiin Suomessa. Tavarantoimittajia meillä on noin 80 eri maasta. Asiakkaillemme tämä kirjo näkyy monipuolisena, yli 11 000 tuotteen valikoimana.

Huomioimme valikoimamme suunnittelussa vastuullisuuden, asiakkaiden toiveet ja tuoteturvallisuuden. Kahdesti vuodessa mitattava asiakkaidemme valikoimatytyväisyys oli kaikkien aikojen korkein, kouluarvosanalla mitattuna 8,58 (8,56).* Valikoimaamme pidetään tutkimuksen mukaan hyvänä, monipuolisena ja laadukkaana. Tulos kertoo siitä, että olemme onnistuneet kuulemaan asiakkaitamme ja tarjoamaan heille kattavan valikoiman.

Alkon tuotteiden myyntihinnat nousivat vuoden aikana maltillisesti, koko valikoiman osalta keskimäärin 2,7 prosenttia. Tuotteidemme saatavuuden olemme yhteistyössä tavarantoimittajiemme kanssa saaneet pidettyä edelleen hyvällä tasolla.

Lisäsimme keväällä 2023 kaikkiin valikoimamme tuotteiden hintalappuihin tiedon tavarantoimittajasta. Vastaava tieto on tähän asti löytynyt verkkokaupan tuotekorteilta. Kuluttaja haluaa ostopäätöksensä tueksi yhä enemmän tuotteen taustatietoja, ja tähän tarpeeseen Alko muutoksella vastasi.

Alko teki päätöksen lopettaa Israelin siirtokunta-alueiden tuotteiden myynnin vuoden 2024 alussa. Alko on käynyt vuosien varrella keskusteluja Israelin siirtokuntien alueilta tulevista tuotteista niin viranomaisten, tavarantoimittajien kuin asiakkaiden kanssa. Tuotteiden poistaminen ei liity Israelin nykytilanteeseen – Alko ei ota valikoimapäätöksilään poliittisesti kantaa. Alkon valikoimasta löytyy edelleen kosher-tuotteita ja alkuvuonna 2024 niiden saatavuus paranee merkittävästi, kun tuomme valikoimaan neljä uutta kosher-tuotetta.

MYNTILITRAT LASKIVAT 4,1 PROSENTTIA

Vuonna 2023 Alkosta ostettiin noin 76,9 miljoonaa litraa juomia, mikä oli 4,1 prosenttia edellisvuotta vähemmän.

Vuonna 2023 viinien myntilitrat laskivat 3,7 prosenttia, väkevien 4,4 prosenttia, panimotuotteiden 6,2 prosenttia ja alkoholittomien myynti 7,7 prosenttia verrattuna vuoteen 2022. Punaviinien litramyyni laski 5,0 prosenttia, valkoviinien 2,1 prosenttia ja kuohuviinien 5,6 prosenttia. Roseeviinien myynti pysyi lähes ennallaan nousten 0,2 prosenttia.

Alkon kokonaislitramyynnistä 62 prosenttia on viinejä, joita valikoimassa vuoden aikana oli lukumääräisesti yli 8 500. Väkevien osuus litramyynnistä oli 28 prosenttia, panimotuotteiden 9 prosenttia ja alkoholittomien myynti prosenttia.

PAIKALLISUUS JA VASTUULLISUUS NÄKYVÄT JUOMAVALINNOISSA

Vuonna 2023 juomatrendeissä näkyi kukkaroystävällinen kuluttaminen, ilmastovaikutusten huomioiminen juomien pakkauksissa sekä paikallisuuden ja pienuuden arvostus. Trendikkäimmät juomat olivat paikallisesti tuotettuja, maustettuja ja spritzejä. Myös matala-alkoholiset ja alkoholittomat tuotteet kiinnostivat kuluttajia.

Vakio- ja tilausvalikoimassamme oli vuonna 2023 yhteensä noin 130 pientuottajaa ja lähes 700 pientuottajatuotetta. Pientuottajavalikoima on monipuolinen kattaus oluista viineihin ja tisleisiin. Alkon valikoimaan pääsy on pientuottajille mahdollista osallistumalla vakiovalikoiman tuotehauihin tai listaamalla tuotteita vapaasti tilausvalikoimaan.

Juoman pakkaukseen kiinnitetään nyt entistä enemmän huomiota. Uusien pakkaustyyppien suosiota eri juomatyypeissä nostaa osaltaan helppokäyttöisyys, mutta

Tarjoamme tavarantoimittajillemme alustan alkoholijuomien myyntiin Suomessa.

myös hiilijalanjäljellä on monille kuluttajille merkitystä. Seuraamme tarkasti, millaisia innovaatioita juomien pakkaamiseen tulee.

Ympäristöystävälliset ja eettiset näkökulmat painavat kuluttajien vaakakupissa. Alkon asiakkaat ovat löytäneet hyvin vaihtoehtoiset pakkaukset, kuten tölkit, muovipullot ja hanapakkaukset. Sille on monta järkevää syytä: ne ovat ekologisia, kevyitä ja helppoja sulkea, eivätkä ne rikkoutu helposti. Ympäristön kannalta on väliä, millaisissa pakkauksissa juomat ostetaan. Juomien hiilijalanjäljestä iso osuus tulee pakkauksien valmistamisesta – mitä kevyempi ja kierrätettävämpi pakkaus on, sitä pienemmät ovat ilmastovaikutukset.

Suosittelimme tavarantoimittajiamme luopumaan vuoden 2024 aikana kausilahjapakkauksista, joita käytetään erityisesti joulusesongissa. Erikseen myytävät lahjapussit ja -kotelot pysyvät valikoimassamme.

ILMASTOTIEKARTTA ASETTAA UUSIA VAATIMUKSIA HANKINNALLE

Kehitämme toimintaamme yhdessä eri sidosryhmiemme kanssa läpi koko arvoketjun – pellolta pöytään ja pakkauksien kierrätykseen – ilmastopäästöjen vähentämiseksi. Työtä tehdään [ilmastotiekartassamme](#) sovituin toimenpitein. Ilmastotiekartta ohjaa toimintaamme kohti päästöjen puolittamista ja muiden luonnolle haitallisten vaikutusten estämistä.

Tiukennamme ympäristö- ja sosiaalisen vastuun vaatimuksia etenkin suurille tavarantoimittajillemme kiristyvän lainsäädännön myötä. Vaatimukset liittyvät ilmastotiekarttamme osa-alueisiin: juomien tuotantoon, pakkauksiin, logistiikkaan

ja yhteisiin linjauksiin, kuten raportointiin. Tavarantoimittajilta vaaditaan yhä vastuullisempaa toimintaa sekä tietoa hankintaketjusta, jotta tuotteet täyttävät päästö- sekä sosiaalisen vastuun vaatimukset. Tämä on ehto tuotteiden pysymiselle Alkon valikoimassa. Kävimme vuoden aikana useissa tavarantoimittajatapaamisissa läpi kiristyviä vastuullisuusvaatimuksia ja aloitimme valmistelun vaatimuksiin.

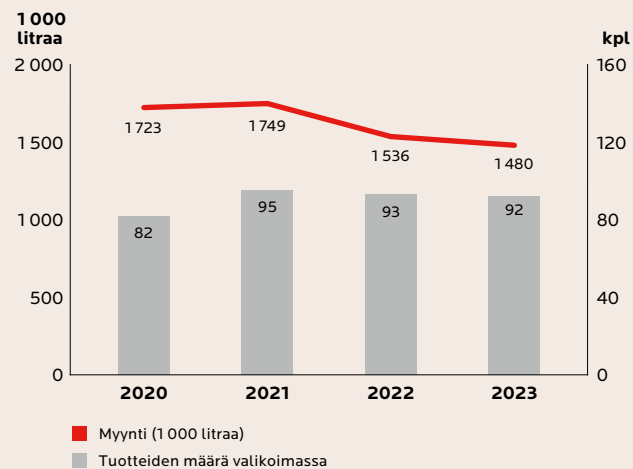
Joulukuussa 2023 astui voimaan EU-asetus, jonka mukaan viinien ja maustettujen viinutuotteiden pakkausmerkinnöissä tulee ilmoittaa tuotteen ainesosaluettelo ja ravintoarvotiedot. Uudistus koskee kaikkia tavarantoimittajiamme ja 8.12.2023 jälkeen valmistettuja juomia.

VALIKOIMANOTTO JA HINNOITTELU AVOINTA JA TASAPUOLISTA

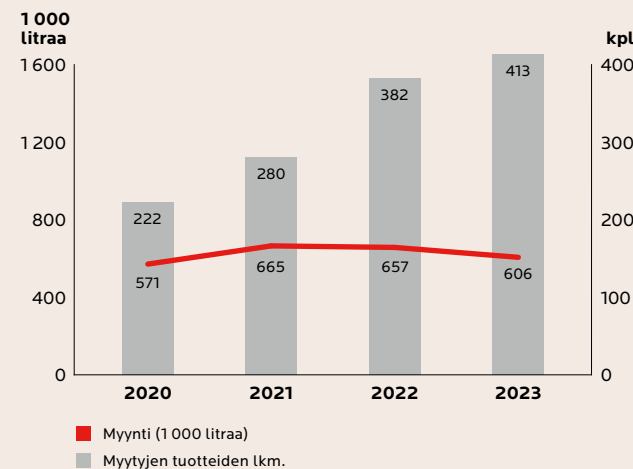
Alkossa myyntiin tulevat tuotteet haetaan avoimen ja tasapuolisen julkisen hakumenettelyn kautta. Vastaamme asiakkaidemme tarpeisiin ja toiveisiin kattavalla vakiovalikoimalla, joka muodostaa Alkon myymälävalikoiman rungon.

Valikoimaa täydentävät sesonkien kysyntään vastaavat kausituotteet sekä erikois- ja pienerät. Lisäksi tavarantoimittajat voivat tarjota vapaasti ja veloituksetta tuotteitaan Alkon tilausvalikoimaan. Vuonna 2023 Alkon yli 11 000 tuotteen valikoimaan tuli uusia tuotteita noin 2 500.

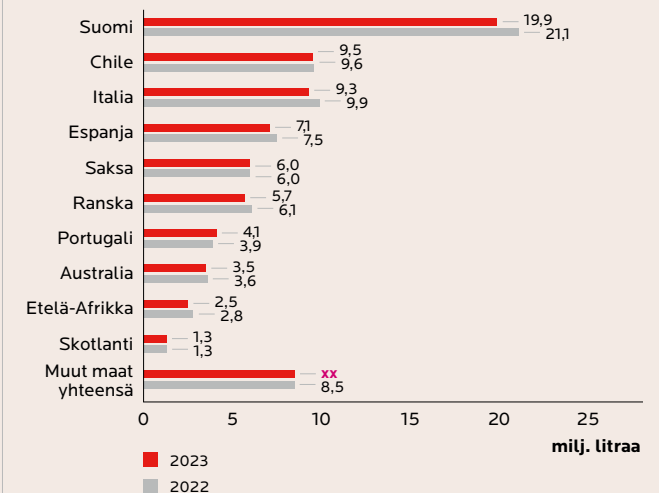
EETTISESTI SERTIFIOITUJEN TUOTTEIDEN MYYNNIN KEHITYS JA LUKUMÄÄRÄ

ALKOHOLITOMIEN TUOTTEIDEN MYYNNIN KEHITYS JA LUKUMÄÄRÄ

MYYNTI ALKUPERÄMAAN MUKAAN

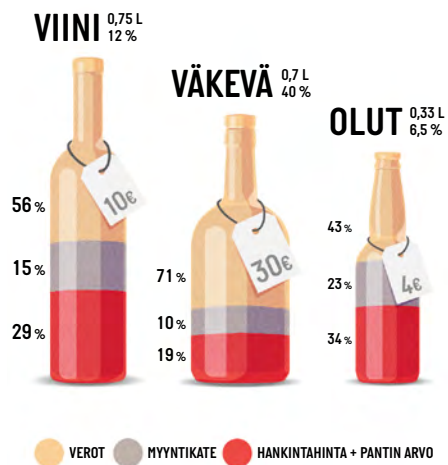
Tuotteiden ottamisesta valikoimaan, niiden hinnoittelusta, valikoimasta poistamisesta tai myymalan esillepanoista päätetään tasapuolisina ja syrjimättömin perustein. Valikoimaanto ja hinnoittelu perustuvat lainsäädäntöön ja julkisiin ohjeisiin. Yli 5,5-prosenttisten alkoholituotteiden hinnoittelussa käytetään tavarantoimittajille avoimia ja kiinteitä tuoteryhmäkohtaisia kertoimia.

Tavarantoimittajat voivat tehdä Alkossa myynnissä oleviin tuotteisiin hinnoittelumuutoksia kaksi kertaa vuodessa. Vuonna 2023 hinnat nousivat keskimäärin 2,7 prosenttia.

Suomen hallitus päätti viinien ja vahvempien alkoholijuomien verotuksen kiristämisestä 1.1.2024 alkaen. Samalla yli 3,5-prosenttisen oluen verotusta helpotettiin.

ALKOHOLIJUOMAVERO MUODOSTAA ISON OSAN ALKOHOLIJUOMIEN HINNASTA

Katso, mistä juomiemme hinnat koostuvat: alko.fi/hinta

* Dagmar Drive Oy, toukokuu ja elo-syyskuu 2023, N=1 610

LAATU EI SYNNY SATTUMALTA

Jokainen Alkoon myyntiin päätyvä vakiovalikoiman tai erikoiserän tuote on läpäissyt tarkan tutkimusseulan, jonka ansiosta tunnemme myymämme tuotteemme hyvin. Tuotearvioinnilla varmistamme tuotteiden turvallisuuden, korkean laadun sekä asiakastarpeeseen vastaamisen. Valikoimassamme olevien tuotteiden virheettömyys ja tuoteturvallisuus saivat valikoimatyytyväisyyttä mittaavan tutkimuksen koko vuoden keskiarvotulokseksi kiitettävän kouluarvosanan 9,04 (9,14).*

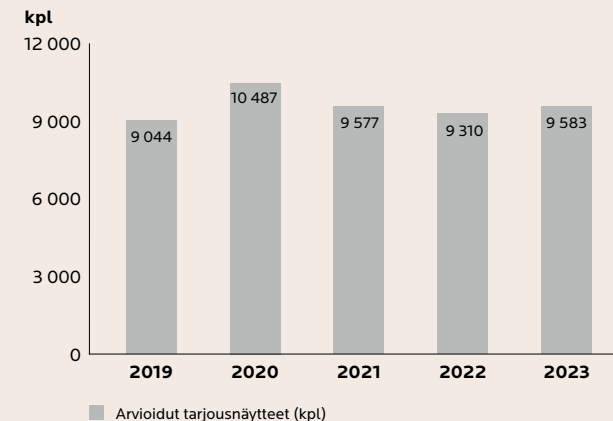
Alkon tuotehakujen kautta valittavat juomat testataan kaksivaiheisesti: usean asiantuntijan voimin aistinvaraisella arvioinnilla sekä laboratoriotutkimuksin, jotka tehdään pääsääntöisesti Alkon Alkoholintarkastuslaboratoriossa (ACL). Uutuustuotteiden lisäksi juomia testataan tuotemuutosten, kuten vuosikerran vaihtumisen yhteydessä. Arviomiemme tarjousnäytteiden määrä nousi hieman vuoteen 2022 verrattuna, ja tarjousnäytteitä arvioitiin 9 580 (9 310) kappaletta. ACL:n asiantuntijatiimi tutki vuonna 2023 noin 3 500 näytettä ja teki niille kaikkiaan noin 60 000 yksittäistä analyysia.

Aistinvaraisen arvioinnin yhteydessä luonnehdimme tuotteet. Juomalle määritellään mahdollinen makutyyppi, kuvaillaan tuotteen maku ja aromit sekä yhdistetään juoma sopivien ruokasymbolien kanssa. Asiakkaillemme luonnehdinnat näkyvät myymälöiden hyllynreunojen tuotekorteissa ja auttavat löytämään sopivat juoma- ja ruokayhdistelmät.

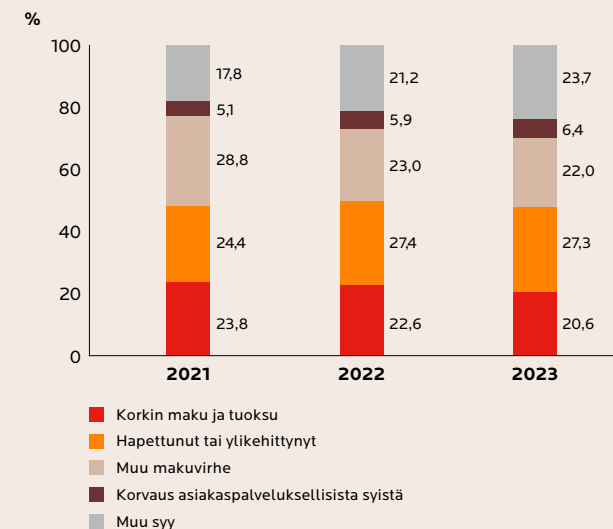
[Lue lisää Alkon laadunvalvonnasta →](#)

[Lue lisää ACL:stä →](#)

VALIKOIMAAN TARJOTTUJEN TUOTTEIDEN TARJOUSNÄYTEARVIOT

TUOTEPALAUTUSSYIT

AVOIN JA VASTUULLINEN HINNOITTELU PALVELEE SEKÄ TAVARANTOIMITTAJIA ETTÄ ASIAKKAITA

CASE
2023

Hinnoittelun osalta Alko toimii toisin kuin suuri osa muista vähittäismyyjistä, sillä Alkon hinnoittelu on yli 5,5-prosenttisilla alkoholijuomilla täysin avointa.

Merkittävä osa juomien hinnasta muodostuu alkoholijuomaverosta, josta päättävät hallitus ja eduskunta, mutta muilta osin Alkon hinnoittelumalli perustuu hinnoittelukertoimiin ja -tekijöihin.

"Tuoteryhmäkohtaiset kertoimet ovat kiinteitä ja julkisia, ja ne perustuvat tekemiimme toimintolaskelmiin – käytännössä siis siihen, kuinka paljon työtä ja resursseja eri ryhmien tuotteet toimitusketjussa vaativat", kertoo Alkon valikoima- ja hankintajohtaja **Anu Koskinen**.

Kymmenen euron viinipullostä jää Alkolle noin 1,70 euroa myyntikatetta. Veron osuus 10 euron pullostä on noin viisi euroa. "Hinnoittelumme on tasapuolista kaikkia tavarantoimittajia kohtaan. Tavarantoimittajat eivät maksa meille esimerkiksi tuotenäkyvyydestä tai hyllypaikoista. Alkon kate on tuoteryhmien sisällä sama, eikä se vaihtelee esimerkiksi myyntivolyymien mukaan."

Alkolle hinnoittelun lähtökohtana on hinnoitella tuotensa siten, että ne kattavat omat kustannuksensa.

Alko ei myy tuotteita tappiolla tai kasvata myyntivolyymiaan esimerkiksi tarjouksilla.

Reilu ja selkeä hinnoittelu on osa vastuullisuusajattelua, joka on kaiken Alkon toiminnan keskiössä. Tuotteen vähittäismyyntihinnan päättää tavarantoimittaja, jolla on oikeus muuttaa hintoja kaksi kertaa vuodessa. Hinnan määrittämisessä auttaa hinnoittelulaskuri.

"Laskurin avulla tavarantoimittaja voi kokeilla, mihin hintaan hänen on myytävä tuote Alkolle, jotta Alkon katteen, verojen ja maksujen jälkeen päästään esimerkiksi kymmenen euron vähittäismyyntihintaan."

Tavarantoimittajien tasapuolinen kohtelu näkyy myös hyllytilan jakamisessa, joka perustuu puhtaasti matemaattiseen malliin. Jos jotain tuoteryhmää ostetaan paljon, sen hyllytila lisääntyy, ja päinvastoin.

Alkossa hinnat ovat kaikille ja kaikkialla Suomessa samat, niin myymälässä kuin verkossa. Koskinen korostaa, että laadukkaita tuotteita löytyy kaikista Alkon hintaryhmistä. "Kaikki tuotteemme käyvät läpi tiukan seulan hinnasta riippumatta."

YHTEINEN ALKO, MINULLE SOPIVA

Haluamme olla työnantaja, jonka mahdollisimman moni voi kokea omakseen. Vuoden aikana valmistelimme uutta työn tekemisen visiota, jonka avulla etsimme yhdessä henkilöstön kanssa ratkaisuja tulevaisuuden työn tekemisen malleihin.

MIKSI TÄMÄ ON MEILLE TÄRKEÄÄ:

Työn tekeminen on työmarkkinan muutoksien vuoksi suuressa murroksessa. Haluamme edistää ja kehittää henkilöstökokemustamme, henkilöstön hyvinvointia sekä työvoiman pysyvyyttä ja saatavuutta. Kehitämme liiketoimintaamme pystyäksemme myös jatkossa tarjoamaan hyvän henkilöstö- ja asiakaskokemuksen sekä varmistaaksemme toimintamme kannattavuuden.

LÄHESTYMISTAPAMME:

Alkolainen osaaminen mahdollistaa vastuullisen alkoholinmyynnin sekä maailmanluokan asiakaspalvelun. Etsimme ratkaisuja tulevaisuuden työn tekemisen malleihin, erilaisiin työtehtäviin sekä palkkausjärjestelmään, työvoiman saatavuuteen ja pysyvyyteen, työvuorosuunnitteluun, osaamisen ja johtamisen jatkuvaan kehittämiseen sekä hyvinvointia tukeviin toimenpiteisiin. Uskomme, että löytämällä näihin osa-alueisiin oikeat toimenpiteet pystymme kehittämään ja tukemaan henkilöstökokemustamme, kulttuuriamme ja työnantajamielikuvaamme.

TÄRKEIMMÄT TAVOITTEEMME:

Tavoitteemme on erinomainen henkilöstökokemus. Olemme ylpeitä alkolaisesta osaamisesta ja teemme yhdessä töitä menestyksemme eteen. Panostamme monimuotoiseen työyhteisöön sekä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseen. Varmistamme, että henkilöstöllämme on turvallinen työympäristö. Kulttuurimme peruspilarit – yhdessä tekeminen, selkeys ja vaikuttavuus – näkyvät arjen tekemisessämme.

Valmistelimme vuoden aikana visiota myymälätyöntekijöiden tulevaisuuden työn tekemisen malleista, erilaisista työtehtävistä sekä palkkausjärjestelmästä. Uudistimme palkkahallinnon toimintoja sekä monimuotoisen rekrytinnin käytäntöjä. Työkykyjohtamisen mallin uudistamisessa olemme keskittyneet työntekijöidemme työkyvyn ja työhyvinvoinnin entistä vahvempaan säilyttämiseen ja työurien pidentämiseen. Hyödynnäme toimintamme ja henkilöstökokemuksen kehittämisessä palvelumuotoilun ajattelua ja työkaluja.

TYÖKYVYN JOHTAMINEN KESKIÖN

Olemme kirkastaneet ja tarkentaneet työkyvyn johtamisen mallia. Panostamme reagoivan mallin sijaan vahvemmin ennaltaehkäisyyn ja varmistamme, että työkykyjohtamisen käytännöt, roolit ja vastuut ovat työyhteisössämme tiedossa ja käytössä.

Työkyvyn johtamisen mallissa huomioidaan erityisesti se, että kaiken ikäiset pystyvät työskentelemään Alkossa ja että työtä pystytään muokkaamaan yksittäisten henkilöiden mahdollisuuksien ja rajoitteiden mukaan. Tärkeässä roolissa on esihenkilöiden kouluttaminen uudistettuun työkyvyn johtamisen malliin.

Valmistelutyötä tehtiin vuoden aikana ja malli viedään käytäntöön vaihe vaiheelta vuoden 2024 aikana. Uudistetun työkyvyn johtamisen mallin suunnitteluun osallistui henkilöstön edustajia sekä työeläkeyhtiö ja työterveyshuolto.

KOHTI YHÄ MONIMUOTOISEMPAA KULTTUURIA

Monimuotoisuustyötämme ohjaa Alkon monimuotoisuus-suunnitelma, jonka teemoja ovat muun muassa syrjimätön rekrytointi, tasa-arvoinen palkkaus, työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen sekä turvallinen työyhteisö. Monimuotoisuustyöryhmämme kokoontui vuoden aikana säännöllisesti suunnittelemaan ja toteuttamaan toimenpiteitä monimuotoisuuden vahvistamiseksi.

Monimuotoisuus näkyy arjessamme muun muassa palveluavustajissa, joita rekrytoimme myymälöihimme ensin kokeilun kautta vuonna 2022. Saatuihin hyviin kokemuksiin nojaten laajennamme toimintamallia ja kaksinkertaistamme palveluavustajien määrän nykyisestä kahdestatoista kahteenkymmeneen neljään vuoden 2025 loppuun mennessä.

Palveluavustajat kuuluvat erityisryhmiin, joiden on muutoin vaikea työllistyä. Vakituksessa työsuhteessa olevat, osa-aikaiset palveluavustajat muun muassa hyllyttävät ja purkavat kuormia myymälöissämme. Palveluavustajat on otettu myymälöissä lämpimästi vastaan, ja he ovat kiinteä osa työyhteisöä. Alko on täsmätyökykyisten työllistämisen uranuurtaja Suomessa.

Kumppaninamme palveluavustajia palkkaavien työyhteisöjen kouluttamisessa on ammatillinen erityisoppilaitos Kiiipulan ammattiopisto, jonka kanssa valmistelemme myös koulutusta palveluavustajia palkkaaville työyhteisöille. Koulutus keskittyy monimuotoisuuden kohtaamiseen ja erityistä tukea tarvitsevan henkilön perehdytykseen.

Alko oli mukana Pride-yhteistyössä jo viidettä kertaa. Haluamme olla mukana tukemassa muutosta kohti yhdenvertaisempaa ja monimuotoisempaa työelämää ja maailmaa. Alkolais-ten ryhmä osallistui toista kertaa Pride-kulkueseen.

Tulevina vuosina rakennamme monimuotoisempaa työyhteisöä myös kielen näkökulmasta. Vuonna 2023 olemme tehneet monikielisyyden esiselvityksen ja järjestäneet teemasta työpajoja. Työmarkkinoiden muutoksen ja työvoiman saatuuden näkökulmasta haluamme kehittää valmiuksiamme työllistää ei-suomenkielisiä työntekijöitä. Tämä tukee tavoitettamme olla vastuullinen ja monimuotoinen työnantaja.

Haluamme huomioida monimuotoisuuden myös asiakas-kohtaamisissa. Monimuotoisuus asiakaspalvelussa

-koulutuksemme on suorittanut yli 500 henkilöä. Jatkamme suunnittelua siitä, miten monimuotoisuus näkyisi tulevaisuudessa osana alkolaisten perehdytystä.

HENKILÖSTÖN OSAAMINEN ON ALKON KIVIJALKA

Panostimme alkolaiseen osaamiseen. Kaikkiaan jokaista alkolaista koulutettiin vuoden aikana keskimäärin noin kuusi päivää. Koulutustarjonnassa oli sekä uusille että kokeneemmille alkolaisille suunnattuja valmennuksia sekä itsenäisesti opiskeltavia verkkokoulutuksia. Käytössämme on digitaalinen oppimisympäristö, jossa ovat kaikki Alkon vapaaehtoiset ja pakolliset koulutukset. Tarjolla on noin 200 koulutusta esimerkiksi tuotteista ja asiakaspalvelusta.

AAPE, alkolaisen asiakaspalvelun perustutkinto sekä alkolaisen asiakaspalvelun Tuotetietouspäivä ovat myymälöissä työskentelevien merkittävimpiä opintokokonaisuuksia. Tuotetietouspäivään osallistui lähes 1 200 AAPEn eli perusopinnot suorittanutta alkolaista yli 70 koulutustilaisuudessa. Aiheina olivat oluttyylien klassikot ja niiden modernit haastajat, viskit eri puolilta maailmaa ja niiden yhdistäminen ruokaan sekä viinien ammattimaisen pruuvaamistaidon syventäminen.

Tärkeä osa oppimista ovat myymäläpruuvit, joissa myymälöissä työskentelevät kerryttävät ymmärrystä eri tuoteryhmistä tuotteita maistamalla ja maun analysoimisella. Kaikki pruuvatut tuotteet merkitään yhteiseen asiakaspalvelutalanteissa käytettävään Makupankkiin, jolloin pruuvikokeuksista hyötyy koko henkilöstö. Alkolaiset pruuvaavat työssään ammattimaisesti eli sylkevät poikkeuksetta pois aina maistamansa alkoholituotteet.

Kaksivuotinen johtamisvalmennus päättyi kesäkuussa 2023. Valmennuksen keskiössä oli esihenkilöiden itsetuntemuksen vahvistaminen ja erilaisten johtamistilanteiden tunnistaminen. Johtamisvalmennukseen osallistumisaste oli todella

korkea (98 %) ja koulutuskokonaisuus sai hyvää palautetta. Johtamisen laadun on koettu parantuneen valmennuksen aikana ja esimerkiksi johtamiseen liittyvien Pulssi-kysymysten arvosanat ovat nousseet tasaisesti vuodesta 2021 (arvosana 3,97 asteikolla 1–5) vuoteen 2023 (arvosana 4,10).

Asiantuntijana Alkossa -valmennuskokonaisuus tuki asiantuntijoiden osaamista. Vuoden aikana opiskeltiin viestintää, valmentavaa otetta, projektinhallintaa, muutoksenhallintaa, sekä itsensä johtamista. Koulutuksiin osallistui reilut 100 asiantuntijaa. Valmennus jatkuu vuonna 2024.

Vuoden 2023 aikana myymäläryhmissä sekä pääkonttorilla jatkettiin myös mobiilin strategiapelin pelaamista. Pelin sisällöt suunnitteli poikkitieteellinen työryhmä strategisten painopistealueiden mukaan. Pelaamisen tavoitteena oli saada jokainen alkolainen ymmärtämään oma tärkeä roolinsa strategian toteuttajana pelillisin keinoin. Palautteen mukaan peli konkretisoi strategian tavoitteita ja vahvisti strategian linkkiä arjen työhön. Pääkonttorin peleissä arvokkaaksi koettiin myös verkostoituminen muiden yksiköiden työntekijöiden kanssa ja muiden työstä oppiminen.

HENKILÖSTÖKOKEMUKSEN ARVOSANA 4,07

Alkon Vuosipulssissa kartoitettiin strategisten teemojen toteutumista ja alkolaista johtamista. Lisäksi alkolaisia pyydettiin arvioimaan asioita, joissa olemme onnistuneet ja toisaalta niitä asioita, joissa voimme kehittyä edelleen. Vuosipulssin vastausprosentti on noussut vuodesta ja vastausprosentti oli vuoden 2023 kyselyssä hyvä, 75,4 prosenttia.

Eri osa-alueiden tulokset pysyivät samalla tasolla tai nousivat verrattuna edelliseen vuoteen. Nousua oli kuudensatoista kahdeksastatoista väittämästä. Eniten arvosanat paranivat kysymyksissä, jotka koskivat sujuvampien työtapojen kokeilua sekä resurssien ja rahojen järkevää käyttöä.

Vakituisen henkilöstön lisäksi Alkossa työskentelee kesäisin ja jouluisin kausityöntekijöitä, joita rekrytoimme vuoden aikana yhteensä lähes tuhat.

HENKILÖSTÖ LUKUINA

	2021	2022	2023
Alkon Vuosipulssin Yhteinen Alko, minulle sopiva -osion tulos	3,96	4,04	4,09
Omaehtoinen vaihtuvuus	15,8 %	18,6 %	15,8 %
Sairauspoissaolot yhteensä	4,7 %	5,2 %	4,53 %
Työtapaturmat	49	91	111
Eläköitysmisikä (vanhuuseläke)	60,8	61,6	61,6
Henkilömäärä/esihenkilö (myymälät) – kaikki	16,7	15,4	15,6
Henkilömäärä/esihenkilö (myymälät) – vakituiset	14,4	13,7	13,8
Henkilötyövuotta	1 957	2 105	1 834
Toistaiseksi voimassa olevat työsuhteet vuoden lopussa	2 166	2 195	2 178
Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa olevia työntekijöitä keskimäärin vuoden aikana	2 211	2 199	2 178
Määräaikaisia työntekijöitä keskimäärin vuoden aikana	256	229	228
Vuokratyöntekijöitä keskimäärin vuoden aikana	152	166	132

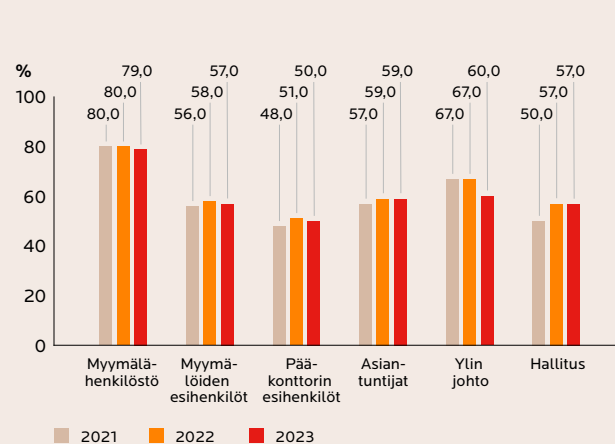
TYÖSUHTEET ALUEITTAIN

	2022	2023
Vakituiset (%)		
Pohjois-Suomi	12	11
Länsi-Suomi	14	14
Lounais-Suomi	13	13
Itä-Suomi	15	15
Etelä-Suomi	16	16
Pääkaupunkiseutu	22	22
Pääkonttori	8	9
Määräaikaiset (%)		
Pohjois-Suomi	16	18
Länsi-Suomi	15	16
Lounais-Suomi	22	24
Itä-Suomi	19	15
Etelä-Suomi	15	15
Pääkaupunkiseutu	11	13
Pääkonttori	2	1

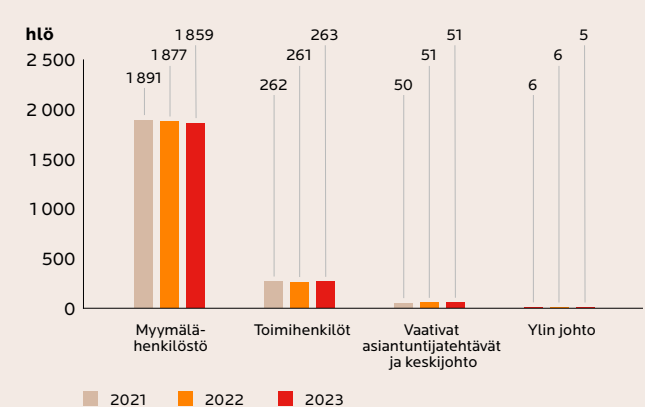
HENKILÖSTÖN IKÄJAKAUMA PROSENTTEINA

%	18–25 v.	26–35 v.	36–45 v.	46–55 v.	56 v.–
Aluetoimistot	0,0	0,0	29,0	43,0	29,0
Myymälät	27,0	25,0	18,0	16,0	15,0
Pääkonttori	1,0	12,0	42,0	30,0	15,0
Kaikki yhteensä	25,0	24,0	19,0	17,0	15,0

NAISTEN OSUUS TEHTÄVÄRYHMITÄIN

HENKILÖSTMÄÄRÄ HENKILÖRYHMITÄIN, VAKITUISET TYÖSUHTEET

Avoimissa kommenteissa yhtiön strategia ja visio saivat kiitosta. Alkolaisten henkilöstökokemuksen kokonaisarvosana oli 4,07 (asteikolla 1–5).

Alkossa tehdään myös jatkuvaa henkilöstökokemuksen mitausta kvartaalipulsseilla. Neljännesvuosittain tehtävä Pulssi on oman tiimin tilanteeseen keskittyvä mittari ja sen tuloksia seurataan sekä tiimissä, alueellisesti että koko Alkon tasolla.

PALKITSIMME HENKILÖSTÖÄMME VASTUULLISESTI

Alkon rahallisen palkitsemisen muodostavat peruspalkka, henkilöstöedut ja koko henkilöstölle suunnattu strategiapalkkiojärjestelmä, jonka pohjalta henkilöstöä palkitaan strategian kannalta keskeisimpien tavoitteiden toteutumisesta. Palkitseminen ei perustu myynnin kasvuun eikä taloudelliseen tulokseen, vaan yhtiön erityistehtävästä johdettuihin strategisiin tavoitteisiin.

Valtioneuvosto antoi 8.4.2020 omistajapoliittisen palkitsemista koskevan periaatepäätöksen, joka astui Alkossa voimaan vuoden 2021 alusta. Päätöksessä linjattiin muun muassa erityistehtävayhtiöitä koskevia palkitsemisohjeita, joiden pohjalta Alkon palkitsemisjärjestelmä tarkennettiin.

[Lue lisää palkitsemisesta ->](#)

Palkitseminen perustuu yhtiön strategiasta johdettuihin tavoitteisiin ja niiden toteutumista arvioiviin mittareihin. Vuodelta 2023 kertyvä strategiapalkkio on henkilöstöllä enintään 6–16 prosenttia vuosipalkasta ja toimitusjohtajan ja johdon osalta enintään 30 prosenttia vuosipalkasta. Hallitus päättää henkilöstövaliokunnan esityksestä toimitusjohtajan, johdon ja henkilöstön strategiapalkkiojärjestelmästä, mittareista, tavoitteista ja maksettavista palkkioista.

Palkkahallintoamme nykyaikaistettiin palkanlaskentajärjestelmän vaihdoksen myötä. Myös palkkapalveluidemme

kumppani vaihtui. Muutoksen myötä palkkahallintoon liittyviä prosesseja on saatu sujuvoitettua ja digitalisoitua, tietoturva on parantunut ja manuaalisen työn määrä vähentynyt. Otimme henkilöstöllemme käyttöön uuden mobiilisovelluksen, jonka kautta henkilöstö voi muun muassa toimittaa sairauspoissaolotodistukset digitaalisesti. Verokorttien ja erilaisten poissaolojen käsittelyn helpottuminen ovat sujuvoittaneet monen alkolaisen arkea. Palkkapalveluiden oikeellisuus ja laatu ovat pysyneet hyvällä tasolla muutoksen jälkeenkin.

TURVALLINEN TYÖYMPÄRISTÖ ON HENKILÖSTÖN PERUSOIKEUS

Kehitämme työturvallisuutta tunnistamalla ja arvioimalla riskejä sekä seuraamalla tehtyjen toimenpiteiden vaikutusta. Koulutamme myymälähenkilöstöä turvallisiin toimintatapoihin.

Myymälöiden turvallisuushavaintojen raportointi on olennainen osa työturvallisuutta. Turvallisuushavaintoja tehdään muun muassa poikkeus- ja uhkatilanteista, tapaturmista ja näpistyksistä. Työturvallisuuden varmistamiseksi jokainen Alkon toimipaikka arvioi työturvallisuuteen liittyviä riskejä kvartaaleittain ja henkilöstö perehdytetään riskien arviointiin.

Esihenkilöt vastaavat niistä toimista, joilla työturvallisuutta kehitetään ja joilla minimoidaan työturvallisuutta heikentävät tekijät. Työsuojeluorganisaatio tutkii toimipaikkojen raportoimat työpaikatapaturmat. Koko henkilöstömme on lakisääteisen työterveyshuollon ja työsuojeluorganisaation piirissä.

ASIAKASPALVELUN PERUSTUTKINTO ANTAA VANKAN POHJAN ALKOSSA TYÖSKENTELYLLE

CASE
2023

Maa-ilmaluokan palvelu lähtee henkilöstön osaamisesta. Tästä lähtökohdasta on syntynyt AAPE, alkolaisen asiakaspalvelun perustutkinto, jonka uudet alkolaiset suorittavat perehdytyksen jälkeen. Kyseessä on Alkon itse suunnittelema ja toteuttama monipuolinen koulutuskokonaisuus, jonka kahdeksan moduulia antavat vankan pohjan asiakaspalvelussa työskentelylle.

”Tarkoituksena on luoda kivijalka alkolaiselle palveluosamiseksi. Koulutusten aikana tutustutaan tuoteryhmiin ja maailmanluokan asiakaspalveluun, harjoitellaan pruuvaustaitoja ja opitaan ruokien ja juomien yhdistämistä”, kertoo Alkon valmennuspäällikkö **Mikko Lehtiniemi**.

Tutkinnon taustalla on vuonna 2020 tehty tutkimus, jossa selvitettiin, millaisia oppijoita ja oppimistarpeita alkolaisista löytyy. ”Tätä tietoa hyödyntäen koulutuskokonaisuus on rakennettu palvelemaan parhaalla mahdollisella tavalla oppijoiden tarpeita, liiketoimintanäkökulmaa unohtamatta”, Lehtiniemi kertoo.

AAPE-tutkinnon voi suorittaa puolessa vuodessa, mutta kokonaisuus on mahdollista jakaa vuoden tai kahdenkin ajalle. Kiireetön eteneminen helpottaa koulutuksen yhdistämistä arkeen ja antaa tilaa samanaikaiselle työssä oppimiselle. Tutkinnon voi suorittaa myös ruotsinkielisenä, ja näihin koulutuksiin voivat halutessaan

kokeneemmatkin alkolaiset osallistua harjoittelemaan asiakaspalvelua ruotsiksi.

Vuonna 2021 käynnistetty AAPE on viime vuosina vakiinnuttanut asemansa ja tullut tutuksi läpi organisaation. Vuonna 2023 tutkinnon sai valmiiksi kolmisensataa alkolaista. Yksi heistä on tamperelainen **Lassi Myllyharju**, jolla on koulutuksesta vain hyvää sanottavaa.

”Koulutus oli huippuluokkaa, monipuolinen ja käytännönläheinen. Iso hatunnosto kaikille AAPE:n järjestäjille – näin hyvin ei kyllä kovin monessa työpaikassa henkilöstöä kouluteta”, Myllyharju toteaa.

Myllyharju ei ole mielipiteineen yksin: koulutusohjelman sisältöön ja malliin on oltu laajalti tyytyväisiä. Pidetyimpiä osa-alueita ovat olleet lähikoulutukset, joissa osallistujat pääsevät yhdessä pruuvaamaan tuotteita ja jakamaan kokemuksia. Myllyharjun mieleen jäi erityisesti ruoka- ja juomayhdistelmiin keskittynyt koulutus.

”Oli mielenkiintoista oppia, miten ruokien eri maut, kuten sitrus ja suola, muuttavat samaa viiniä ja koko makuelämystä. Näitä oppeja pääsin heti hyödyntämään työssä asiakkaiden kanssa.”

Alkon myyjä Lassi Myllyharju

VAHVA SUORITUS HAASTAVASSA KUSTANNUSYMPÄRISTÖSSÄ

Liikevaihtomme ylsi lähes vuoden 2022 tasoon ja kannattavuus pysyi hyvällä tasolla kustannuspaineista huolimatta. Ymmärrämme toimintamme laajat taloudelliset vaikutukset sidosryhmiin ja yhteiskuntaan.

MIKSI TÄMÄ ON MEILLE TÄRKEÄÄ:

Alkon vaikutukset yhteiskuntaan ovat laajoja. Kehitämme toimintaamme siten, että huolehdimme tehokkuudesta ja kannattavuudesta voidaksemme vastata sidosryhmiemme tarpeisiin ja huolehtia yhteiskunnallisista velvoitteistamme. Valtio-omisteisena yhtiönä koemme erityisen tärkeäksi sen, että Alkon toiminta on taloudellisesti vastuullista.

LÄHESTYMISTAPAMME:

Alko toimii läpinäkyvästi. Varmistamme, että liiketoimintaprosessimme toimivat luotettavasti ja tukevat taloudellisen vastuun toteutumista. Etsimme järjestelmällisesti sujuvoittamismahdollisuuksia ja parannamme systemaattisesti prosessejamme turvataksemme työn sujuvuudella aikaa asiakaspalvelutyöhön. Kehitämme toimintaamme vastaamaan asiakastarpeita ja kohdistamme investoinnit strategiaa tukeviin hankkeisiin. Tehokkaat toimintatavat auttavat meitä vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön odotuksiin.

TÄRKEIMMÄT TAVOITTEEMME:

Haluamme varmistaa, että liiketoimintamme on nyt ja tulevaisuudessa taloudellisesti kestävä. Kehittämisen kohteita ovat toiminnan tehokkuus, henkilöstön osaaminen ja muuttuviin asiakastarpeisiin vastaaminen. Lujitamme kykyämme reagoida toimintaympäristössä ja ostokäyttäytymisessä tapahtuviin muutoksiin vahvistamalla muun muassa digitaalisia palvelujamme.

Vuosi 2023 oli ensimmäinen täysin koronarajoituksista vapaa vuosi koronapandemian alun jälkeen. Alkoholien myyntikanavista matkustajatuonti oli selvässä kasvussa nousten litroina yli 40 prosenttia. Alkoholien ostaminen ulkomaisista verkkokaupoista oli todennäköisesti Tullin tehovalvonnan takia erittäin vähäistä laskien litroina lähes 70 prosenttia. Arviomme mukaan alkoholien kokonaiskulutus on ollut laskussa vuoden 2023 aikana.

Alkon myynti kehittyi vuoden aikana lähes ennustemme mukaisesti. Arvioitu kokonaiskulutuksen lasku näkyi Alkossa laskevana litramyynninä (-4,1 prosenttia verrattuna vuoteen 2022). Laskeva myynti on vaatinut tarkkaa kustannusten hallintaa. Liiketoiminnan muiden kulujen osalta onnistuimme siinä erinomaisesti haastava kustannusinflaatioympäristö huomioiden. Liiketoiminnan muut kulut laskivat 0,9 prosenttia vertailuvuodesta, kun taas henkilöstökulut nousivat 8,5 prosenttia johtuen muun muassa aiempia vuosia selvästi korkeammista yleiskorotuksista ja kertaerästä. Tuotteiden alkoholiveroton keskihinta nousi 3,9 prosenttia ja veroton liikevaihto oli erittäin lähellä vuoden 2022 tasoa laskien vain 0,4 prosenttia.

TOIMINTAA TEHOSTETTU JA SUJUVOITETTU

Vuoden merkittävin myymälätyötä sujuvoittanut hanke oli sujuva työpäivä -kiertue. Kiertueen tavoitteena oli saada oivalluksia sekä tuoda konkreettisia toimenpiteitä myymälöidemme tehokkaamman tavaravirran hallintaan, mikä johtaisi sujuvampaan myymäläarkeen ja vapauttaisi enemmän aikaa asiakaspalveluun.

Kiertueen aikana noin 400 alkolaista asiantuntijaa koulutettiin tavaravirran hallinnan yhtenäisiin toimintatapoihin. Tulokset ovat olleet erinomaisia. Laskevassa myynnissä varastonkierto parantui ja automaattisten tilausehdotusten käyttö nousi täysin uudelle tasolle. Tätä kautta asiakas kohtaamisiin on

voitu ketjutasolla panostaa tuhansia tunteja lisää aikaa ja käyttöpääomaa on vapautunut merkittävästi.

MERKITTÄVÄT VEROTUOTOT YHTEISKUNNALLE

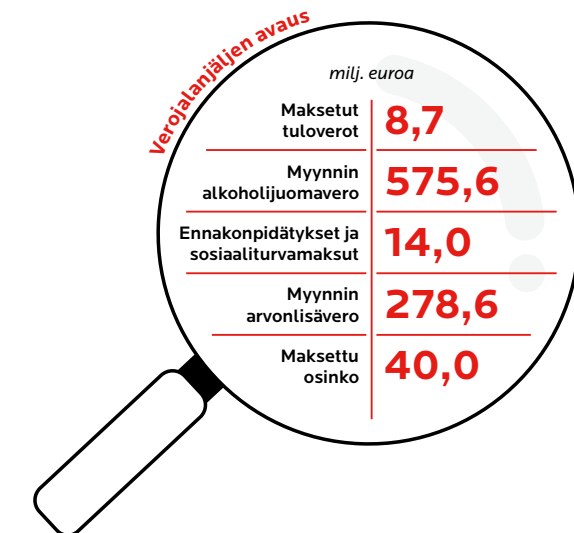
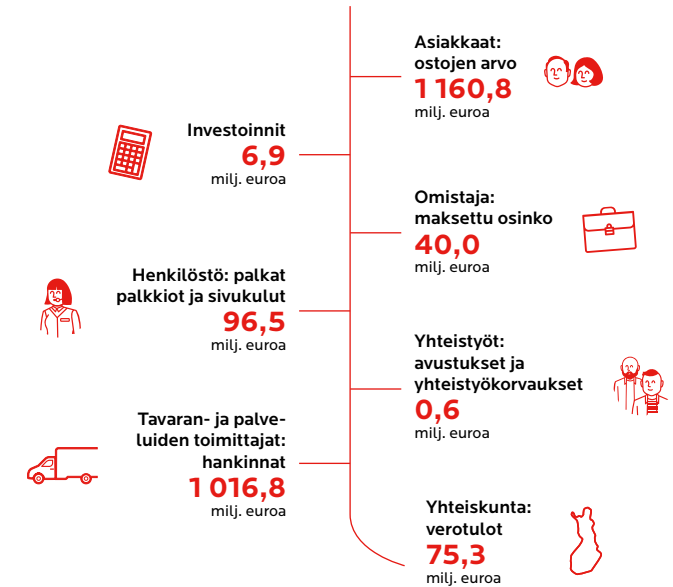
Alkon toiminnan kautta kertyvät verotulot yhteiskunnalle ovat merkittävät. Vuoden 2023 myynnin kautta alkoholijuomaveroa kertyi 575,6 (599,8) miljoonaa euroa ja arvonnäköveroa 278,6 (285,0) miljoonaa euroa. Tavarantoimittajat maksavat suurimman osan myytyjen tuotteiden alkoholijuomaverosta suoraan valtiolle.

Henkilöstölle maksettiin palkkoja, palkkioita ja sivukulua yhteensä 96,5 (89,0) miljoonaa euroa. Henkilöstökuluja nostivat merkittävästi aiempaa korkeammat yleiskorotukset ja syksyllä maksettu kertaerä. Samoin eläkeindeksien nousu vaati erittäin korkeaa indeksikorotusmaksua vanhojen lisäeläkkeiden osalta. Maksettujen yhteisöverojen kertymä oli 8,7 (10,7) miljoonaa euroa.

Alkon veroasioita johtaa talousjohtaja, joka raportoi hallituksen tarkastusvaliokunnalle sekä hallitukselle. Tulinnallisissa tilanteissa voidaan hankkia verokonsultointia ulkopuoliselta veroasiantuntijalta tai pyytää ennakkopäätös verottajalta. Alko ei tee verosuunnittelua tai ohjaa varoja ulkomaisille tileille, vaan maksaa kaikista myydyistä tuotteista ja tuloksesta Suomen lain mukaiset verot.

Alko tekee yhteistyötä useiden järjestöjen ja yhteisöyhteisöjen kanssa. Koko vuoden tulosvaikutteiset avustukset ja yhteistyökorvaukset olivat 0,6 (0,8) miljoonaa euroa. Alko ei antanut avustuksia tai tukia poliittisille tahoille. Yhteistyö perustuu pääosin yhteistyöhankkeisiin, joiden tavoitteet määritellään yhteistyösopimuksissa ja toimenpidesuunnitelmissa. Alkon yhtiökokous päättää lahjoituksista ja niihin vuosittain käytettävästä enimmäismäärästä.

ERI SIDOSRYHMIEN SAAMA TALOUDELLINEN LISÄARVO ALKON TOIMINNASTA VUONNA 2023

HALLINNOINTI

Hallinnointiperiaatteet	55
Hallitus ja valiokunnat	57
Johtoryhmä	61
Palkka- ja palkkioselvitys 2023	64
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	67
Alkon vastuullisuuden olennaiset teemat	68
Raportointiperiaatteet	69
GRI-sisältöindeksi	72

HALLINNOINTIPERIAATTEET

Alko Oy on valtion omistama osakeyhtiö. Alko Oy:n toiminnan perustana ovat alkoholilaki [1102/2017], valtioneuvoston asetus alkoholilain täytäntöönpanosta [151/2018], sosiaali- ja terveysministeriön asetus alkoholilain valvonnasta [158/2018], osakeyhtiölaki [624/2006] ja yhtiöjärjestys.

ALKO OY:N OMISTAJAOHJAUS JA HALLINNOINTIPERIAATTEET

Alkoholilain mukaan Alko Oy:n tehtävänä on huolehtia sille eräin poikkeuksin yksinoikeudeksi säädetystä alkoholijuomien vähittäismyynnistä siten, että tavoitteena on alkoholin kulukselta käyttäjilleen, muille ihmisille sekä koko yhteiskunnalle aiheutuvien haittojen vähentäminen.

Yhtiön erityistehtäväluonteen vuoksi juuri sosiaali- ja terveysministeriö vastaa Alko Oy:n omistajaohjauksesta ja valvonnasta. Alko Oy:n tarkoitus ei ole voitontavoittelu eikä kilpailu yksityisten yritysten kanssa, vaan tehtävänsä kautta vähentää alkoholista aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja.

Sosiaali- ja terveysministeriö noudattaa valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annettua lakia (1368/2007) ja tekee yhteistyötä valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston kanssa.

[Hallinnointiperiaatteet on julkaistu Alkon verkkosivuilla.](#)

EETTISET PERIAATTEET

Avoimuus ja läpinäkyvyys ovat Alko Oy:n toiminnan periaatteina. Eettiset periaatteet ohjaavat jokaista alkolaista vastuulliseen ja eettiseen toimintaan yhtiön arvojen ja periaatteiden

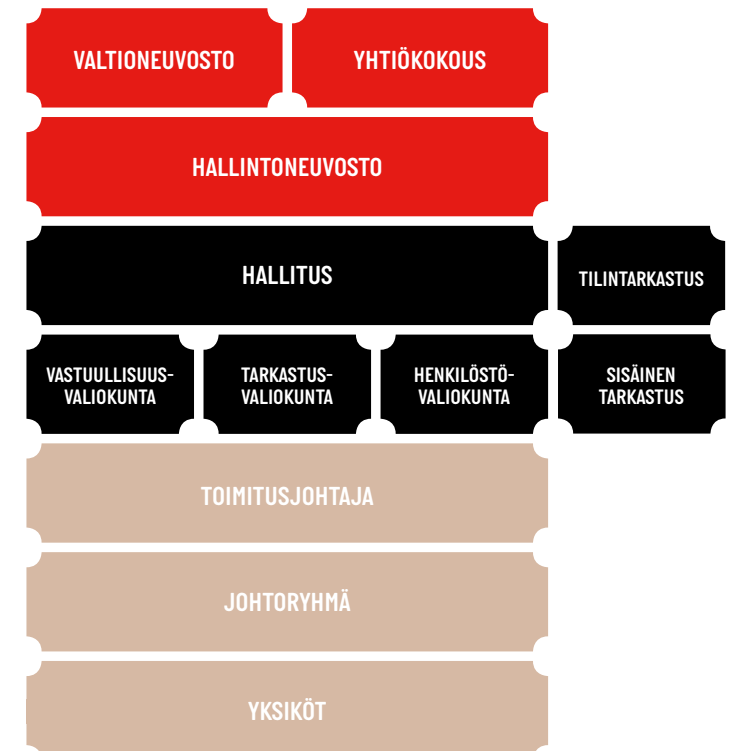
mukaisesti. Keskeiset periaatteet ovat rehellisyys ja laillisuus, vastuullisuus, toimiva työyhteisö, läpinäkyvyys ja tasapuolisuus sekä asiakaslähtöisyys.

Koko henkilöstö suorittaa säännöllisin väliajoin eettisiä periaatteita koskevan verkkokoulutuksen. Lisäksi eettiset periaatteet kuuluvat yhtiön perehdytysohjelmaan. Alko Oy:n hallitus hyväksyy mahdolliset muutokset periaatteisiin.

[Eettisten periaatteiden](#) mukaan Alko Oy:n henkilökunta ei saa vastaanottaa tai antaa mitään suoria tai epäsuoria lahjoja tai etuja, joita voidaan pitää lahjuksina tai korruptiona, epäasiallisena vaikuttamisena tai tasapuolisuusperiaatteiden vastaisina. Alko Oy edellyttää, että kaikki alkolaiset noudattavat eettisiä periaatteita ja edistävät niiden toteutumista.

Alko Oy:llä on käytössä [Whistleblowing-ilmoituskanava](#), joka toimii yhtenä väylänä vastuullisen yrityskulttuurin edistämiseksi. Ilmoituskanavan kautta voi ilmoittaa – halutessaan myös nimettömästi – lain, viranomaismääräysten tai Alkon eettisten periaatteiden ja amfori BSCI Code of Conductin vastaisesta väärinkäytösepäilystä. Vuoden 2023 aikana ei ollut korruption liittyviä oikeustapauksia, joissa Alko Oy olisi ollut vastaajana.

ALKON ORGANISAATIO

YHTIÖKOKOUS JA HALLINTONEUVOSTO

YHTIÖKOKOUS

Alko Oy:n varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain kesäkuun loppuun mennessä. Sosiaali- ja terveysministeriö määrää yhtiökokousedustajan. Yhtiökokous päättää osakeyhtiölain mukaan sille kuuluvista asioista, kuten tilinpäätöksen vahvistamisesta, voitonjaosta, vastuuvapaudesta, hallintoneuvoston jäsenten palkkioista, hallituksen jäsenten valinnasta ja palkkioista, tilintarkastajien valinnasta ja palkkioista sekä yhtiöjärjestyksen muuttamisesta. Valtioneuvoston omistajapolitiikkaa koskevan periaatepäätöksen 8.4.2020 mukaan valtionyhtiöt raportoivat yhtiökokouksille asettamistaan ilmastotavoitteista ja tehdyistä toimenpiteistä sekä muiden asettamiensa mitattavien yritys vastuutavoitteiden saavuttamisesta ja tehdyistä toimenpiteistä sekä kuvaavat yhtiökokouksissaan palkitsemispolitiikan ja perustelevat toteutuneen tulospalkitsemisen.

Alko Oy:n hallitus päättää yhtiökokouksen koollekutsumisesta. Kokouskutsu ja asialista toimitetaan viimeistään viikkoa ennen yhtiökokousta.

HALLINTONEUVOSTO

Alko Oy:n hallintoneuvostossa on kaksitoista jäsentä, jotka valtioneuvosto määrää neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Valtioneuvosto nimeää myös puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallintoneuvoston tehtävät on määrätty alkoholilaissa ja Alko Oy:n yhtiöjärjestyksessä.

Hallintoneuvoston tehtäviin kuuluu

- valvoa, että yhtiön asioita ja hallintoa hoidetaan terveiden liiketapaperiaatteiden mukaan kannattavuutta silmällä pitäen ja että lakia ja yhtiöjärjestyksen määräyksiä sekä yhtiökokouksen päätöksiä ja muita vahvistettuja ohjeita noudatetaan
- antaa hallitukselle ohjeita laajakantoisissa ja periaatteellisesti tärkeissä asioissa
- seurata alkoholiolojen kehitystä sekä kotimaassa että ulkomailla ja antaa tämän perusteella yleisiä ohjeita alkoholiyhtiön toiminnan kehittämiseksi
- vahvistaa alkoholiyhtiölle alkoholilain 1 §:ssä tarkoitettujen haittojen vähentämistä koskeva toimintasuunnitelma ja antaa alkoholilain 24 §:ssä tarkoitettu kertomus yhtiön vähittäismyynnistä ja niistä toimenpiteistä, joilla yhtiö on pyrkinyt vähentämään 1 §:ssä tarkoitettuja haittoja
- antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa yhtiön tilinpäätöksen ja tilintarkastuksen johdosta.

Alko Oy:n hallintoneuvostoon kaudella 2020–2023 kuuluivat puheenjohtaja Arja Juvonen, varapuheenjohtaja Hannakaisa Heikkinen sekä jäsenet Outi Alanko-Kahiluoto, Kim Berg, Petri Honkonen, Pauli Kiuru, Ari Koponen, Mats Löfström, Jari Myllykoski, Tom Packalén, Sari Sarkomaa ja Tuula Väätäinen. Kansanedustaja Jari Myllykoski pyysi vapautusta hallintoneuvoston jäsenen tehtävästä 20.8.2021. Sosiaali- ja terveysministeriö määräsi 24.8.2021 hänen tilalleen kansanedustaja Aino-Kaisa Pekosen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Kansanedustaja Petri Honkonen pyysi vapautusta hallintoneuvoston jäsenen tehtävästä 21.4.2022. Sosiaali- ja terveysministeriö määräsi 2.6.2022 hänen tilalleen kansanedustaja Hannu Hoskosen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Sosiaali- ja terveysministeriötä on hallintoneuvostossa edustanut johtaja Jari Keinänen. Sosiaali- ja terveysministeriön edustuksesta yhtiön hallintoneuvostossa säädetään alkoholilain 24 §:ssä. Lisäksi valtioneuvoston omistajapolitiittisen periaatepäätöksen 8.4.2020 mukaisesti henkilöstöedustajat osallistuvat hallintoneuvoston kokouksiin. Hallintoneuvosto kokoontuu keskimäärin viisi kertaa vuodessa.

HALLITUS JA VALIOKUNNAT

Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä lain ja yhtiöjärjestyksen sekä yhtiökokousten päätösten ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti.

Yhtiökokous valitsee hallitukseen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi kolmesta kuuteen jäsentä. Hallituskoonpanossa otetaan huomioon yhtiön toiminnan asettamat vaatimukset. Osa valituista henkilöistä toimii johtavissa tai esihenkilön tehtävissä alkoholipolitiikkaan, työhyvinvointiin sekä sosiaali- ja terveystalouteen liittyvillä aloilla.

Hallituksen jäseniksi valittavilla on tehtävän edellyttämä pätevyys, riittävä ja monipuolinen osaaminen sekä toisiaan täydentävä kokemus ja toimialatuntemus.

Hallituksessa on molempia sukupuolia. Hallituksen jäsenen toimikausi kestää hänen valitsemisestaan seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Valtioneuvoston omistajapoliittisen periaatepäätöksen mukaan tavoitteena on viiden, mutta enintään seitsemän vuoden mittaiset toimikaudet. Kokouksiin osallistuu kaksi henkilöstön edustajaa ilman äänioikeutta. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan, tai hänen ollessaan estynyt, varapuheenjohtajan kutsusta. Hallituksen työssä noudatettavat periaatteet on vahvistettu hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä.

Hallituksen keskeisiä tehtäviä ovat muun muassa

- hoitaa yhtiötä yhtiökokouksen päätösten, osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti

- hoitaa yhtiötä alkoholisäädösten mukaisesti
- vahvistaa yhtiön strategia
- hyväksyä vuosittainen budjetti sekä valvoa sen toteutumista
- hyväksyä merkittävät investoinnit sekä kiinteistöosakkeiden hankinnat ja myynnit
- vahvistaa sisäisen valvonnan periaatteet ja valvoa niiden toteuttamista ja valvonnan riittävyttä
- vahvistaa riskienhallinnan periaatteet
- vahvistaa sisäisen tarkastuksen toimintaohje ja vuosisuunnitelma
- seurata tilintarkastajien riippumattomuutta ja toimintaa
- valmistella tilintarkastajien valintaa koskeva esitys yhtiökokoukselle
- käsitellä ja hyväksyä tilinpäätös ja toimintakertomus sekä puolivuosisikatsaus
- päättää yhtiön organisaatiorakenteesta ja johtamisjärjestelmästä
- nimittää ja vapauttaa tehtävistään toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja muut johtoryhmän jäsenet
- päättää toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkka- ja muista työsuhde-etuuksista
- päättää johdon ja henkilöstön kannustinjärjestelmästä
- päättää henkilöstöpolitiikan strategiset linjaukset osana yhtiön strategiaa
- käsitellä yhtiön henkilöstötutkimusten tulokset

- vahvistaa yhtiön hallinnointiperiaatteet, hallituksen ja valiokuntien työjärjestykset sekä tarkistaa niiden sisältö vuosittain
- käsitellä hallituksen valiokuntien raportit
- käsitellä hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan esittämät asiat
- käsitellä viranomaisvalvontaan liittyvät asiat.

Yhtiökokous valitsi 3.4.2023 Alkon hallituksen puheenjohtajaksi Laura Raition, varapuheenjohtajaksi Kirsi Varhila ja jäseniksi Carolina Baden, Mikko Forsellin, Antti Koivulan, Pekka Perttulan ja Ulrika Romantschukin. Hallituksen edellinen kokoonpano oli Laura Raitio (pj.), Kirsi Varhila (vpj.), Mikko Forsell, Kirsi Paakkari, Pekka Perttula, Markku Tervahauta ja Ulrika Romantschuk. Hallituksen kokouksiin ilman äänioikeutta osallistuvat henkilöstön edustajat ATH ry:n puheenjohtaja Riina Väntsi ja ALV ry:n puheenjohtaja Antti Turunen.

Hallituksella oli kahdeksan kokousta vuoden aikana. Hallituksen varsinaiset jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä, ja jäsenten enemmistö on riippumaton yhtiön omistajasta. Antti Koivula toimii pääjohtajana Työterveyslaitoksessa ja Kirsi Varhila Satakunnan hyvinvointialueen hyvinvointijohtajana. Alkon toimitusjohtaja Leena Laitinen sekä talousjohtaja Anton Westermarck ja hallituksen sihteerinä yhtiölakimies Jonna Björklund osallistuvat hallituksen kokouksiin.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Alkon hallituksella on kolme valiokuntaa: tarkastus-, henkilöstö- sekä vastuullisuusvaliokunta. Hallitus nimitti nykyisten valiokuntien puheenjohtajat ja jäsenet kokouksessaan 19.4.2023. Hallitus on vahvistanut kaikille valiokunnille työjärjestykset, jotka sisältävät valiokuntien keskeiset tehtävät ja periaatteet.

TARKASTUSVALIOKUNTA

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa yhtiön hallitusta huolehtimaan siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty ja että sisäinen valvonta ja riskienhallinta, tilintarkastus sekä sisäinen tarkastus on järjestetty lakien, määräysten ja yhtiön hallituksen vahvistamien toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Valiokunta koostuu vähintään kolmesta ja enintään viidestä hallituksen jäsenestä. Puheenjohtajalla tulee olla riittävä laskentatoimen tuntemus. Tarkastusvaliokunta kokoontuu noin viisi-kuusi kertaa vuodessa.

Tarkastusvaliokuntaan kuuluvat puheenjohtaja Mikko Forsell sekä jäsenet Carolina Bade ja Ulrika Romantschuk. Valiokunnan esittelijöinä toimivat Alkon toimitusjohtaja Leena Laitinen ja talousjohtaja Anton Westermarck sekä sihteerinä tarkastuspäällikkö Sirkku Karjalainen tai talousjohtaja Anton Westermarck. Kokouksiin osallistuu myös Head of Compliance, Legal and Indirect Procurement Lotta Väisänen.

HENKILÖSTÖVALIOKUNTA

Henkilöstövaliokunnan tehtävänä on hallitusta avustaaakseen valvoa ja valmistella yhtiön henkilöstöpolitiikkaa ja -käytäntöä ja organisaation kehittämistä sekä lisäksi avustaa hallitusta kaikissa palkitsemisjärjestelmiin ja työsuhteisiin liittyvissä tehtävissä.

Valiokunta koostuu vähintään kolmesta hallituksen jäsenestä. Henkilöstövaliokunta kokoontuu noin neljä kertaa vuodessa. Henkilöstövaliokuntaan kuuluvat puheenjohtaja Laura Raitio sekä jäsenet Antti Koivula ja Kirsi Varhila. Valiokunnan esittelijänä toimii Alkon toimitusjohtaja Leena Laitinen ja sihteerinä henkilöstöjohtaja.

VASTUULLISUUSVALIOKUNTA

Vastuullisuusvaliokunnan tehtävänä on avustaa ja tukea yhtiön hallitusta ja johtoa neuvoa-antavana toimijana alkoholilain mukaisten sosiaali- ja terveystieteiden sekä yhtiön strategian mukaisten muiden vastuullisuuden tavoitteiden saavuttamisessa.

Valiokunta koostuu kolmesta tai neljästä hallituksen jäsenestä. Lisäksi valiokunnan kokouksiin osallistuu tarvittaessa sosiaali- ja terveysministeriön asiantuntija. Vastuullisuusvaliokunta kokoontuu noin neljä-viisi kertaa vuodessa.

Vastuullisuusvaliokuntaan kuuluvat puheenjohtaja Ulrika Romantschuk, jäsenet Pekka Perttula ja Antti Koivula sekä kutsuttaessa sosiaali- ja terveysministeriön asiantuntija. Valiokunnan esittelijänä toimii toimitusjohtaja Leena Laitinen ja sihteerinä viestintäjohtaja Maritta Iso-Aho.

HALLITUKSEN JÄSENET

LAURA RAITIO

s. 1962
hallituksen puheenjohtaja,
henkilöstövaliokunnan puheenjohtaja
tekniikan lisensiaatti
hallituksessa vuodesta 2021, puheenjohtaja
6.5.2022 alkaen

Luottamustoimet:

Raute Oyj, hallituksen puheenjohtaja (jäsen 2017–;
puheenjohtaja 2019–
Solidium Oy, hallituksen jäsen (2019–)
Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö,
hallituksen puheenjohtaja (2018–
Arvopaperimarkkinayhdistys ry,
hallituksen jäsen (2019–)
Unikie Oy, hallituksen jäsen (2022–)
Brita Maria Renlunds Minne sr,
hallituksen jäsen (2024–)

KIRSI VARHILA

s. 1961
hallituksen varapuheenjohtaja
valtiotieteiden maisteri
hyvinvointijohtaja, Satakunnan hyvinvointialue
hallituksessa 2014–2019, uudestaan 1.6.2022 alkaen

Luottamustoimet:

Turun yliopistosäätiö,
hallintoneuvoston jäsen (1.1.2020–)
Turun yliopiston, neuvottelukunnan jäsen (1.3.2021–)
Valtiontalouden tarkastusviraston neuvottelukunnan
jäsen (1.6.2023–)

Maakuntien tilakeskus, hallituksen jäsen (2023–)
Hyvinvointialueiden HYVIL Oy,
hallituksen jäsen (1.12.2022–1.8.2023)

CAROLINA BADE

s. 1979
hallituksen jäsen
kauppätieteiden maisteri
markkinointijohtaja, Fazer Makeiset
hallituksessa vuodesta 2023

Luottamustoimet:

Ab Shift Actions Oy, hallituksen jäsen (2023–)

MIKKO FORSELL

s. 1974
hallituksen jäsen,
tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja
diplomi-insinööri, kauppätieteiden maisteri
Verkkokauppa.com Oyj:n talousjohtaja
hallituksessa vuodesta 2022

Luottamustoimet:

Haka Wood Oy, hallituksen jäsen (2018–)

ANTTI KOIVULA

s. 1969
hallituksen jäsen
professori, tekniikan tohtori
Työterveyslaitoksen pääjohtaja
Alko Oy:n hallituksessa vuodesta 2023

Luottamustoimet:

Hansel Oy:n, hallituksen jäsen (2020–)
Jyväskylän yliopisto,
hallituksen puheenjohtaja (2022–)
Parlamentaarinen sosiaaliturvakomitea,
pysyvä asiantuntijajäsen (2020–)
Partnership for European Research in Occupational
Safety and Health (PEROSH),
member of executive committee (2015–)
Pääjohtajakunta, jäsen (2015–)
Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) konserni-
johtoryhmä, jäsen (2015–)
Suomalaisen työn liiton neuvosto, jäsen (2023–)
Tutkimuslaitosten yhteenliittymä (TULANET),
hallituksen jäsen (2018–)
Työterveyshuollon neuvottelukunta, jäsen (2021–)
Valtiokonttorin neuvottelukunta, jäsen (2021–)

PEKKA PERTTULA

s. 1960
hallituksen jäsen
valtiotieteiden tohtori
hallituksessa vuodesta 2018

Luottamustoimet:

Maahenki Oy, hallituksen puheenjohtaja (2019–)
Maaseudun Yhteisvaliokunnan Säätiö,
hallituksen jäsen (1995–)
Alli Paasikiven Säätiö, hallituksen puheenjohtaja
(jäsen 2014–, puheenjohtaja 2022–)
Maaseudun säätiön asiamies (2023–)

ULRIKA ROMANTSCHUK

s. 1966
hallituksen jäsen, vastuullisuusvaliokunnan
puheenjohtaja
valtiotieteiden kandidaatti
Nordea Bank Oyj, konsernin johtoryhmän jäsen,
vastuualueenaan brändi, viestintä ja markkinointi
hallituksessa vuodesta 2017

Luottamustoimet:

Circus Helsinki, hallituksen puheenjohtaja (2014–)
Nordean Taidesäätiö, hallituksen jäsen (2023–)

ANTTI TURUNEN

s. 1974
henkilöstön edustaja
myyjä
Alkon Liikeväki ALV ry:n puheenjohtaja

Luottamustoimet:

Pääkaupunkiseudun alueluottamus mies 2021–2024

RIINA VÄNTSI

s. 1973
henkilöstön edustaja
palvelupäällikkö
Alkoholialan Toimihenkilöt ry:n puheenjohtaja

Luottamustoimet:

Ammattiliitto PRO, edustajiston jäsen (2021–2024)
Ammattiliitto PRO, työttömyyskassan hallituksen
varajäsen (2021–2024)

JOHTORYHMÄ

Alkon johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa sekä yhtiön strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamisessa.

JOHTORYHMÄ

Alkon hallitus nimittää toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja muut johtoryhmän jäsenet. Alkon johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa sekä yhtiön strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamisessa. Johtoryhmä valmistelee yhtiön strategian ja budjetin sekä muut hallitukselle esiteltävät asiat. Johtoryhmän tehtävänä on seurata tuloskehitystä, liiketoimintaa ja operatiivisten päätösten toteutumista sekä vastata hyvästä henkilöstökokemuksesta ja osaamisen kehittämisestä.

Yhtiön johtoryhmään ovat vuonna 2023 kuuluneet toimitusjohtaja Leena Laitinen, liiketoimintajohtaja Kari Pennanen (toimitusjohtajan sijainen), viestintäjohtaja Maritta Iso-Aho, henkilöstöjohtaja Heli Hassinen-Biberger (7.8.2023 asti), valikoima- ja hankintajohtaja Anu Koskinen ja talousjohtaja Anton Westermarck. Kari Pennanan toimi vt. henkilöstöjohtajana 7.8.–31.12.2023. Uudeksi henkilöstöjohtajaksi 1.1.2024 alkaen valittiin Anu Nurro. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti, keskimäärin kaksi kertaa kuukaudessa.

Yhtiön kaikki johtoryhmän jäsenet ja muut edustamisoikeutetut antoivat ilmoituksen sidonnaisuuksistaan. Saatujen selvitysten perusteella kaikki johtoryhmän jäsenet ja edustamisoikeutetut ovat riippumattomia yhtiön sidosryhmistä.

TOIMITUSJOHTAJA

Toimitusjohtajan tehtävänä on johtaa yhtiön liiketoimintaa lain, yhtiöjärjestyksen ja hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Hän huolehtii myös yhtiökokouksen, hallintoneuvoston ja hallituksen päätösten täytäntöönpanosta. Toimitusjohtajalle on nimitetty sijainen.

Toimitusjohtajan toimsuhteen ehdot on määritelty hallituksen hyväksymässä kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa. Toimitusjohtajan eläke-etuudet määräytyvät työntekijän eläkelain mukaisesti. Toimitusjohtajan palvelussuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta.

JOHTORYHMÄN JÄSENET

LEENA LAITINEN

s. 1970

kauppatieteiden maisteri
toimitusjohtaja

Alkon palveluksessa 2017 alkaen

Keskeinen työkokemus:

Snellman Group, konsernijohtaja (2013–2017)
SOK, käyttötavarakaupanjohtaja (2009–2013)
SOK, Prisma, ketjujohtaja (2007–2009)
SOK, maajohtaja, Viro (2006–2007)
SOK, AS Prisma Peremarket, toimitusjohtaja, Viro (2004–2006)
Keskimaa OSK, Prismajohtaja (2000–2004)
Osuuskauppa PeeÄssä, Prismajohtaja (1997–2000)
Osuuskauppa PeeÄssä, asiakaspalvelupäällikkö (1996–1997)

Nykyiset luottamustoimet:

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, hallituksen jäsen (2018–)
Palvelualojen työnantajat PALTA ry, vaalivaliokunnan jäsen (1.1.2022–)
Suomen Viljava Oy, hallituksen puheenjohtaja (hallituksen jäsen 2021–, hallituksen puheenjohtaja 2022–)
Atria Oyj, hallituksen jäsen (2021–)
Suomen Lastensuojeluliiton Keskusliitto, hallituksen puheenjohtaja (1.1.2022–)
Lasten päivän säätiö, valtuuskunnan puheenjohtaja (1.1.2022–)

MARITTA ISO-AHO

s. 1964

hallintotieteiden maisteri, eMBA
viestintäjohtaja

Alkon palveluksessa 2008 alkaen

Keskeinen työkokemus:

Eurest Finland Oy, operatiivinen johtaja (2007–2008)
Silta Oy, myynti- ja markkinointijohtaja (2006–2007)
Fazer Amica Oy, asiakasmarkkinointijohtaja ja varatoimitusjohtaja (2004–2006)
Palvelutyönantajat ry, elinkeinopoliittinen asiamies (2002–2004)
Amica Ravintolat Oy, hallintopäällikkö, hallintojohtaja, kehitysjohtaja (1994–2002)
Kulinaari Ravintolat Oy, hallintopäällikkö (1990–1993)

Nykyiset luottamustoimet:

Katri Antell Oy, hallituksen jäsen (2011–)
A-klinikkasäätiö, hallituksen jäsen (2009), varapuheenjohtaja (2022–)
A-klinikka Oy, hallituksen jäsen (2022–)

ANU KOSKINEN

s. 1972

kauppatieteiden maisteri
valikoima- ja hankintajohtaja

Alkon palveluksessa 1.7.2020 alkaen

Keskeinen työkokemus:

Oy Transmeri Ab, johtaja (2016–2020)
Lumene Oy, director skincare business (2013–2016)
Lumene Oy, head of product portfolio (2011–2013)
GlaxoSmithKline Oy, business manager (2010–2011)
L'Oréal Finland Oy, markkinointipäällikkö (2007–2010)
L'Oréal Finland Oy, myyntijohtaja (2003–2007)
L'Oréal Finland Oy, markkinointipäällikkö (2000–2003)
L'Oréal Finland Oy, tuotepäällikkö (1998–2000)
Procter & Gamble Finland Oy, tuotespesialisti (1997–1998)

Nykyiset luottamustoimet:

–

KARI PENNANEN

s. 1964

yhteiskuntatieteiden maisteri, eMBA, KJs
liiketoimintajohtaja, myymäläverkosto ja verkkokauppa,
vt. henkilöstöjohtaja 7.8.–31.12.2023
Alkon palveluksessa 1989 alkaen

Keskeinen työkokemus:

Alko Oy, piiripäällikkö (1997–2003)
Alko Oy, myymäläpäällikkö (1992–1997)
Alko Oy, esimiesvalmennettava, koulutusohjaaja (1989–1991)
Kesko Oy, markkinointineuvoja (1988–1989)

Nykyiset luottamustoimet:

Kiinteistö Oy Arkadiantalo, hallituksen jäsen (2020–)

ANTON WESTERMARCK

s. 1968

kauppatieteiden maisteri
talousjohtaja, talous, tietohallinto sekä tilaus- ja toimitusketju
Alkon palveluksessa 2014 alkaen

Keskeinen työkokemus:

Oy Gustav Paulig Ab, Finance Director (2012–2014)
Novo Nordisk, Regional Finance Director (2006–2012)
Novo Nordisk, Controlling Manager (2002–2006)
Novo Nordisk, Business Development Director (2002)
Siemens Building technologies, Finance & Admin Manager (1999–2002)
France Telecom/Global One, Country Controller (1995–1999)
ISS Servisystem Oy, Finance Manager (1993–1995)
ISS Servisystem Oy, Financial Assistant (1991–1993)

Nykyiset luottamustoimet:

Kiinteistö Oy Arkadiantalo, hallituksen puheenjohtaja (2014–)
Leijona Catering Oy, hallituksen jäsen ja tarkastusvaliokunnan
puheenjohtaja (4/2018–)
EK:n Talous- ja verovaliokunta, jäsen (2019)

PALKKA- JA PALKKIOSELVITYS 2023

HALLINTONEUVOSTO

Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti vuonna 2023 hallintoneuvoston kokouksissa läsnä olleille hallintoneuvoston jäsenille maksettiin kokouspalkkioita seuraavasti:

- hallintoneuvoston puheenjohtaja 1 000 euroa per kokous
- hallintoneuvoston varapuheenjohtaja 800 euroa per kokous
- hallintoneuvoston jäsen 700 euroa per kokous

Yhtiökokouksen 3.4.2023 päätöksen mukaisesti vuonna 2023 hallintoneuvoston kokoukseen tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla (Teams/etä) osallistuneille hallintoneuvoston jäsenille maksettiin kokouspalkkioita seuraavasti:

- hallintoneuvoston puheenjohtaja 500 euroa per kokous
- hallintoneuvoston varapuheenjohtaja 400 euroa per kokous
- hallintoneuvoston jäsen 350 euroa per kokous

Vuonna 2023 hallintoneuvosto kokoontui viisi kertaa.

Osallistumisprosentit kokouksiin ja maksetut palkkiot olivat seuraavat:

Hallintoneuvoston jäsen	Osallistuminen kokouksiin, %	Palkkiot, euroa
Arja Juvonen, pj	100 %	5 000
Hannakaisa Heikkinen, vpj	100 %	4 000
Outi Alanko-Kahiluoto, jäsen	100 %	3 500
Kim Berg, jäsen	100 %	3 500
Hannu Hoskonen, jäsen	0 %	0
Pauli Kiuru, jäsen	100 %	3 500
Ari Koponen, jäsen	80 %	2 800
Mats Löfström, jäsen	100 %	3 150
Tom Packalén, jäsen	80 %	2 800
Aino-Kaisa Pekonen, jäsen	100 %	3 500
Sari Sarkomaa, jäsen	100 %	3 150
Tuula Väätäinen, jäsen	80 %	2 450
Yhteensä		37 350

Palkkiot on ilmoitettu vuoden 2023 aikana järjestettyjen kokousten mukaisesti.

HALLITUS

Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti vuonna 2023 hallituksen jäsenille maksettiin palkkioita seuraavasti:

- hallituksen puheenjohtaja 2 750 euroa kuukaudessa
- hallituksen varapuheenjohtaja 1 300 euroa kuukaudessa
- hallituksen jäsen 1 100 euroa kuukaudessa

Lisäksi maksettiin kokouspalkkiona 600 euroa per kokous hallituksen kokouksiin osallistuneille hallituksen jäsenille ja kokouspalkkiona 600 euroa per kokous valiokuntien kokouksiin osallistuneille valiokuntien jäsenille.

Vuonna 2023 hallitus kokoontui kahdeksan kertaa.

Valiokunnat kokoontuivat yhteensä 14 kertaa.

Osallistumisprosentit kokouksiin ja maksetut palkkiot olivat seuraavat:

Hallituksen jäsen	Osallistuminen hallituksen kokouksiin, %	Kuukausipalkkiot, euroa	Hallituksen kokouspalkkiot, euroa	Valiokuntien kokouspalkkiot, euroa	Palkkiot yhteensä, euroa
Laura Raitio, pj	100 %	33 000	4 800	3 000	40 800
Kirsi Varhila, varapj	100 %	15 600	4 800	2 400	22 800
Carolina Bade, jäsen 3.4.2023 alkaen	100 %	9 900	3 600	2 400	15 900
Mikko Forsell, jäsen	100 %	13 200	4 800	3 000	21 000
Antti Koivula, jäsen 3.4.2023 alkaen	100 %	9 900	3 600	3 000	16 500
Kirsi Paakkari, jäsen 2.4.2023 asti	100 %	3 300	1 200	1 800	6 300
Pekka Perttula, jäsen	100 %	13 200	4 800	3 000	21 000
Ulrika Romantschuk, jäsen	100 %	13 200	4 800	6 000	24 000
Markku Tervahauta, jäsen 2.4.2023 asti	100 %	3 300	1 200	2 400	6 900
Yhteensä		114 600	33 600	27 000	175 200

Palkkiot on ilmoitettu vuoden 2023 aikana järjestettyjen kokousten mukaisesti.

TOIMITUSJOHTAJAN JA JOHTORYHMÄN PALKITSEMINEN

Alkon rahallisen palkitsemisen muodostavat peruspalkka, henkilöstöedut ja koko henkilöstölle suunnattu strategia-palkkiojärjestelmä, jonka pohjalta henkilöstöä palkitaan strategian kannalta keskeisimpien tavoitteiden toteutumisesta. Palkitseminen ei perustu myynnin kasvuun eikä taloudelliseen tulokseen, vaan yhtiön tehtävästä johdettuihin strategisiin tavoitteisiin.

Strategiapalkitsemisessa noudatetaan Valtioneuvoston 8.4.2020 periaatepäätöstä. Palkitseminen perustuu yhtiön strategian tavoitteisiin ja niiden toteutumista arvioiviin mittareihin. Vuosina 2022–2023 strategiapalkkio oli henkilöstöllä työnkuvasta riippuen enintään 6–16 prosenttia, toimitusjohtajalla ja johdolla enintään 30 prosenttia vuosipalkasta. Strategiapalkkiojärjestelmän 2022 tulos maksettiin henkilöstölle ja johdolle keväällä 2023, strategiapalkkiojärjestelmän 2023 tulos maksetaan keväällä 2024. Hallitus päättää henkilöstövaliokunnan esityksestä toimitusjohtajan, johdon ja henkilöstön strategiapalkkiojärjestelmästä, mittareista, tavoitteista ja maksettavista palkkioista.

Toimitusjohtajan, johdon ja henkilöstön strategiapalkkiojärjestelmän (STI) osa-alueet ja mittarit vuonna 2023:

Strateginen painopiste	Mittarit
Maailmanluokan palvelua Painoarvo 25–40 %	Asiakkuusindeksi ASML (asiakaskokemus), yhtiötaso Asiakastytyväisyys, yhtiötaso
Vastuullisuus asuu Alkossa Painoarvo 25–45 %	ESG, yhtiötaso Hiilijalanjälki, yhtiötaso Mainetutkimus, yhtiötaso
Liiketaloudellisesti kestävä Painoarvo 10–15 %	Kustannukset/liikevaihto
Painoarvo 10–40 %	Strategiaa tukevat yksikkökohtaiset tavoitteet

Lyhyen aikavälin strategiapalkkion (STI) lisäksi toimitusjohtajalla ja johtoryhmällä oli pitkän aikavälin palkkiojärjestelmät (LTI) vuosille 2019–2021 ja 2020–2022. Molemmat ohjelmat pysäytettiin 31.12.2020 omistajaohjauksen valtionyhtiöitä koskevan omistajapoliittisen periaatepäätöksen 8.4.2020 mukaisesti. Pitkän aikavälin palkkiojärjestelmissä mittareina olivat Taloustutkimus Oy:n Kansallinen asiakaspalvelupalaute-tutkimus KAP ja T-Media Oy:n Luottamus&Maine-tutkimuksen maineindeksi. Nämä mittarit eivät ole olleet toimitusjohtajalla ja johtoryhmällä yhtäaikaista STI-mittareina. LTI-ohjelmien viimeiset palkkiot maksettiin vuonna 2023.

Johdolle ja henkilöstölle vuonna 2023 kannustinpalkkiota maksettiin 2,50 (2,28) milj. euroa eli 3,4 (3,2) prosenttia henkilöstökuluista.

TOIMITUSJOHTAJAN JA JOHTORYHMÄN VUONNA 2023 MAKSETUT PALKAT JA PALKKIOT

PALKAT

EUR	Kokonaispalkka sisältäen luontaisetuudet			Lyhyen aikavälin palkkio (STI)			Pitkän aikavälin palkkio (LTI)*		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Toimitusjohtaja	347 792	353 193	356 157	86 244	15 401	52 686	53 998	28 064	14 170
Muu johtoryhmä	850 850	836 763	816 226	185 329	58 748	123 777	81 766	49 985	30 224
Yhteensä	1 198 642	1 189 956	1 172 384	271 573	74 149	176 463	135 764	78 049	44 394

* LTI-ohjelmat loppuivat 31.12.2020. LTI-ohjelmien viimeiset palkkiot maksettiin 2023.

ELÄKKEET JA IRTISANOMISAJAT

	Eläkeikä	Eläke-edut	Irtisanomisaika
Toimitusjohtaja	TyELin mukainen eläkeikä	TyELin mukainen eläke	Toimitusjohtajan puolelta 6 kk ja yrityksen puolelta 6 kk
Muu johtoryhmä	Yksi jäsen 61 v. Yksi jäsen TyELin mukainen eläkeikä Kolme jäsentä TyELin mukainen eläkeikä	66 % eläkepalkasta TyEL ja 10 %:n maksuperusteinen lisäeläke vuosipalkasta TyELin mukainen eläke	Johtoryhmän jäsenen puolelta 3 kk ja työnantajan puolelta 4–6 kk

LISÄELÄKKEIDEN VUOSIMAKSUT

EUR*	2021	2022	2023
Toimitusjohtaja	-	-	-
Muu johtoryhmä	109 078	118 955	163 697
Yhteensä	109 078	118 955	163 697

* Ei sisällä mahdollisia rahastohyvityksiä

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Tehokkaalla sisäisellä valvonnalla ja riskienhallinnalla varaudumme sekä strategisiin että operatiivisiin riskeihin.

VALVONTA

Sosiaali- ja terveysministeriö valvoo alkoholilain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira raportoi vuosittain Euroopan komissiolle siitä, miten yksinoikeusasemassa toimiva alkoholiyhtiö on toteuttanut vaadittua tasapuolisuutta ja toimintojen läpinäkyvyyttä suhteessa tavarantoimittajiin. Raportissa otetaan huomioon myös Kilpailuviraston lausunto. Valvira valvoo alkoholiyhtiön vähittäismyyntiä. Alkoholijuomien valikoimaan ottamista, valikoimasta poistamista sekä hinnoitteluperusteita koskevista Alkon päätöksistä voi valittaa Valviraan, edelleen hallinto-oikeuteen ja korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Hallituksen vastuulla on vahvistaa sisäisen valvonnan periaatteet ja valvoa niiden toteuttamista ja valvonnan riittävyttä. Toimivalla johdolla on vastuu sisäisen valvonnan organisoinnista, ohjauksesta ja käytännön järjestämisestä. Sisäisellä valvonnalla varmistetaan, että toiminta on tarkoituksenmukaista ja tehokasta, että taloudellinen ja toiminnallinen raportointi on luotettavaa ja että säännöksiä ja toimintaperiaatteita noudatetaan.

RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Alkon hallitus vahvistaa riskienhallintapolitiikan ja valvoo riskienhallintatoimenpiteiden riittävyttä ja toimivuutta. Toimitusjohtaja vastaa yhdessä johtoryhmän kanssa riskienhallintapolitiikasta ja sen noudattamisesta sekä siitä, että riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti. Alkon riskienhallinta perustuu systemaattiseen ja ennakoiavaan tapaan analysoida ja hallita toimintaan liittyviä mahdollisuuksia ja uhkia. Alkon riskit on jaoteltu strategisiin ja operatiivisiin riskeihin.

Johtoryhmä arvioi säännöllisesti yhtiön toimintaan kohdistuvat mahdolliset riskit, joilla voi olla vaikutusta yhtiön tulevaisuuteen ja kannattavuuteen. Samalla riskeille nimetään vastuuhenkilöt, jotka määrittelevät ennaltaehkäisevät toimenpiteet ja vastaavat toimenpiteiden toteutuksesta.

KRIITTISIMMÄT RISKIT

- Alkon aseman muuttuminen alkoholilainsäädännön seurauksena.
- Alkon palvelun heikkeneminen siten, ettei se vastaa asiakkaiden tarpeita.
- Erityistehtäväröolin hämärtyminen kuluttajille ja sidosryhmille.
- Toiminnan vastuullisuus: alkoholin myyminen alaikäisille tai päihtyneille vastuullisen asiakaspalvelun periaatteiden vastaisesti, ympäristövastuun ja sosiaalisen vastuun riskit alkoholijuomien hankintaketjussa.
- Henkilökunnan pysyvyys, uuden henkilöstön saatavuus ja henkilökunnan osaamisen kehittäminen.
- ICT-palveluiden häiriöistä ja kyberrikollisuudesta aiheutuva liiketoiminnan keskeytyminen.

Yhtiön raportointi perustuu suomalaisen tilinpäätöskäytäntöön (Finnish Accounting Standards, FAS) sekä sisäisiin raportointiin liittyviin laskentaohjeisiin ja taloussääntöön. Alkon talousyksikkö vastaa taloudellisen raportointiprosessin ja sen valvonnan kehittämisestä sekä talousraportointiin liittyvien lakien ja säännösten noudattamisesta. Talousjohtaja raportoi yhtiön toiminnan taloudellisista tuloksista ja ennusteista tarkastusvaliokunnan ja hallituksen kokouksissa.

COMPLIANCE

Compliance varmistaa yhtiön toiminnan lainmukaisuutta ja sisäisten ohjeistusten noudattamista yhteistyössä sisäisen tarkastuksen, johdon, liiketoiminnan ja tukitoimintojen kanssa. Sen tehtävänä on riskienhallintajärjestelmän koordinointi, kehittäminen ja seuranta. Compliancen vastuulla on kokonaisriskikuvan analysointi ja seuranta sekä tarvittavien toimenpiteiden nostaminen toimivan johdon käsittelyyn ja päätettäväksi. Toiminto vastaa siitä, että hallitukselle ja toimivalle johdolle raportoidaan riskeistä kattavasti ja selkeästi. Compliance raportoi toiminnastaan ja havainnoistaan johtoryhmälle sekä tarkastusvaliokunnalle.

SISÄINEN TARKASTUS

Yhtiön sisäinen tarkastus toteuttaa hallinnon- ja myymälätarkastuksia ja käsittelee havainnot toimivan johdon kanssa. Näiden pohjalta sisäinen tarkastus arvioi hallituksen vahvistamien toimintaperiaatteiden mukaisesti Alkon sisäisen valvonnan riittävyttä ja tehokkuutta, riskien hallintaa, toiminnan laatua ja hallintoprosessin toimintaa. Sisäinen tarkastus on riippumaton toiminto, joka on hallinnollisesti toimitusjohtajan alaisuudessa ja raportoi toiminnallisesti hallitukselle.

TILINTARKASTUS

Yhtiössä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskaupakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi on tilikausi ja tehtävä päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiökokous valitsi keväällä 2023 tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii Tiina Puukkonieni, KHT.

Tilintarkastaja

Tiina Puukkonieni

s. 1982

päävastuullinen tilintarkastaja, KHT,

PricewaterhouseCoopers Oy

ALKON VASTUULLISUUDEN OLENNAISET TEEMAT

Olellisuusanalyysin tavoitteena on tunnistaa Alkon ja sen sidosryhmien kannalta merkittävimmät vastuullisuusnäkökohdat. Sidoryhmien odotusten huomioiminen on tärkeä osa yhtiön johtamisjärjestelmää sekä strategian ja toimintasuunnitelmien laadintaa. Käymme sidosryhmiemme kanssa jatkuvaa dialogia, jonka tavoitteena on ymmärtää syvällisemmin ympäröivää yhteiskuntaa ja sen haasteita. Järjestöjen ohella Alko käy dialogia asiakkaiden, henkilöstön, tavarantoimittajien, poliittisten päättäjien ja median kanssa. Merkittävässä roolissa ovat tavarantoimittajien lisäksi muut kansainvälisessä hankintaketjussa suoraan tai välillisesti toimivat yritykset, yhteisöt, järjestöt ja muut vaikuttavat tahot. Esimerkiksi alkoholijuoma-alan paikalliset toimialajärjestöt ovat toimintamme vaikuttavuuden näkökulmasta tärkeitä yhteistyötahoja.

ALKON OLELLAISUUSARVIOINTI PÄIVITETTIIN 2023

Alko päivitti vastuullisuuden olellisuusanalyysin kesällä 2023. Edellisen kerran päivitys tehtiin vuonna 2021.

Päivityksessä hyödynnettiin Alkon strategiatyön pohjaksi tehtyjä sidosryhmätutkimuksia ja muita materiaaleja, haastateltiin Alkon keskeisiä sidosryhmien edustajia ja järjestettiin työpaja tavarantoimittajille. Olellisuuksien määrittely tehtiin yhteistyössä FitComm ja Prior Konsultoinnin kanssa. Alkon vastuullisuustyön olellaiset teemat on kuvattu [olellisuusmatriisissa](#).

Olellisten näkökohtien johtamistapa mukailee Alkon vastuullisuuden johtamismallia. Vastuulliselle toiminnalle ja sen kehittämiseksi asetetaan vuosittain selkeät tavoitteet. Vastuullisuuden työryhmä käsittelee vastuullisuuden kehitysprojektit ja toimenpiteet. Johtoryhmä käsittelee strategian ja toimintasuunnitelman kannalta keskeiset vastuullisuusasiat.

Operatiivisesta johtamisesta vastaa kunkin liiketoimintayksikön ja tukitoiminnon vetäjä. Alkon hallitus käsittelee säännöllisesti keskeisiä vastuullisuustoimenpiteitä, jotka hallituksen vastuullisuusvaliokunta on valmistellut. Hallintoneuvosto vahvistaa vastuullisuustoimenpiteiden vuosisuunnitelman ja antaa kertomuksen edellisen vuoden toimenpiteistä. Toimitusjohtaja raportoi vastuullisuussuunnitelman toteuttamisesta Alkon yhtiökokouksessa. Yhtiökokous päättää yhtiön antamien lahjoitusten enimmäismäärästä.

Arvioinnin tuloksena Alkon kannalta olellisiksi näkökohdiksi tunnistettiin seuraavat teemat:

1. Alkoholihaittojen ennaltaehkäisy ja vähentäminen
2. Ilmastomuutoksen hillintä
3. Ihmisoikeuksien ja työoikeuksien varmistaminen tuotantoketjussa
4. Vastuullinen valikoima
5. Vastuullinen työnantaja
6. Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen

7. Eettinen, läpinäkyvä toiminta ja taloudellinen vastuu
8. Kiertotalouden edistäminen

Tunnistettujen olellisten teemojen lisäksi raportissa on myös muita kestävästi kehityksen tietoja, joista Alkon sidoryhmät ovat kiinnostuneita. Tunnistettujen olellisten teemojen laskentarajat arvioitiin sen perusteella, mikä niiden taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövaikutus on Alkon arvoketjulle.

Tunnistetut olellaiset näkökohdat	Laskentaraja
Alkoholihaittojen ennaltaehkäisy ja vähentäminen	Alko, yhteiskunta
Ilmastomuutoksen hillintä	Alko, hankintaketju
Ihmisoikeuksien ja työoikeuksien varmistaminen tuotantoketjussa	Alko, hankintaketju
Vastuullinen valikoima	Alko, hankintaketju
Vastuullinen työnantaja	Alko, yhteiskunta
Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen	Alko, hankintaketju
Eettinen, läpinäkyvä toiminta ja taloudellinen vastuu	Alko, hankintaketju

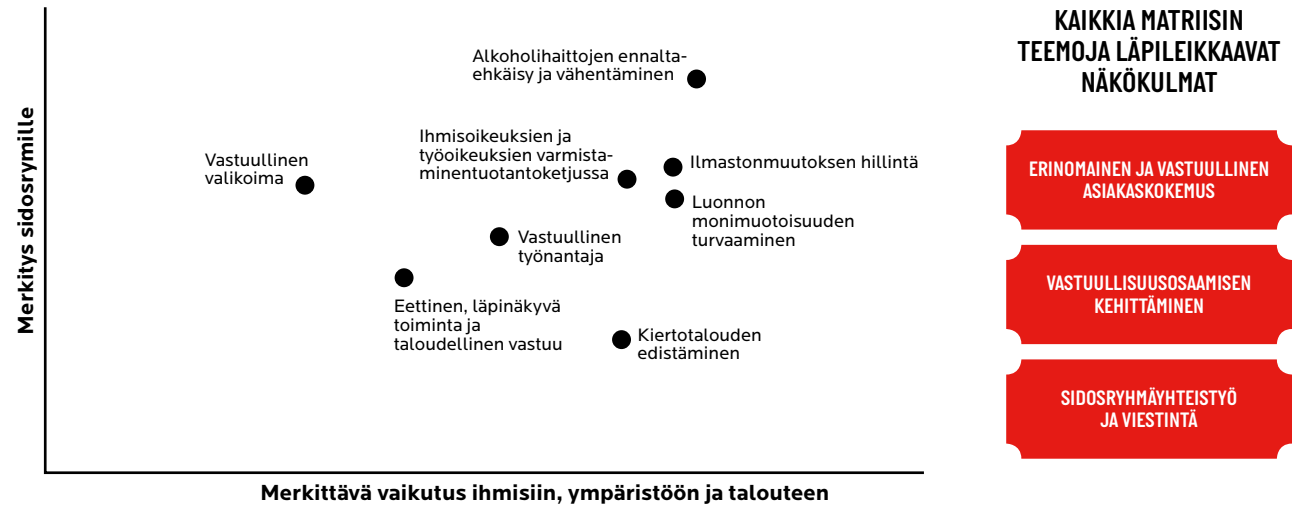
RAPORTOINTI- PERIAATTEET

Alko on raportoinut vuodesta 2004 lähtien vuosittain kansainvälisen Global Reporting Initiativen (GRI) raportointiohjeiston mukaisesti. GRI-raportointiohjeiston muututtua 1.1.2023 raportoimme vuodesta 2022 alkaen GRI-standardien vaatimuksia soveltaen. Hallinnointikoodin lisäksi Alko noudattaa sosiaali- ja terveysministeriön omistajaohjausstrategiaa, valtioneuvoston 8.4.2020 antamaa periaatepäätöstä koskien valtion omistajapolitiikkaa, muun kuin taloudellisen tiedon raportointia koskevaa direktiiviä sekä ohjeistusta valtion enemmistöomisteisille yhtiöille maakohtaisten verojen raportointiin vuodelta 2022. Raportti ilmestyy suomeksi ja englanniksi, ja se julkaistaan ainoastaan pdf-versiona. Raporttia ei ole ulkoisesti varmennettu.

RAPORTIN LASKENTARAJA

Alko-konserniin kuuluvat Alko Oy emoyhtiönä ja kolme kiinteistöosakeyhtiömuotoista tytäryhtiötä, jotka on määritelty tilinpäätöksen liitetiedoissa. Raportissa esitetyt tiedot ovat peräisin yhtiön operatiivisen toiminnan tueksi tehdyistä selvityksistä ja kirjanpidon luvut tarkastetusta liikekirjanpidosta sekä tilinpäätöksestä. Raportointi kattaa Alkon koko toiminnan.

Taloudellisen vastuun tiedot perustuvat Alkon talousraportteihin, kirjanpitoon ja vahvistettuun tilinpäätökseen. Sosiaalisen vastuun tunnusluvut tulevat henkilöstötietojärjestelmistä, palkanlaskentajärjestelmistä, palveluntuottajilta ja kirjanpidosta. Ympäristö- vastuun luvut on pääosin saatu omista järjestelmistä

Vastuullisuuden olennaisuusmatriisi kertoo Alkon vastuullisuustyön olennaisimmat teemat niin sidosryhmien kuin Alkon näkökulmasta.

ja palveluntuottajilta. Henkilöstölukujen laskennassa sovelletaan kirjanpitolausituksen yleisohjetta toimintakertomuksen laatimisesta. Hallinnointi-osio noudattaa soveltuvin osin Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance).

Tilinpäätös on laadittu FAS-standardin mukaan.

ALKON YRITYSVASTUUNDIKAATTOREIDEN LASKENTAPERIAATTEET

Oma näkökohta: ilmastoystävälliset pakkausmateriaalit, materiaalihokkuus ja kierrätys

Alkossa myytyjen pakkausten mittarina on eri pakkaustyyppien ja -materiaalien prosentuaalinen osuus myynnistä. Alkossa myytyjen juomapakkausten määrät saadaan Alkon tietovarastosta (Data Platform), josta raportointijärjestelmästä.

(Power BI) kautta saadaan tuotteiden myyntitietojen perusteella kappalemyyntit pakkaustyypeittäin.

Oma näkökohta: juomapakkausten hiilidioksidipäästöt

Juomapakkausten hiilidioksidipäästöjen mittari on tonnia miljoonaa myytyä juomalittraa kohden (tCO₂ / miljoona myytyä juomalittraa). Alkossa myytyjen juomapakkausten määrät saadaan Alkon tietovarastosta (Data Platform), josta raportointijärjestelmästä (Power BI) kautta saadaan myynti pakkaustyypeittäin. Juomapakkauspäästöt lasketaan käyttämällä Gaia Consultingin Alkolle rakentamaa ilmastaselvitystyökalua.

Oma näkökohta: tiedostavan ostopäätöksen tukeminen

Tuotteiden ympäristötiedot eli Vihreä valinta -merkinnän tiedot (biodynaaminen, kestävän kehityksen sertifiointi, luomu ja ympäristövastuullinen pakkaus) ovat peräisin Alkon tuotehallintajärjestelmästä. Näiden tuotteiden myynti- ja lukumäärä-

tiedot raportoidaan raportointijärjestelmästä (Power BI), joka hakee tiedot Alkon tietovarastosta (Data Platform). Indikaattoreina seurataan Vihreä valinta -merkittyjen tuotteiden osuutta myydyistä litroista sekä tuotteiden kappalemäärää.

MYYMÄLÖIDEN JA PÄÄKONTTORIN SÄHKÖN KOKONAISKULUTUS

Sähkönkulutustieto kerätään automaattisyytteenä sähkön myyjältä, kiinteistön järjestelmästä tai laskuttajakohtaisesti jälkikäteen laskuilta kiinteistöjohtamisen järjestelmään (Granlund Manager). Noin 15 myymäläkohteesta ei ole saatavilla kulutustietoa, koska vuokranantaja ei laskuta kulutuksesta tai laskuttaa sähkön arviolaskutuksena viikaantuneen mittauksen vuoksi. Puuttuvien kulutustietojen osalta käytetään arviota kulutuksesta, joka perustuu myymälän tyyppiin, kokoon, valaistustekniikkaan ja muihin myymälän laitteistoon. Sähkönkulutuksesta syntyvät päästöt lasketaan käyttämällä Gaia Consultingin Alkolle rakentamaa ilmastaselvitystyökalua.

TUONTIKULJETUSTEN HIILIDIOKSIDIPÄÄSTÖT

Tiedot kerätään maahantuontikumppaneiden toimittamilta päästöraporteilta päästötiedot yhdistämällä.

KOTIMAAN MYYMÄLÄJAKELUKULJETUSTEN HIILIDIOKSIDIPÄÄSTÖT

Luvut saadaan Alkon käyttämien kuljetusliikkeiden toimittamien päästöraporttien tiedoista yhdistämällä.

SYNTYVÄ PAKKAUSJÄTE

Alkon myymälöistä paluukuormien mukana kerätyt pakkausmateriaalit-indikaattorin tiedot kerätään ajamalla raportointijärjestelmästä (Power BI) kaikkien myymälöiden varastotapahtumat vastaanotettujen tuotteiden osalta. Jokaiselle kuljetusyksikölle, kuten lava, minidolly jne., on mitattu painot pahvin ja muovin osalta. Tietoihin lasketaan yhteen kunkin pakkausmateriaalin myymälään toimitetut määrät, kerrotaan ne mitatuilla oletuspainoilla ja lasketaan materiaaleittain yhteen.

PÄIHITYSEPÄILY-, IKÄRAJA- JA VÄLITYSEPÄILYTARKASTUKSET

Myyjät rekisteröivät asiakkaan ostokelpoisuuden tarkastamisen kassapäätteelle pikanäppäimellä. Tiedot tallentuvat Alkon tietovarastoon (Data Platform), josta ne raportoidaan raportointijärjestelmän (Power BI) kautta.

MYSTERY SHOPPING -TESTIASIOINNIIT

Alkon ikärajavälön onnistumista mitataan vuosittain ulkopuolisen tahon toteuttamalla mystery shopping -testiasioinneilla, joissa ikärajavälöntä testataan 18–23-vuotiaiden testiasiakkaiden käynneillä.

VASTUULLISEN HANKINNAN TOIMENPITEET

Alko seuraa hankintaketjun eettisten toimintaperiaatteiden toteutumista amfori BSCI -auditointien, muiden kolmansien osapuolten tekemien vastuullisuuskyntien avulla sekä sopi-

muskumppaneiden kanssa tehtävän yhteistyön avulla. Tiedot auditointien tuloksista kerätään amfori BSCI:n tietokannasta. Muut vierailut ulkopuolinen taho raportoi Alkolle etukäteen sovittuja periaatteita noudattaen, yleensä kohdekohtaisina raporteina sekä aluekohtaisena koontiraporttina yleiskuvan muodostamiseksi. Koulutuksiin, työpajoihin tai muihin vastaviini yhteistyömuotoihin viittaavat luvut kerätään Alkon omista järjestelmistä, palveluntarjoajilta ja yhteistyökumppaneilta.

RAPORTIN SIDOSRYHMÄT

Raportin tärkeimpiä kohderyhmiä ovat omistaja, valtakunnalliset ja paikalliset päättäjät, asiakkaat, työntekijät, kansalaisyhteiskunnan järjestöt, viranomaiset, tavarantoimittajat, media ja tutkimusyhteisö.

RAPORTOINTIJAKSO JA YHTEYSTIEDOT

Tämä raportti kertoo vuoden 2023 vastuullisuusyhtymme tuloksista. Raportti vuodelta 2022 ilmestyi huhtikuussa 2023.

Lisätietoja Alkon viestintäyksiköltä: vastuullisuusasiantuntija Virpi Valtonen (virpi.valtonen@alko.fi) tai viestintäasiantuntija Emilia Jantunen (emilia.jantunen@alko.fi).

OLENNAISTEN VASTUULLISUUSAIHEIDEN JOHTAMINEN

Vastuullisuusaihe	Vaikutukset ympäristöön, ihmisiin ja talouteen	Politiikat ja sitoumukset	Toimenpiteet ja vaikutukset	Linkejä
Alkoholihaittojen ennaltaehkäisy ja vähentäminen	Alkoholihaittojen ennaltaehkäiseminen yhteiskunnassa, yhteisöissä ja yksilötasolla, vastuullisen alkoholijuomakulttuurin edistäminen lakisääteisen perustehtävän mukaisesti	Alkoholilaki, Alkon strategia, vastuullisuuden toimintasuunnitelma, myyminenvalvonnan pelisäännöt	Yhteistyöhankkeet hyvinvoinnin puolesta, myyminenvalvonnan tinkimätön toteutus, lahjoitukset alkoholitutkimukseen, vastuullisesta alkoholijuomakulttuurista viestiminen, henkilöstön päihdeohjelma	Yhteiskunnallinen rooli Alkoholihaitat arjessa Alkoholi ja terveys Yhteistyökumppanuudet Alkoholitutkimukset
Ilmastomuutoksen hillintä, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, kiertotalouden edistäminen	Ilmastaselvitys: juomien tuotanto, juomapakkausten valmistus sekä kansainvälinen logistiikka muodostavat merkittävän osan arvoketjun päästöistä, ilmastomuutoksen hillinnässä päästöjen vähentämisen lisäksi luontokadon ehkäiseminen ja kiertotalous	Ympäristöpolitiikka, yhteispohjoismainen ympäristötiekartta, Sustainable Wine Round Table ja Bottle Weight Accord, Global Compact -jäsen sitoumus	ISO 14 001 -ympäristöjärjestelmä, Science Based Targets -aloitteen mukaiset tavoitteet, Alkon ilmastotiekartan mukaiset toimenpiteet, Vihreä valinta -tuotteet, Global Compact Science Based Targets for Nature -ohjelmaan osallistuminen	Ilmastotiekartta Ympäristövastuu Juomapakkaustiekartta Vihreä valinta Kansainväliset ilmastotyön sitoumukset
Ihmisoikeuksien ja työoikeuksien varmistaminen tuotantoketjussa	Ihmisoikeusjohtaminen, ihmisoikeusvaikutusten arviointi, ihmisoikeusriskien ennaltaehkäiseminen erityisesti hankintaketjun alkupäässä juomien pääraaka-aineiden alkutuotannossa ja sesonkiloonteisessa työssä	Ihmisoikeuspolitiikka, Alkon strategia, vastuullisuuden toimintasuunnitelma, amfori BSCI -jäsenyys ja amfori Code of Conduct, ihmisoikeussitoumus, YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeva huolellisuusperiaate, NAM HRDD -tiekartta, vastuullisen hankinnan toimintamalli, Global Compact -jäsen sitoumus	Vastuullisen hankinnan toimintamalli, osaamisen kehittämisen toimenpiteet hankintaketjussa (mm. vastuullisuuskoulutukset), seurantatoimenpiteet hankintaketjussa, yhteispohjoismainen HRDD-yhteistyö sekä muu sidosryhmäyhteistyö esim. ammattijärjestöjen kanssa	Ihmisoikeudet Alkon hankintaketjussa Tiekartta sosiaalisen vastuun edistämiseksi hankintaketjussa
Vastuullinen työnantaja	Terveys, hyvinvointi ja osaaminen	Alkon strategia, henkilöstöpolitiikka, Alkon eettiset periaatteet, Global Compact	Työterveys ja -turvallisuus, osaamisen johtaminen, henkilöstökyselyt, monimuotoisuusohjelma, monimuotoisuusyhtöryhmä ja -kysely, palveluavustajat, esteettömyyskartoitus (myös pääkonttori)	Esteettömyys Palveluavustajat
Vastuullinen valikoima	Vastuullisten valintojen mahdollistaminen asiakkaille	Alkoholilaki, Alkon strategia, valikoimastrategia	Alkoholittomien juomien valikoima, eri juomapakkauskojen valikoima, Vihreä valinta- ja Eettiset -konseptit tuoteviestinnässä, tuotetiedot	Alkoholittomien juomien valikoima Vihreä valinta -symboli Eettinen-symboli
Eettinen, läpinäkyvä toiminta ja taloudellinen vastuu	Toiminnan avoimuus ja läpinäkyvyys	Hallinnointiperiaatteet, eettiset periaatteet, ihmisoikeuspolitiikka, riskienhallinta, Global Compact	Strategia, hyvä hallinto, tilinpäätös, eettiset periaatteet osana perehdytysohjelmaa ja verkkokoulutus eettisistä periaatteista	Hallinnointiperiaatteet Eettiset periaatteet

GRI-INDEKSI 2023

GRI-standardien käyttöä koskeva lausunto: Alko Oy on raportoinut tässä GRI-sisältöindeksissä mainitut tiedot ajanjaksolta 1.1.2022–31.12.2022 GRI-standardeja soveltaen.

GRI 1 soveltaminen: GRI 1: Raportointiperusteet 2021

Tunnusluku	GRI:n sisältö	Sijainti	Lisätiedot	Standardin versio
	GRI 2: Yleinen sisältö			2021
2-1	Organisaation perustiedot	Alko lyhyesti , Takakansi		
2-2	Kestävyyseraportoinnin kattamat yksiköt	Raportointiperiaatteet		
2-3	Raportointikausi, julkaisuohje ja yhteystiedot	Raportointiperiaatteet		
2-4	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa		Ei merkittäviä muutoksia. Mahdolliset oikaisut on ilmoitettu dataautukoiden yhteydessä.	
2-5	Ulkoinen varmennus		Raporttia ei ole vastuullisuustietojen osalta varmennettu ulkopuolisen riippumattoman tahon toimesta. Yritysvastuutietojen laatua ja luotettavuutta valvotaan sisäisten kontrollien ja raportointiprosessien avulla. Alko valmistautuu vastuullisuustietojen varmennukseen tulevien EU:n raportointivaatimusten mukaisesti.	
2-6	Toiminnot, arvoketju ja muut liiketoimintasuhteet	Alkon arvontuonin malli , Toimintaympäristö , Vaikuttavia tekoja hyvinvoinnin edistämiseksi	Alkon hankintaketju koostuu tuhansista toimijoista eri maanosissa ja juomatoimittajien lisäksi se koostuu tuottajista, viljelijöistä, osuuskunnista, toimialajärjestöistä sekä muista järjestöistä ja sidosryhmistä. Alkon kautta toimivista 943:sta juomatoimittajasta kotimaisia on 277 ja kansainvälisiä 666. Pääsääntöisesti juomat ostetaan juomatoimittajien kautta, mutta Alko toimii myös itse juomien maahantuojana. Hankintaketjut ulottuvat myymälän hyllystä aina tuotantoketjun alkutuotantoon asti. Yhteistyökumppanuudet usean eri tahon kanssa tukevat Alkon missiota ja strategian mukaisia tavoitteita. Raportointivuoden aikana yhtiön toiminnassa, arvoketjussa tai kumppaniverkostossa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Lisätietoja Alkon hankintaketjusta .	
2-7	Henkilöstö		Henkilöstö keskimäärin vuoden aikana: 2 398. Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa olevia työntekijöitä keskimäärin vuoden 2023 aikana: 2 178. Naisia 1677 (77 %), miehiä 501 (23 %). Määräaikaisia työntekijöitä keskimäärin vuoden 2023 aikana 228. Naisia 178 (78 %), miehiä 50 (22 %). Vuonna 2023 työsuhteessa ei ole ollut henkilöitä vaihtelevan työajan sopimuksella (ns. nollatuntisopimus). Henkilöstön määrässä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2023 aikana.	
2-8	Ulkoinen työvoima		Alkon liiketoiminnan tukena työskentelee oman henkilöstön lisäksi myös muita henkilöitä erilaisissa tehtävissä. Alkole teki töitä vuonna 2023 yhteensä 132 henkeä (naisia 76 %, miehiä 24 %). Henkilöt työskentelevät erilaisissa myymäläkentän tehtävissä.	
2-9	Hallintorakenne, valiokunnat ja niiden kokoonpano	Hallinnointiperiaatteet , Hallitus ja valiokunnat , Hallituksen jäsenet		
2-10	Hallituksen jäsenten nimeäminen ja valinta	Hallitus ja valiokunnat	Yhtiökokous valitsee hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi kolmesta kuuteen jäsentä. Hallituskokoonpanon valmistelu tapahtuu yhtiön omistajaohjauksesta vastaavassa ministeriössä. Hallituksen jäsenten valinnassa noudatetaan valtioneuvoston omistajapolitiittisen periaatepäätöksen linjauksia, joihin myös tasa-arvotavoitteiden noudattaminen sekä hallituksen monimuotoisuus kuuluu. Hallituskokoonpanossa otetaan huomioon yhtiön toiminnan asettamat vaatimukset. Osa valituista henkilöistä toimii johtavissa tai esimiestehtävissä alkoholipolitiikkana, työhyvinvointiin sekä sosiaali- ja terveyspolitiikkaan liittyvillä aloilla. Hallituksen jäseniksi valittavilla on tehtävän edellyttämä pätevyys, riittävä ja monipuolinen osaaminen sekä toisiaan täydentävä kokemus ja toimialatuntemus. Hallituksessa on molempia sukupuolia. Hallituksen jäsenen toimikausi kestää valitsemista ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Kokouksiin osallistuu kaksi henkilöstön edustajaa ilman äänioikeutta. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen ollessaan estynyt varapuheenjohtajan kutsusta. Hallituksen työssä noudatettavat periaatteet on vahvistettu hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä.	
2-11	Hallituksen puheenjohtajan asema		Hallituksen puheenjohtaja ei ole toimivan johdon jäsen.	

Tunnusluku	GRI:n sisältö	Sijainti	Lisätiedot	Standardin versio
2-12	Hallituksen rooli organisaation merkittävien kestävyysvaikutusten valvonnessa	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta , Hallitus ja valiokunnat	Alkon hallituksen vastuullisuusvaliokunnan tehtävänä on avustaa ja tukea yhtiön hallitusta sekä johtoa neuvoo-antavana toimijana alkoholilain mukaisten sosiaali- ja terveyspoliittisten sekä yhtiön strategian mukaisten muiden vastuullisuuden tavoitteiden saavuttamisessa. Alkon hallitus vahvistaa riskienhallintapolitiikan ja valvoo riskienhallintatoimenpiteiden riittävyyttä ja toimivuutta. Hallitus tarkastelee kestävyysvaikutuksia osana valvovaa tehtäväänsä. Alkon hallituksen tehtävät ja hallinnointiperiaatteet on kuvattu tarkemmin yhtiön Hallinnointiperiaateissa 2023 .	
2-13	Kestävyysvaikutusten hallinnan vastuunjako	Alkon vastuullisuuden olennaiset teemat , Hallinnointiperiaatteet , Hallitus ja valiokunnat	Vastuullisuuden työryhmä käsittelee vastuullisuuden kehitysprojektit ja toimenpiteet. Johtoryhmä käsittelee strategian ja toimintasuunnitelman kannalta keskeiset vastuullisuusasiat. Operatiivisesta johtamisesta vastaa kunkin liiketoimintayksikön ja tukitoiminnon vetäjä. Alkon hallitus käsittelee säännöllisesti keskeisiä vastuullisuustoimenpiteitä, jotka hallituksen vastuullisuusvaliokunta on valmistellut. Hallintoneuvosto vahvistaa vastuullisuustoimenpiteiden vuosisuunnitelman ja antaa kertomuksen edellisen vuoden toimenpiteistä. Toimitusjohtaja raportoi vastuullisuustoimenpiteistä Alkon yhtiökokouksessa. Valtioneuvoston omistajapolitiikkaa koskevan periaatepäätöksen 8.4.2020 mukaan valtionyhtiöt raportoivat yhtiökokouksille asettamistaan ilmastotavoitteista ja tehdyistä toimenpiteistä sekä muiden asettamiensa mitattavien yritys vastuutavoitteiden saavuttamisesta.	
2-14	Hallituksen rooli kestävyysraportoinnissa	Hallinnointiperiaatteet , Hallitus ja valiokunnat	Alkon hallitus käsittelee säännöllisesti keskeisiä vastuullisuustoimenpiteitä, kuten olennaisuusanalyysin perusteella tunnistettuja vastuullisuuden tärkeimpiä näkökohtia, jotka hallituksen vastuullisuusvaliokunta on valmistellut. Hallintoneuvosto vahvistaa vastuullisuustoimenpiteiden vuosisuunnitelman ja antaa kertomuksen edellisen vuoden toimenpiteistä. Toimitusjohtaja raportoi vastuullisuusuunnitelman toteuttamisesta Alkon yhtiökokouksessa. Alkon hallitus hyväksyy Alkon eettiset periaatteet sekä päivitykset niihin, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen sekä puolivuositarkastuksen. Toimintakertomus sisältää tietoja Alkon merkittävimmistä vaikutuksista ympäristöön, talouteen ja ihmisiin sekä vastuullisuustyöstä ja vastuullisuuden johtamisesta. Puolivuositarkastuksissa käsitellään vastuullisuustyön edistymistä.	
2-15	Eturistiriitojen välttäminen	Hallinnointiperiaatteet	Alkolla on eettiset periaatteet eturistiriitojen välttämiseksi, joita kaikkien Alkon hallituksen sekä johtoryhmän jäsenten ja työntekijöiden tulee noudattaa. Hallituksen ja johtoryhmän jäsenten sidonnaisuudet tarkistetaan puolivuositarkastuksissa.	
2-16	Merkittävien epäkohtien kommunikointi hallitukselle	Hallinnointiperiaatteet	Alkolla on käytössä Whistleblowing-ilmoituskanava, joka toimii yhtenä väylänä vastuullisen yrityskulttuurin edistämiseksi. Kaikki ilmoituskanavan kautta ilmoitetut väärinkäytösepäilyt raportoidaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Tarkastusvaliokunta käsittelee kaikki tapaukset riippumatta niiden kriittisyydestä. Yksikään vuoden 2023 aikana ilmoituskanavaan ilmoitetuista tapauksista ei ollut kriittiseksi luokiteltava. Lisäksi yhtiön sisäinen tarkastus arvioi hallituksen vahvistamien toimintaperiaatteiden mukaisesti Alkon sisäisen valvonnan riittävyyttä ja tehokkuutta, riskien hallintaa, toiminnan laatua ja hallintoprosessien toimintaa. Sisäinen tarkastus on riippumaton toiminto, joka on hallinnollisesti toimitusjohtajan alaisuudessa ja raportoi toiminnallisesti hallitukselle.	
2-17	Hallituksen kestävä kehityksen osaaminen		Vastuullisuustoimenpiteiden säännöllisen käsittelyn lisäksi hallitukselle järjestetään Alkon vastuullisuustyön olennaisien näkökohtien määräaikaiskatsauksia ja hallituksen iltakouluja, joissa käsitellään vastuullisuusaiheita. Hallituksen nimityskriteerit on kuvattu Alkon Hallinnointiperiaateissa 2023 .	
2-18	Hallituksen suorituksen arviointi		Vastuullisuustoimenpiteiden säännöllinen käsittely lukeutuu Alkon hallituksen tehtäviin. Hallitus arvioi vuosittain jäsentensä riippumattomuutta, toimintansa tehokkuutta ja menettelytapoja sekä onnistumista tehtävässään. Alkon hallituksen tehtäviä on kuvattu tarkemmin yhtiön Hallinnointiperiaateissa 2023 .	
2-19	Palkitsemispolitiikka	Palkitsemiselvitys , Yhteinen Alko, minulle sopiva	Alkon rahallisen palkitsemisen muodostavat peruspalkka, henkilöstöedut ja koko henkilöstölle suunnattu strategiapalkkiojärjestelmä, jonka pohjalta henkilöstöä palkitaan strategian kannalta keskeisimpien tavoitteiden toteutumisesta. Strategiapalkkiojärjestelmässä on vastuullisuuteen liittyviä tavoitteita. Valtioneuvoston omistajapolitiittisen periaatepäätöksen 8.4.2020 mukaan valtionyhtiöt kuvaavat yhtiökokouksissaan palkitsemispolitiikan ja perustelevat toteutuneen tulospalkitsemisen.	
2-20	Palkitsemisprosessi	Palkitsemiselvitys	Palkkioiden määrittelyssä ei ole käytetty ulkopuolisia palkitsemiskonsultteja.	
2-22	Kestävä kehityksen strategiaa koskeva lausunto	Toimitusjohtajan katsaus , Alko on erilainen kauppa		

Tunnusluku	GRI:n sisältö	Sijainti	Lisätiedot	Standardin versio
2-23	Toimintaperiaatteita koskevat sitoumukset	Yhdessä ihmis- ja työoikeuksien puolesta, Olennaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen	Alko on sitoutunut kaikkiin kansainvälisiin ihmisoikeussitoumuksiin ja noudattaa toiminnassaan YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevaa huotellisuusperiaatetta. Alko on kansainvälisen amfori BSCI:n jäsen ja yhtiön toimintamalli perustuu amforin Code of Conductiin. Eettiset periaatteet ovat toimintaperiaatteita, jotka ohjaavat jokaista Alkon henkilökuntaan kuuluvaa vastuulliseen toimintaan yhtiön johdon hyväksymien arvojen ja periaatteiden mukaisesti. Ohjeistus koskee koko yhtiötä, myymälätasosta ylimpään johtoon ja jokaisen tulee noudattaa eettisiä periaatteita ja edistää niiden toteutumista. Eettiset periaatteet ovat saatavilla Alkon verkkosivuilla .	
2-24	Toimintaperiaatteiden vieminen käytäntöön	Yhdessä ihmis- ja työoikeuksien puolesta, Olennaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
2-25	Prosessit negatiivisten vaikutusten välttämiseksi		Alko Oy on Suomen valtion omistama osakeyhtiö. Alko on valtion alkoholipoliittinen väline, jonka toimintaa säädellään eduskunnan päättämällä alkoholilaille. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa Alkon omistajaohjauksesta. Yhtiön ulkoinen valvonta kuuluu Valviralle, Kilpailu- ja kuluttajavirastolle sekä myyntipaikkojen osalta aluehallintovirastoille. Valvira raportoi toiminnasta myös EU-komissiolle.	
2-26	Neuvonanto eettiseen toimintaan ja palautekanavat väärinkäytösten ilmoittaminen	Hallinnointiperiaatteet		
2-27	Lakien ja säädösten noudattaminen		Alkolle ei ole aiheutunut oikeudellisia sanktioita toiminnastaan vuoden 2023 aikana.	
2-28	Jäsenyydet järjestöissä	Avointa ja faktapohjaista keskustelua sidosryhmiemme kanssa		
2-29	Lähestymistapa sidosryhmävuorovaikutukseen	Avointa ja faktapohjaista keskustelua sidosryhmiemme kanssa		
2-30	Työehtosopimukset		Alkossa noudatetaan kahta työehtosopimusta: Palvelualojen työnantajaliitto PALTA ry:n ja Alkon Liikeväki ALV ry:n välillä solmittua myymälätyöntekijöiden työehtosopimusta sekä Palvelualojen työnantajaliitto PALTA ry:n ja Alkoholialan Toimihenkilöt ry:n välillä solmittua toimihenkilöiden työehtosopimusta. Näitä työehtosopimuksia noudatetaan kaikissa Alkon työsuhteissa lukuun ottamatta niitä henkilöitä, joiden työehdoista on sovittu johtajasopimuksella. Työehtosopimusten piirissä on 99,8 % Alkon työntekijöistä.	
GRI 3: Olennaiset aiheet				2021
3-1	Olennaisten aiheiden määrittely	Alkon vastuullisuuden olennaiset teemat, Raportointiperiaatteet		
3-2	Lista olennaisista aiheista	Alkon vastuullisuuden olennaiset teemat, Raportointiperiaatteet		
TALOUDELLISET VAIKUTUKSET				
GRI 201: Taloudelliset tulokset				2016
3-3	Olennaisten aiheiden hallinta	Olennaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
201-1	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	Vahva suoritus haastavassa kustannusympäristössä		
201-2	Ilmastonmuutoksen aiheuttamat taloudelliset vaikutukset sekä muut riskit ja mahdollisuudet	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta, Valintoja ympäristön hyväksi	Riskien ja mahdollisuuksien rahamääräisiä arvioita tai toteutumia ei ole raportoitu.	
201-4	Valtiolta saadut avustukset		Alko ei saa avustuksia. Suomen valtio omistaa Alkon.	
GRI 203: Väilliset taloudelliset vaikutukset				2016
3-3	Olennaisten aiheiden hallinta	Olennaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
203-2	Merkittävät epäsuorat taloudelliset vaikutukset	Vahva suoritus haastavassa kustannusympäristössä		
GRI 205: Lahjonnan ja korruption vastaisuus				2016
3-3	Olennaisten aiheiden hallinta	Olennaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
205-2	Korruption vastaisiin toimintatapoihin liittyvä tiedonanto ja koulutus	Hallinnointiperiaatteet		
205-3	Vahvistetut lahjonta- ja korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	Hallinnointiperiaatteet		

Tunnusluku	GRI:n sisältö	Sijainti	Lisätiedot	Standardin versio
	GRI 206: Kilpailun vastainen toiminta			2016
3-3	Olellaisten aiheiden hallinta	Olellaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
206-1	Oikeustoimet kilpailun vastaisesta toiminnasta		Vuoden 2023 aikana ei ole ollut oikeustoimia, sakkoja tai muita seuraamuksia kilpailu-oikeudellisiin säännöksiin liittyen.	
	YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET			
Oma näkökohta: Ilmastoystävälliset pakkausmateriaalit, materiaalihokkuus ja kierrätys	Oma näkökohta: ilmastoystävälliset pakkausmateriaalit, materiaalihokkuus ja kierrätys	Valintoja ympäristön hyväksi		
Oma näkökohta: juomapakkausten hiilidioksidipäästöt	Oma näkökohta: juomapakkausten hiilidioksidipäästöt	Valintoja ympäristön hyväksi		
Oma näkökohta: tiedostavan ostopäätöksen tukeminen	Oma näkökohta: tiedostavan ostopäätöksen tukeminen	Alko lyhyesti, Kohti yhä vastuullisempaa valikoimaa, Valintoja ympäristön hyväksi		
	GRI 302: Energia			2016
3-3	Olellaisten aiheiden hallinta	Olellaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
302-1	Organisaation oma energian kulutus	Valintoja ympäristön hyväksi		
	GRI 305: Päästöt			2016
3-3	Olellaisten aiheiden hallinta	Olellaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
305-2	Energian epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (Scope 2)	Valintoja ympäristön hyväksi, Raportointiperiaatteet		
	GRI 306: Jäte			2020
3-3	Olellaisten aiheiden hallinta	Olellaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
306-1	Jätteiden synty ja niihin liittyvät merkittävät vaikutukset	Valintoja ympäristön hyväksi, Raportointiperiaatteet		
306-2	Jätteisiin liittyvien merkittävien vaikutusten hallinta	Valintoja ympäristön hyväksi, Raportointiperiaatteet		
306-3	Syntyneiden jätteiden määrä	Valintoja ympäristön hyväksi, Raportointiperiaatteet		
	SOSIAALISET VAIKUTUKSET			
Oma näkökohta: Alkoholin vastuullinen vähittäismyynti	Oma näkökohta: Alkoholin vastuullinen vähittäismyynti	Myyimme alkoholia vastuullisesti		
	GRI 401: Työllistäminen			2016
3-3	Olellaisten aiheiden hallinta	Olellaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
401-1	Uuden henkilöstön palkkaaminen ja henkilöstön vaihtuvuus	Yhteinen Alko, minulle sopiva	Vaihtuvuus 2023: 15,8 %	
401-2	Kokoaikaisen henkilöstön henkilöstöetuudet, joita ei tarjota määräaikaiselle tai osa-aikaiselle henkilöstölle	Yhteinen Alko, minulle sopiva	Työsuhteen muodolla ei ole vaikutusta henkilöstöetujen määrääntymiseen.	
	GRI 402: Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet			2016
3-3	Olellaisten aiheiden hallinta	Olellaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
402-1	Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava vähimmäisilmoitus aika	Yhteinen Alko, minulle sopiva	Työvoiman vähentämistä koskeissa muutosneuvotteluissa noudatetaan yhteistoimintalaissa määriteltyä vähimmäisilmoitus aikaa (viisi päivää) ja saman lain mukaisia neuvotteluaikoja (14 päivää / kuusi viikkoa). Yhteistoimintasopimukset ovat molempien työehtosopimusten liitteinä. Niissä on määritelty Alkossa noudatettavan yhteistoiminnan tarkoitus ja tavoitteet sekä yhteistoiminnan osapuolet. Yhteistoimintasopimuksiin on kirjattu myös YT-neuvottelukuntaa koskevat määräykset. YT-neuvottelukuntaan kuuluu Alkossa työnantajan edustajan lisäksi edustajat molemmista henkilöstöjärjestöistä.	

Tunnusluku	GRI:n sisältö	Sijainti	Lisätiedot	Standardin versio
GRI 403: Työterveys ja -turvallisuus				2018
3-3	Oleannaisten aiheiden hallinta	Oleannaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
403-1	Työterveyden ja työturvallisuuden johtamisjärjestelmä	Yhteinen Alko, minulle sopiva	Kaikki työntekijät kuuluvat työsuojeluorganisaation piiriin. Noudatamme työturvallisuuslakia ja työterveyshuoltolakeja.	
403-2	Tapaturmien tunnistaminen, riskien hallinta ja vaaratilanteiden tutkinta	Yhteinen Alko, minulle sopiva	Jokainen Alkon toimipaikka arvioi kvartaaleittain työturvallisuuteen liittyviä riskejä vuosikellon mukaisesti. Riskienarvioinnin yhteydessä havaitut puutteet vastuutetaan esihenkilölle, joka vastaa kehittämistoimpeleistä työturvallisuuteen liittyvien vaarojen poistamiseksi ja työturvallisuuden kehittämiseksi. Riskienarvioinnin suorittaminen on osa henkilöstön perehdytysohjelmaa. Toimipaikkojen raportoidut työpaikkatapaturmat tutkitaan työsuojeluorganisaation toimesta. Työmatkatapaturmia ei tutkita, koska niihin vaikuttaminen on haasteellisempaa, sillä emme voi vaikuttaa toimipaikkamme ulkopuoliseen toimintaympäristöön.	
403-3	Työterveyspalvelut	Yhteinen Alko, minulle sopiva	Alkon työterveyspalvelut on järjestetty valtakunnallisesti ja koko henkilöstö kuuluu niiden piiriin. Työterveydenhuollolla on tärkeä rooli työstä ja työolosuhteista johtuvien terveysvaarojen ja -haittojen ehkäisemisessä ja torjumisessa sekä työntekijöiden turvallisuuden, työkyvyn ja terveyden suojelemisessa ja edistämisessä. Työterveyshuolto tekee säännöllisesti työpaikkaselvityksiä.	
403-4	Työntekijöiden osallistuminen, konsultointi ja viestintä työterveydestä ja työturvallisuudesta	Yhteinen Alko, minulle sopiva	Työsuojelusopimus sisältyy työehtosopimukseen. Alkossa on Alko-tason työsuojelutoimikunta, jossa mukana henkilöstöryhmien edustajat. Kokoonpano: 6 työntekijöiden/myyjien edustajaa, 3 toimihenkilöiden edustajaa, 3 työnantajan edustajaa.	
403-5	Työntekijöiden työterveys ja työturvallisuuskoulutus	Yhteinen Alko, minulle sopiva	Työntekijöille järjestetään perehdytystä sekä työturvallisuuteen että työterveyteen liittyvistä asioista. Lisäksi kaikille työntekijöille järjestetään turvallisuuskoulutusta sekä terveyteen ja työkykyyn liittyvää verkkokoulutusta. Esihenkilöille järjestetään säännöllisesti valmennusta työkykyjohtamiseen. Alihankkijat vastaavat asiasta omalta osaltaan yhteistyössä Alkon kanssa.	
403-6	Työntekijöiden terveyden edistäminen	Yhteinen Alko, minulle sopiva	Lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi Alko tarjoaa työntekijöilleen laajoja työterveyshuollon, sairaudenhoidon, erikoissairaanhoidon ja hyvinvoinnin palveluita.	
403-7	Liiketoimintasuhteiden kautta suoraan organisaatioon liittyvien työterveys- ja työturvallisuusvaikutusten ehkäiseminen ja torjuminen	Yhdessä ihmis- ja työoikeuksien puolesta	Alkon tavarantoimittajat sitoutuvat Alkon vastuullisuusehtoihin hyväksymällä amfori BSCI:n Code of Conductin ja siihen sisältyvän huolettaisuusperiaatteen.	
403-8	Työterveys ja työturvallisuusjohtamisjärjestelmän piiriin kuuluvat työntekijät	Yhteinen Alko, minulle sopiva	Kaikki Alkossa työskentelevät kuuluvat työterveys- ja työturvallisuusjohtamisjärjestelmän piiriin.	
GRI 404: Koulutus				2016
3-3	Oleannaisten aiheiden hallinta	Oleannaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
404-1	Keskimääräiset koulutustunnit vuodessa henkilöä kohden	Yhteinen Alko, minulle sopiva	Keskimääräiset koulutustunnit henkilöä kohden vuonna 2023: 34,6 tuntia. Tällä hetkellä tietoa ei saada raportoitua sukupuolijakauman tai tehtävien mukaisesti. Alko kehittää raportointia tältä osin.	
404-2	Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja muutoskoulutusohjelmat	Yhteinen Alko, minulle sopiva	Muutostilanteisiin tarjotaan valmennusta tarpeen mukaan ja esihenkilöille tarjotaan tukea muutostilanteiden johtamiseen. Vuonna 2023 ei ollut tällaisia olennaisia muutoksia. Eläkötymiseen liittyviä muutoskoulutusohjelmia ei ole käytössä.	
404-3	Säännöllisten suoritusarviointien ja kehityskeskustelujen piirissä olevan henkilöstön osuus	Yhteinen Alko, minulle sopiva	Tavoite- ja osaamiskeskusteluja käydään Alkossa säännöllisesti 1–2 kertaa vuodessa. Koko henkilöstö on keskustelujen piirissä.	
GRI 405: Monimuotoisuus ja tasa-arvo				2016
3-3	3-3 Oleannaisten aiheiden hallinta	Oleannaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
405-1	405-1 Hallintoelinten ja henkilöstöryhmien monimuotoisuus	Yhteinen Alko, minulle sopiva, Hallitus ja valiokunnat, Johtoryhmä	Henkilöstöryhmien monimuotoisuutta on kuvattu vuosikertomuksen Henkilöstö lukuina -osiossa.	

Tunnusluku	GRI:n sisältö	Sijainti	Lisätiedot	Standardin versio
405-2	405-2 Naisten ja miesten peruspalkkojen ja palkitsemisen suhde		Myymlöissä peruspalkat määräytyvät työehtosopimuksella sovitujen palkkatalukoiden mukaisesti. Myymälähenkilöstön palkkausjärjestelmä on osaamis pohjainen ja Alko palkitsee myyjä näkyvän osaamisen ja osaamisen kehittymisen perusteella. Palkkausjärjestelmään kuuluu olennaisena osana osaamisarviointiprosessi, jossa jokaisen myyjän osaaminen arvioidaan vuosittain. Esihenkilö- ja asiantuntijatehtävissä toimivien peruspalkkaus määräytyy tehtävän vaativuuden sekä osaamisen ja suoriutumisen perusteella. Toimistotehtävissä käytetään HAY-vaatavuusarviointijärjestelmän mukaista vaatavuusluokittelua ja sopimuspalkkajärjestelmää. Vaatavuustekijät jakaantuvat tietotaitoon, vastuuseen ja ongelmanratkaisuun. Myymäläryhmien esihenkilöihin sovelletaan sopimus pohjaista palkkausjärjestelmää, jossa palkkojen minimitasot määräytyvät myymäläryhmän liikevaihtoon ja asiakasmäärään perustuen. Vuonna 2023 monimuotoisuus suunnitelman palkkakartoituksessa Alko selvitti naisten ja miesten peruspalkkatasoja samassa tehtävässä sekä vertailukelpoisissa tehtävissä (vaatavuusluokituksen piirissä olevat tehtävät). Palkitsemisen perusteet ovat samat sukupuolesta riippumatta. Palkkaselvityksessä ei havaittu merkittäviä eroja samassa tehtävässä työskentelevien palkkauksen osalta tai vertailukelpoisten tehtävien palkkauksen osalta.	
GRI 406: Syrjimättömyys				2016
3-3	Olennaisten aiheiden hallinta	Olennaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
406-1	Syrjintätapausten lukumäärä ja niihin liittyvät korjaavat toimenpiteet		Ei raportoituja tapauksia vuonna 2023.	
GRI 407: Yhdistymisen vapaus ja oikeus kollektiivisiin työehtosopimuksiin				2016
3-3	Olennaisten aiheiden hallinta	Olennaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
407-1	Toiminnot ja toimittajat, joiden osalta järjestäytymisen vapaus ja oikeus kollektiivisesti neuvoteltuihin työehtosopimuksiin voivat olla vaarassa	Yhdessä ihmis- ja työoikeuksien puolesta		
GRI 414: Toimittajien sosiaalisten vastuun arviointi				2016
3-3	Olennaisten aiheiden hallinta	Olennaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
414-1	Uudet toimittajat, jotka on arvioitu sosiaalisten vaikutuksiin liittyvien kriteerien mukaisesti.	Yhdessä ihmis- ja työoikeuksien puolesta	Alkon kaikki tavarantoimittajat allekirjoittavat eettiset toimintaperiaatteet ja suorittavat vastuullisuus koulutuksen tarjotessaan tuotteita valikoimaan. Alkon vakiovalikoimassa olevien juomien tavarantoimittajat ja tuottajat kuuluvat arvioinnin piiriin. Tuotteiden hankintaketjutietoja kerätään ja toimenpiteitä kohdistetaan erityisesti korkean sosiaalisen riskin alueille. Tuottaja auditoidaan riskiperusteisesti. Yhtiö ei ole tilastoinut uusien toimittajien prosentuaalista osuutta näiltä osin.	
GRI 415: Poliittinen vaikuttaminen				2016
3-3	Olennaisten aiheiden hallinta	Olennaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
415-1	Poliittiset tuet	Vahva suoritus haastavassa kustannusympäristössä		
GRI 416: Asiakkaiden terveys ja turvallisuus				2016
3-3	Olennaisten aiheiden hallinta	Olennaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
416-1	Tuote- ja palvelukategorioiden terveys- ja turvallisuusvaikutusten arviointi	Kohti yhä vastuullisempaa valikoimaa	Vakio-, kausi ja suurten erikoiserien tuotteet arvioidaan aistinvaraisesti. Kaikille valikoimaan tuleville tuotteille edellytetään laboratoriotestausta ennen valikoimaan ottoa. Vakio- ja kausivalikoimassa tämä testaus tehdään aina Alkon omassa laboratorioissa. Lisäksi tuotelaatua seurataan riskiperusteisesti rakennetun laadunvalvontaohjelman ja asiakaspalautteen perusteella.	
416-2	Tuotteiden ja palveluiden terveys- ja turvallisuusvaikutuksia koskevien säännösten rikkomukset		Vuonna 2023 ei ollut tuotteiden julkisia kuluttajakaisinvetoja.	
GRI 417: Markkinointi ja tuotemerkinnät				2016
3-3	Olennaisten aiheiden hallinta	Olennaisten vastuullisuusaiheiden johtaminen		
417-1	Vaatimukset liittyen tuoteinformaatioon ja -merkkintöihin		Etikettimerkkintöjen tarkastuksia tehtiin yhteensä 1 941 (2022: 1 863) kappaletta.	

TILINPÄÄTÖS

TILINPÄÄTÖS	78
Hallituksen toimintakertomus 2023	79
Konsernin tuloslaskelma ja tase	86
Konsernin rahoituslaskelma	87
Alko Oy tuloslaskelma ja tase	88
Alko Oy rahoituslaskelma	89
Liitetiedot	90
Hallituksen voitonjakoehdotus yhtiökokoukselle	106
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	106
Hallintoneuvoston lausunto	107

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2023

Alko Oy on valtion 100-prosenttisesti omistama yhtiö, jonka erityistehtävänä on alkoholilain mukaisesti myydä alkoholi-juomia vastuullisesti sekä palvelulla asiakkaita ja suomalaista hyvinvointiyhteiskuntaa mahdollisimman hyvin. Yhtiön palveluverkosto rakentuu 372 myymälästä, verkkokaupasta, mobiilisovelluksesta ja 126 verkkokaupan noutopisteestä.

Alkon strategiaa ohjaavat yhtiön merkitys ”Nautitaan vastuullisesti”, asiakaslupaus ”Maailmanluokan asiakaspalvelua” sekä toimintatapa ”Luottamuksen arvoinen”. Alko on erilainen kauppa, joka ei pyri maksimoimaan myyntiä, mutta toimii kustannustehokkaasti. Henkilökunnan hyvinvointi ja osaamisen jatkuva kehittäminen ovat Alkon toiminnan ytimessä. Hyvä henkilöstökokemus näkyy erinomaisena ja vastuullisena asiakaspalveluna.

Alko on alkoholin myynnin alusta, jonka kautta toimii noin 940 juomatoimittajaa, joista yli 200 on kotimaisia. Yhdessä Alkon myymälässä tuotteita on noin 300–3 000 myymälän koon mukaan. Myymälävalikoimasta 80 prosenttia on ketjuohjattua ja 20 prosenttia myymälän vapaasti valittavissa paikallisen asiakaskunnan odotusten pohjalta. Koko yli 11 000 tuotteen monipuolinen valikoima on asiakkaille tarjolla valtakunnallisesti Alkon verkkokaupasta.

Suomalaisten asenteet alkoholipolitiikkaan ovat Verianin ja THL:n toteuttaman Alkoholipoliittiset mielipiteet -kyselyn tulosten mukaan tiukentuneet merkittävästi vuoden 2023 aikana. Suomalaisista 68 (62) prosenttia pitää nykyisiä alkoholipoliittisia rajoituksia sopivina tai haluaisi tiukentaa niitä ja 26 (29) prosenttia haluaisi löysentää rajoituksia. Vain 21 (25) prosenttia haluaisi viinit päivittäistavara-kauppoihin, jos se tarkoittaisi, että myös väkeviä alkoholijuomia myytäisiin päivittäistavara-kaupoissa. Vastajaat pitävät Alkoa poliisin jälkeen toiseksi luotettavimpana yhteiskunnallisena toimijana.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Koko vuosi 2023 oli koronarajoituksista vapaa, mikä osaltaan vaikutti alkoholin myyntikanaviin. Matkustajatuonti kasvoi litroissa yli 40 prosenttia, toisaalta ostot ulkomaisista verkkokaupoista laskivat lähes 70 prosenttia. Laskun arvioidaan johdettavan tullin alkoholin nettimyynnin tehovalvonnasta. Alkosta ostettiin 76,9 miljoonaa litraa juomia, mikä oli 4,1 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Alkoholin kokonaiskulutuksen pitkän aikavälin laskutrendin arvioidaan jatkuneen vuoden 2023 aikana. THL julkaisee alkoholitilastot myöhemmin keväällä.

Alkoholijuomaverollinen liikevaihto laski 2,2 prosenttia 1 160,8 (1 187,3) miljoonaan euroon. Veroton liikevaihto oli lähellä vertailuvuoden tasoa laskien 0,4 prosenttia 585,0 (587,3) miljoonaan euroon. Myytyjen tuotteiden veroton

keskihinta nousi edelliseen vuoteen verrattuna 3,9 prosenttia. Alkoholijuomaveroa ei korotettu vuoden 2023 aikana, jolloin alkoholijuomaverollinen liikevaihto laski hieman enemmän kuin veroton liikevaihto. Kaikkien päätuoteryhmien alkoholijuomaverollinen myynti laski.

Kiinteät kustannukset suhteessa liikevaihtoon olivat 26,9 prosenttia. Verrattuna vuoteen 2022 kustannukset/liikevaihtotunnusluku nousi 1,2 prosenttiyksikköä, mihin vaikutti merkittävästi henkilöstökulujen nousu. Henkilöstökulut nousivat vertailuvuodesta 8,5 prosenttia. Kulujen nousuun vaikutti yleinen palkkaratkaisu, jonka mukaisesti henkilöstölle maksettiin yleiskorotuksen lisäksi kertaerä. Tämä nosti henkilöstökuluja lähes kahdella miljoonalla eurolla. Toista vuotta peräkkäin merkittävästi noussut eläkeindeksi vaikutti Alkon lisäeläkevastuisiin ennen vuotta 1992 alkaneiden työsuhteiden osalta, mikä nosti henkilöstökuluja neljä miljoonaa euroa. Myös työnantajan sivukulut nousivat. Tarkalla henkilökäytöllä on kuitenkin pystytty hillitsemään yleiskorotuksen vaikutusta henkilöstökuluihin.

Liiketoiminnan muut kulut laskivat vertailuvuodesta 0,9 prosenttia ja olivat 54,0 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muista kuluista vuokrat muodostavat yli 40 prosenttia. Alko toimii pääosin vuokratiloissa, joissa sopimukset on sidottu pääosin elinkustannusindeksiin. Vuokrat nousivat 1,4 miljoonaa euroa.

TUNNUSLUVUT

	2021	2022	2023
Liikevaihto, milj. euroa	1 290,3	1 187,3	1 160,8
Liikevoitto, milj. euroa	67,6	49,9	42,7
% liikevaihdosta	5,2	4,2	3,7
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, milj. euroa	69,3	48,3	44,5
% liikevaihdosta	5,4	4,1	3,8
Oman pääoman tuotto, %	49,6	39,0	41,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	62,1	49,0	51,9
Omavaraisuusaste, %	37,5	32,3	31,5
Current ratio	1,3	1,2	1,2
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, milj. euroa	5,1	7,4	6,9
% liikevaihdosta	0,4	0,6	0,6
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	2 472	2 436	2 398

Liiketoiminnan muiden kulujen aktiivinen hallinta toi säästöjä tasaisesti kaikissa kuluryhmissä vertailuvuoteen nähden.

Liikevoitto oli 42,7 (49,9) miljoonaa euroa, mikä on 7,3 prosenttia verottomasta liikevaihdosta. Huolimatta laskevasta litravolyymista liikevoitto oli parempi kuin koronaa edeltävänä vuonna 2019 (40,7 miljoonaa euroa).

Muuttunut korkoympäristö vahvisti rahoitustuottoja. Rahoitustuotot ja -kulut olivat 1,7 miljoonaa euroa (-1,6 miljoonaa euroa). Korkorahastojen tuotot olivat selvästi positiiviset. Tilikauden voitto ennen veroja oli 44,5 (48,3) miljoonaa euroa.

Käyttöpääoman hallintaa tehostettiin vuoden aikana merkittävästi yhtenäistämällä myymälöiden tilaus-toimitusprosesseja. Kehitys näkyi erityisesti vaihto-omaisuuden

tasossa, mikä laski keskimäärin 7,0 miljoonaa euroa parantaen vaihto-omaisuuden kiertoa 1,4 yksikköä. Omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 31,5 prosenttia laskien 0,8 prosenttiyksikköä vertailukaudesta.

Investoinnit olivat 6,9 (7,4) miljoonaa euroa. Suurimpia investointikohteita olivat myymäläverkoston kehittäminen, tuotetietohallintajärjestelmän kehittäminen ja palkkahallinnon uudistus.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA VAIKUTUKSET TOIMINTAAN

Alkon toimintaan vaikuttavia toimintaympäristön muutoksia ja trendejä ovat muun muassa asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden ja hyvinvoinnin merkityksen kasvu, hyvinvointiyhteiskunnan haasteet, ilmastomuutoksen ja luontokadon hillitseminen, liiketaloudellisen kestävyuden varmistaminen ja hallitusohjelmaan sisältyvät alkoholilakimuutokset.

Asiakkaiden yksilölliset tarpeet

Asiakkaat odottavat yhä henkilökohtaisempaa, vaivatonta ja laadukasta kanavasta riippumatonta palvelua. Alko kehittää palveluaan kaikkikanavaiseksi. Alkon mobiilisovelluksen on ladannut yli 288 000 käyttäjää, ja noin 20 prosenttia verkkokauppatilauksista tehdään mobiilisovelluksen kautta. Kuluttajia kiinnostavat paikalliset ja juuri heidän tarpeisiinsa räätälöidyt valikoimat. Asiakkaat voivat Alkotoive-palvelussa toivoa haluamiaan tuotteita yli 11 000 tuotteen valikoimasta omaan lähi-Alkoon.

Terveyden ja hyvinvoinnin trendi jatkuu, mikä näkyy kiinnostuksena alkoholittomiin tai vähemmän alkoholia sisältäviin juomiin. Alkon valikoimassa on yli 350 alkoholitonta tuotetta sekä entistä suurempi määrä matala-alkoholisia tuotteita ja pieniä pakkauksia.

Hyvinvointiyhteiskunnan haasteet

Suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan haasteita ovat muun muassa eriarvoistuminen, yksinäisyys, terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen kriisiytyminen ja se, että osa nuorista syrjäytyy. Alkoholi vaikuttaa vahvasti edellä mainittuihin haasteisiin aiheuttaen yhteiskunnalle noin 1,6 miljardin euron vuosikustannukset. Alko ennaltaehkäisee tehtävänsä mukaisesti alkoholihaittoja ja edistää vastuullista juomakulttuuria. Maailman terveysjärjestö WHO:n kannanoton mukaan Pohjoismaiden mallin mukaiset keinot – alkoholin saatavuuden rajoittaminen, verotus ja markkinoinnin rajoitukset – vähentävät tehokkaasti alkoholihaittoja.

Ilmastonmuutoksen ja luontokadon hillitseminen

Työ ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi vaatii panostuksia arvoketjun kaikilta osapuolilta. Alko tekee toimenpiteitä koko arvoketjun ilmastopäästöjen vähentämiseksi yhdessä tavarantoimittajien ja muiden pohjoismaisten alkoholimonopoliensa kanssa. Alko on sitoutunut ilmastotavoitteisiin (mm. Science Based Targets -sitoumus) ja tiukentaa vastuullisuuden liittyviä vaatimuksiaan tavarantoimittajille. Yhteistyössä tavarantoimittajien kanssa pyritään lisäämään kevyempiin ja vähäpäästöisempiin pakkauksiin pakattujen tuotteiden osuutta valikoimassa. Alko aloitti syksyllä 2023 ohjelman, jonka avulla pyritään kartoittamaan tarkemmin koko toiminnan luontovaikutuksia. Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja edistäminen sekä kiertotalous tulevat näkyvämmän jatkossa tärkeänä teemana ympäristötyössä päästöjen vähentämisen ohella.

Työelämän muutos

Eri ikäryhmien asennoituminen ja odotukset työn tekemiseen polarisoituvat. Monimuotoisuus ja yhdenvertaisuus ovat tämän päivän työelämän normeja. Työntekijät arvostavat entistä enemmän työaikojen ja työn tekemisen joustavuutta. Teknologian ja tekoälyn käyttö lisääntyy myös palvelusektorilla. Alko on käynnistänyt osana strategian toimeenpanoa henkilöstönsä kanssa Uudistuva työ -hankkeen, jossa etsitään yhdessä henkilöstön kanssa ratkaisuja muuttuvaan työelämään.

Liiketaloudellinen kestävyys ja vaikuttavuus

Digitaalisten palvelujen merkitys ja tiedon hyödyntäminen kasvaa. Vastuullisuutta koskeva sääntely lisääntyy. Alkon digitaalisia palveluja kehitetään edelleen ja dataa hyödynnetään entistä vahvemmin koko liiketoiminnan ja vastuullisuuden johtamisessa sekä toimenpiteiden vaikuttavuuden kehittämisessä.

Hallitusohjelman alkoholikirjaukset

Vuoden 2024 alussa väkevien alkoholijuomien ja viinien verotusta kiristettiin ja oluen verotusta kevennettiin. Hallitusohjelmaan on tehty kirjaus Alkon kansanterveydellisen tehtävän ja aseman säilyttämisestä. Ohjelmansa mukaisesti valtioneuvosto antoi 14.2.2024 lakiesityksen eduskunnalle käymisteitse valmistettujen enintään 8-prosenttisten alkoholijuomien myynnin laajentamisesta päivittäistavara-kauppoihin. Muutos koskee neljää prosenttia Alkon litramyynnistä, ja se tulee vähentämään Alkon myyntiä. Lisäksi valtioneuvosto valmistelee alkoholin kotiinkuljettamisen sallimista syksyllä 2024. Hallitusohjelman mukaan kevään 2025 puoliväliriiheen mennessä tehdään STM:n ja TEM:n yhteistyössä selvitys 15 prosentin vahvuisten viinien myynnin vapauttamisesta. Alkon hallitus on käynyt läpi tulevaisuuden eri skenaarioita sekä arvioinut niiden vaikutuksia Alkon toimintaan ja talouteen.

YHTEINEN ALKO –STRATEGIA

Hallitus vahvisti Yhteinen Alko -strategian syksyllä 2022, jonka jälkeen strategiaa on viety määrätietoisesti käytäntöön. Strategiaa on myös arvioitu jatkuvasti ja se on todettu edelleen toimivaksi. Strategiaa ohjaavat ”Nautitaan vastuullisesti” -merkitys, ”Maailmanluokan asiakaspalvelua” -asiakaslupaus sekä ”Luottamuksen arvoinen” -toimintatapa. Strategian neljä painopistettä ovat 1. Maailmanluokan palvelua kaikissa kanavissa, 2. Yhteinen Alko, minulle sopiva, 3. Liiketaloudellisesti kestävä sekä 4. Koko toiminnan läpileikkaava vastuullisuus.

Maailmanluokan palvelua kaikissa kanavissa

Alko jatkoi palveluverkoston ja digitaalisen asiakaskokemuksen kehittämistä tavoitteenaan entistä sujuvampi kaikkikanavainen palvelu. Palveluverkoston vuonna 2023 muodostivat 372 (373) myymälää, verkkokauppa ja mobiilisovellus sekä 126 (134) noutopistettä. Vuoden aikana avattiin uusi myymälä Vantaan Kivistöön. Lisäksi suljettiin kaksi myymälää: Helsinki Itis Stockmann ja Tampere Puutarhakatu.

Alkossa asioi yhteensä 50,7 (52,1) miljoonaa asiakasta. Verkkokaupassa oli vuoden päätteeksi 269 000 (243 000) rekisteröitynyttä asiakasta ja mobiilisovelluksella 288 000 (232 000) käyttäjää. Verkkokaupan tilausmäärät laskivat 10 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Alkotoive-verkkopalveluun asiakas voi esittää tuotetoiveen haluamaansa myymälään Alkon valikoimasta tai sen ulkopuolelta. Vuoden 2023 aikana esitettiin noin 31 000 toivetta, joista noin 44 prosenttia toteutettiin.

Alkon palvelua mitataan ASML:n määrittelemällä ja nSight Oy:n toteuttamalla Asiakkuusindeksi-tutkimuksella, jossa vertaillaan Suomessa toimivien yritysten asiakaskokemusta. Alko sijoittui vuonna 2023 kaikkien yritysten vertailussa toiselle sijalle ollen kaupan alan yrityksistä paras. Alkon keskiarvo oli 82,5 (82,4, maksimi 100).

Verkkokaupan asiakastyytyväisyyttä mittaava suosittelemiseksi (NPS, Net Promoter Score) nousi ollen 82 (80,1). Asiakaspalvelukeskuksen yhteydenottojen määrä laski edellisestä vuodesta 5,7 (-6,0) prosenttia. Asiakaspalvelukeskukseen tuli vuoden 2023 aikana 70 000 (80 000) asiakasyhteydenottoa. Asiakaspalvelukeskuksen NPS oli 83 (82).

Koko maailma lasissa

Alkon valikoimassa oli juomia 79 (80) maasta. Juomia ostettiin 943 (919) tavarantoimittajalta. Vuoden 2023 aikana Alkon litramyynti koostui 13 403 (13 476) eri tuotteesta. Yhden myymälän valikoimassa on keskimäärin 1 100 tuotetta, pienimmässä Alkossa 340 ja suurimmassa 3 500 tuotetta.

Alko ottaa uusia tuotteita myyntiin viikoittain. Kausituotteet ja erikoiserät mukaan lukien vuonna 2023 vakiovalikoimaan tuli 666 (648) uutta tuotetta. Tilausvalikoimaan uutuuksia tuli 1 451 (1 589). Alkon valikoimassa oli vuoden aikana alkoholittomia juomia 413 (382).

Alko tutkii asiakkaiden valikoimatytyväisyyttä kaksi kertaa vuodessa laajalla kyselytutkimuksella (toteuttaja Dagmar Drive). Valikoimatytyväisyys oli korkealla tasolla, kouluarvosanalla 8,58 (8,56).

Alko on valmistautunut alkoholilain muutokseen päivittäis-tavarakaupassa myytävien juomien alkoholipitoisuuden nostamisesta 5,5 prosentista 8 prosenttiin kehittämällä erityisaseman ulkopuolisten tuotteiden valikoimaannotta. Alkoholijuomien erikoisliikkeenä Alko haluaa olla jatkossakin asiakkaille relevantti ostopaikka kaikissa tuoteryhmissä ja vahvistaa erityisesti panimotuotteiden valikoimia asiakaspalautteiden ja -toiveiden mukaisesti.

Syksyllä 2023 otettiin käyttöön uusi tavarantoimittajaportaali, joka kokoaa kaikki tavarantoimittajan tarvitsemat palvelut ja tiedot yhden kirjautumisen taakse. Tuotetiedonhallinnan järjestelmän uudistaminen on käynnissä.

Vastuullisuus asuu Alkossa

Vastuullisuuden johtaminen Alkossa on tavoitteellista ja strategialähtöistä. Vastuullisuutta johdetaan kolmen osa-alueen kautta: Yhteisö: Hyvinvoinnista huolehtiminen, Ympäristö: Kestävä kuluttaminen sekä Yhdessä: Toimi ja vaikuta. Osa-alueet kattavat Alkon koko toiminnan, nojaten yhtiön perustehtävään vastuullisena alkoholin myyjänä.

Alkon tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijä, jossa onnistumista mitataan Luottamus&Maine-tutkimuksen ESG- eli vastuullisuusindeksillä. Alkon kolmen mittauksen indeksin keskiarvo oli 3,51 (3,49, asteikko 1–5), mikä on selvästi suomalaisten yritysten keskiarvon 3,32 yläpuolella.

Tärkeimmät politiikat ja sitoumukset

Alkon toimintaa ohjaavia keskeisiä politiikkoja ja periaatteita ovat muun muassa hallinnointiperiaatteet, ympäristö-, riskienhallinta-, tietoturva-, tietosuoja- sekä ihmisoikeus-

politiikka, vastuullisen hankinnan periaatteet sekä kestävä kehityksen ilmastotavoitteet.

Alko on vuodesta 2012 ollut mukana vastuullisen hankinnan amfori BSCI -järjestössä, jonka vastuullisen hankinnan toimintamallia noudatetaan hankinnoissa. Alko liittyi Science Based Targets (SBT) -sitoumukseen tieteeseen perustuvasta ilmastopäästötavoitteesta, mikä on linjassa Pariisin ilmastopöytäkirjan kanssa. Koko arvoketjun päästöt pyritään puolittamaan vuoteen 2030 mennessä. Nollapäästöjä tavoitellaan vuoteen 2050 mennessä.

SBT-sitoumusta tukevana toimenpiteenä allekirjoitettiin Sustainable Wine Roundtable -ryhmittymän julkaisema julkilausuma, Bottle Weight Accord, jonka avulla pyritään laskemaan viinien lasipullojen keskipaino yleisesti hyväksytyyn kevyen pullon painorajaan, 420 grammaan. Kevyen lasipullon päästöt ovat noin 25 prosenttia pienemmät kuin perinteisen lasipullon.

Yhtiö on sitoutunut kunnioittamaan kaikkia kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien periaatteiden mukaisesti. Vastuullisuuden johtamisen tueksi Alko liittyi mukaan YK:n Global Compact -yritysvastuualoitteeseen. Alkon ihmisoikeuspolitiikka vahvistettiin joulukuussa.

Tehtävänä alkoholihaittojen vähentäminen

Alkon tehtävänä on alkoholihaittojen ehkäiseminen, mikä näkyy yhtiön koko toiminnassa. Alko tukee vuosittain vahvistettavan vastuullisuussuunnitelmansa mukaisesti alkoholitutkimusta ja tekee yhteistyötä järjestöjen ja muiden kumppanien kanssa. Taloudellinen tuki tutkimuksiin, hankkeisiin ja lahjoituksiin oli noin 0,6 miljoonaa euroa.

Yksinäisyyttä ennaltaehkäisevä työ jatkui pääyhteistyökumppanien Helsinki-missio ry:n ja MIELI ry:n kanssa. Alkon taloudellisella tuella järjestettiin ja kehitettiin yksinäisyys-

palveluja. Alko jakoi yhdessä Paralympiakomitean kanssa stipendin kolmelle yhdenvertaisesti toimivalle urheiluseuralle. Alko ja Urheilun ja liikunnan kulttuurikeskus TAHTO aloittivat yhteistyön, jonka tarkoituksena on käsitellä urheilun ja liikunnan sekä alkoholin välistä suhdetta terveyden ja hyvinvoinnin näkökulmasta.

Alkoholi ja terveys -viestintää toteutettiin myymälöissä ja digitaalisissa kanavissa. Alkoholi ja uni -teemalla muistutettiin alkoholin palamisen heikentävästä vaikutuksesta palautumiseen. Lisäksi jaettiin asiantuntijoiden vinkkejä henkiseen ja fyysiseen palautumiseen ja siihen, miten toimia tilanteessa, jossa on noussut huoli omasta tai läheisen alkoholinkäytöstä. Hyvinvointiteemat tavoittivat yli kolme miljoonaa suomalaista eri kanavissa.

Alkoholihaittojen ehkäisy näkyi asiakaspalvelussa tinkimättömästi toteutettuna myynninvalvontatyönä. Tavoitteena on, että alkoholijuomia ei myydä alaikäiselle, selkeästi päihtyneelle tai häiritsevästi käyttäytyvälle henkilölle tai välittämistarkoituksiin. Tavoitteen toteutumista varmistetaan ulkopuolisen tahon tekemillä mystery-testiasioinneilla sekä rekisteröimällä ikä-, päihtymys- ja välitysepäilytarkastukset kassajärjestelmään. Iän tarkastamisen toteutumista mittaavan ikärajamysteryn tulos oli erinomaisella tasolla. Kaikkien myymälöiden yhteinen tulos oli 98,3 prosenttia (97,3 %, tavoite 97 %) ja noutopisteiden (ikärajan ja henkilöllisyyden tarkistus verkkotilauksen noutamisen yhteydessä) tulos 99,3 prosenttia (87,3 %, tavoite 100 %). Myynninvalvonnassa onnistuminen edellyttää jatkuvaa osaamisen ylläpitoa ja kehittämistä. Asiointikieltosopimuksia tehtiin 54 (42) ja Huolikortteja (sisältää yhteystietoja päihdepalvelujen avun piiriin) jaettiin myymälöihin noin 4 600 (3 820) kappaletta.

Ilmasto- ja luontotyö etenee

Alkon ilmastotyö eteni ilmastotiekartan suunnitelman mukaisesti. Vuoden 2023 tavoitteena oli pienentää kotimaan

logistiikan, sähkön ja kaukolämmön (toteutuneet päästöt) sekä juomapakkausten päästöjä (laskennalliset päästöt, Gaia Consulting) 3 prosentilla (tCO₂e miljoonaa myytyä juomalittraa kohden). Päästöt vähenivät noin 3,1 (-2,7) prosentilla.

Tavarantoimittaja- ja tuottajatilaisuuksissa käsiteltiin ilmastotyön läpileikkaavia teemoja, kuten tulevia valikoimaanoton vastuullisuuskriteerejä, esitysten ja työpajojen kautta. Kevään tavarantoimittajatilaisuudessa luotiin tavarantoimittajille käyttöön ilmastoagenda, joka tukee hankintaketjun päästöjen vähentämistä. Tavarantoimittajille toteutettiin ilmastoto- ja ympäristökysely, jonka avulla kartoitettiin hankintaketjun lähtötasoa. Lisäksi tehtiin kartoitus kansainvälisen logistiikan ilmastopäästöistä.

Vuoden 2023 aikana julkaistiin EU:n Green Dealin liittyviä lakiluonnoksia, joiden mukaan on tarvetta sekä yksilöiden että yritysten systeemiseen muutokseen ilmastomuutoksen ehkäisemiseksi. Yksi keskeinen lakipaketin osa on Green Claims -direktiivi, joka muuttaa tuotteiden ja palveluiden markkinoinnissa käytettävien ympäristöväittämien esittämistä. Tulevan sääntelyn valossa Alkon Vihreä valinta -konseptia päivitettiin poistamalla konseptista muun muassa hiilineutraali tuote. Lisäksi konseptin kokonaisuudistaminen on käynnistetty.

Ihmis- ja työoikeudet hankintaketjussa

Alko kunnioittaa ihmisoikeuksia omassa toiminnassaan ja edellyttää samaa yhteistyökumppaneiltaan. Kaikki tavarantoimittajat ovat sitoutuneet amfori BSCI:n Code of Conduct-periaatteisiin ja niiden noudattamiseen. Vuonna 2023 uudistunut amfori Code of Conduct korostaa erityisesti sukupuolten tasa-arvoista kohtelua, häirinnän ja väkivallan ennaltaehkäisyä sekä oikeudenmukaista korvausta tehdystä työstä ja elämiseen riittävän palkan edistämistä.

Alkon tavoitteena on varmistaa, että sopimuskumppaneilla on riittävät prosessit ihmisoikeusriskien tunnistamiseen, omien

toimien negatiivisten vaikutusten vähentämiseen ja korjaavista toimenpiteistä huolehtimiseen hankintaketjussa. Alko järjesti koulutuksia niin sopimuskumppaneille kuin tuottajille.

Kansalaisjärjestö Finnwatch julkaisi maaliskuussa raportin ihmisoikeuksien toteutumisesta Alkon eteläafrikkalaisten juomien hankintaketjussa. Raportin tulokset kertovat Etelä-Afrikan viinintuotannon vastuullisuusongelmista, kuten elämiseen riittämättömästä palkasta, puutteista työterveydessä ja -turvallisuuksessa sekä ongelmista järjestäytymisen vapauksessa. Alkossa on jo pitkään tiedostettu, että Etelä-Afrikka on yksi toimialan haastavimpia maita sosiaalisen vastuun toteutumisen suhteen. Alkossa onkin tehty pitkäjänteisesti työtä koko hankintaketjun sosiaalisen ja ympäristövastuun edistämiseksi ja kehittämiseksi. Tämä määrätietoinen työ jatkuu edelleen. Raportissa esitetyt epäkohdat on läpikäyty tiloja edustavien tavarantoimittajien kanssa. Aikataulutetut korjaavat toimenpiteet ovat työn alla ja niiden valmistumista seurataan vuoden 2024 aikana.

Reilu kauppa ja Fairtrade Africa järjestivät helmikuussa Etelä-Afrikan viininviljelyalueella Stellenboschissa pyöreän pöydän tilaisuuden, jossa keskusteltiin työoloista, elämiseen riittävästä palkoista ja koko viinintuotantoketjun yhteistyöstä työntekijöiden aseman parantamiseksi. Vuoden aikana tavattiin tuottajien lisäksi laajasti sidosryhmiä, paikallista toimialajärjestöistä ammattijärjestöihin. Tavoitteena on tunnistaa toimintamalleja ja työkaluja, joilla voidaan nykyistä paremmin varmistaa vastuulliset hankintamenettelyt kaikkien arvoketjun osapuolten näkökulmasta. Tätä varten käynnistyi vuodelle 2024 jatkuva projekti Alkon oman hankinnan kehittämisen tueksi.

Tuotelaadun varmistaminen

Tuotteiden laatua ja turvallisuutta varmistetaan aistinvaraisella ja laboratoriomittauksiin perustuvalla testauksella. Vakio-, kausi- ja suurten erikoiserien tuotteiden valikoimaanotto perustuu

aistinvaraisen testauksen tuloksiin. Testauksia vuonna 2023 oli tekemässä 31 alkolaista asiantuntijaa. Uusien tuotteiden tuoteturvallisuus ja lainmukaisuus varmistettiin vielä erikseen laboratoriotestauksen tulosten kautta. Laboratoriotestauksella tuetaan myös Alkon ilmastotavoitteita, sillä kaikista analysoituista tuotteista määritellään pullomateriaalin painotieto.

Yhteinen Alko, minulle sopiva

Alkon tavoitteena on olla työnantaja, jonka mahdollisimman moni voi kokea omakseen. Vuoden aikana valmisteltiin uutta työn tekemisen visiota, jonka tavoitteena etsiä ratkaisuja tulevaisuuden työn tekemisen malleihin yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Alkolaisten pitkäjänteisellä osaamisen kehittämisellä varmistetaan vastuullinen maailmanluokan asiakaspalvelu. Alkolaisia koulutettiin vuoden aikana keskimäärin noin kuusi päivää. Koulutustarjonnassa oli sekä uusille että kokeneemmille alkolaisille suunnattuja valmennuksia sekä itsenäisesti opiskeltavia verkkokoulutuksia. Digitaalisessa oppimisympäristössä on tarjolla noin 200 koulutusta esimerkiksi tuotteista ja asiakaspalvelusta.

Syksyllä 2021 käynnistetty johtamisvalmennus saatiin päätökseen huhtikuussa. AAPE, alkolaisen asiakaspalvelun perustutkinto, Myyjien kehitysohjelma tulevaisuuden potentiaalisille palvelupäälliköille sekä Asiantuntijana Alkossa -valmennusohjelma jatkuivat. Vuoden aikana myymäläryhmissä sekä pääkonttorilla jatkettiin strategian jalkautusta muun muassa mobiilin strategiapelin keinoin.

Alkon monimuotoisuustyötä ohjaa monimuotoisuussuunnitelma, jonka teemoja ovat muun muassa syrjimätön rekrytointi, tasa-arvoinen palkkaus, työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen sekä turvallinen työyhteisö. Vuodesta 2022 Alko on työllistänyt erityisryhmiin kuuluvia palveluavustajia, joiden on muutoin vaikea työllistyä. Palveluavustajat ovat saaneet

myymälöissä lämpimän vastaanoton, ja he ovat kiinteä osa työyhteisöä. Vuonna 2023 aloitettiin yhteistyö ammatillisen erityisoppilaitos Kiipulan kanssa. Yhteistyön tavoitteena on laatia koulutusmalli erityisryhmiä palkkaaville työyhteisöille.

Työkyvyn johtamisen mallia tarkennettiin. Tavoitteena on panostaa reaktiivisen mallin sijaan vahvemmin ennaltaehkäisyyn ja työkykyjohtamisen käytäntöihin, joilla varmistetaan, että roolit ja vastuut ovat työyhteisössämme tiedossa ja käytössä.

Palkkahallintoa nykyaikaistettiin palkanlaskentajärjestelmän ja palkkal palveluiden kumppanin vaihdoksella. Muutoksen myötä palkkahallinnon prosesseja on sujuvoitettu ja digitalisoitu, tietoturva on parantunut ja manuaalisen työn määrä vähentynyt.

Alkon rahallisen palkitsemisen muodostavat peruspalkka, henkilöstöedut ja koko henkilöstölle suunnattu strategiapalkkiojärjestelmä, jonka pohjalta henkilöstöä palkitaan strategian kannalta keskeisimpien tavoitteiden toteutumisesta. Palkitseminen ei perustu myynnin kasvuun eikä taloudelliseen tulokseen, vaan yhtiön erityistehävästä johdettuihin strategisiin tavoitteisiin.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä vuonna 2023 oli 2 398 (2 436).

Henkilöstön vaihtuvuus vuonna 2023 oli 14,9 (18,6) prosenttia.

Kausityönhakijoita vuonna 2023 oli noin 9 400, joista palkattiin noin 500 kausityöntekijää sekä kesä- että joulukauteen ympäri Suomen.

Liiketaloudellisesti kestävä

Alkon tavoitteena on toimia liiketaloudellisesti kestävästi varmistamalla toiminnan kustannustehokkuus ja koh-

distaen panostukset strategian toteuttamisen kannalta mahdollisimman optimaalisesti.

Myymäläprosessien sujuvoittamiseen panostettiin erityisesti tilaus-toimitusprosessien osalta. Alkolaisia valmennettiin datan pohjautuvien esimerkkien avulla prosessien sujuvoittamisesta ja myymäläkentän toiminnan yhdenmukaistamisesta. Tulokset näkyvät jo yhtiötasolla, esimerkiksi varaston kierto on parantunut ja pääomaa varastoihin sitoutuu noin 10–15 prosenttia aiempaa vähemmän. Vaihto-omaisuuden tason pienenemisestä huolimatta on pidetty huolta tuotteiden myymäläsaataavuudesta. Myymäläprosessien tehokkuutta parannetaan jatkossakin muun muassa automatisaation ja tekoälyn avulla.

Alko on panostanut jo pidempään tiedolla johtamisen kulttuuriin, ja esimerkiksi asiantuntijatasolla seurataan aktiivisesti tärkeimpien tunnuslukujen kehitystä. Datan laadun varmistamiseen panostetaan, jotta päätöksien pohjana oleva tieto on luotettavaa ja toiminnan kehittäminen sujuvaa. Lyhyemmän ja pidemmän aikavälin ennusteita tehdään säännöllisesti, jotta tulevaisuuden mahdollisuuksia ja haasteita pystytään ennakkoimaan paremmin ja kohdistamaan resursseja oikein.

Alko raportoi CSRD-vastuullisuusraportointistandardien mukaisesti vuodesta 2025 lähtien. Valmistautuminen standardiin ja sen mukaisiin vaatimuksiin on käynnissä.

OSAKKEET, OSAKKEENOMISTAJA

Alko Oy:llä on yksi osakesarja, jossa on 10 000 000 osaketta. Suomen valtio omistaa Alkon koko osakekannan.

HALLINNOINTI

Alkon yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Laura Raition, varapuheenjohtajaksi Kirsi Varhilan sekä jäseniksi Carolina Baden, Mikko Forsellin, Antti Koivulan, Pekka Perttulan ja Ulrika Romantschukin.

Hallituksen kokouksiin ilman äänioikeutta osallistuivat henkilöstön edustajat ATH ry:n puheenjohtaja Riina Väntsi ja ALV ry:n puheenjohtaja Antti Turunen.

Hallituksella on tarkastus-, henkilöstö- ja vastuullisuusvaliokunta.

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n. Vastuullisena tarkastajana toimi KHT Tiina Puukkonen.

EU-komission tähän mennessä julkaisemat taksonomian arviointikriteerit eivät sisällä vähittäiskauppatoimialaa, siten Alkon toiminta ei vuonna 2023 ollut taksonomian luokitusjärjestelmän piirissä.

Alkossa on käytössä hallituksen hyväksymät eettiset periaatteet. Koko henkilöstö suorittaa säännöllisin väliajoin eettisiä periaatteita koskevan verkkokoulutuksen. Eettiset periaatteet ohjaavat vastuulliseen toimintaan jokaista henkilökuntaan kuuluvaa yhtiön johdon hyväksymien arvojen ja periaatteiden mukaisesti. Eettiset periaatteet käsitellään ja vahvistetaan vuosittain yhtiön hallituksessa.

Alkon henkilökunta ei saa vastaanottaa tai antaa mitään suoria tai epäsuoria lahjoja tai etuja, joita voidaan pitää lahjuksina tai korruptiona. Alko edellyttää, että jokainen työntekijä noudattaa eettisiä periaatteita ja edistää niiden toteutumista. Alko on laatinut pelisäännöt ostohenkilöstön ja tavarantoimittajien yhteistyölle samoin kuin myymälöiden ja tavarantoimittajien väliselle kanssakäymiselle tasapuolisen tavarantoimittajayhteistyön turvaamiseksi.

Yhtiössä on otettu käyttöön ilmoittajansuojalain mukainen ilmoituskanava vuonna 2021 ja kaikki ilmoituskanavan kautta tulleet ilmoitukset käsitellään sisäisesti omassa ryhmässä ja raportoidaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Vuoden

2023 aikana ei ollut Alkon kilpailun vastaista toimintaa koskevia tutkintoja tai vireillä olevia oikeudenkäyntejä.

RISKIENHALLINTA

Alkon hallitus vahvistaa riskienhallintapolitiikan ja valvoo riskienhallintatoimenpiteiden riittävyyttä ja toimivuutta. Toimitusjohtaja yhdessä johtoryhmän kanssa vastaa riskienhallintapolitiikasta ja sen noudattamisesta sekä siitä, että riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti. Alkon riskienhallinta perustuu systemaattiseen ja ennakoivaan tapaan analysoida ja hallita toimintaan liittyviä mahdollisuuksia ja uhkia. Riskit on jaoteltu strategisiin ja operatiivisiin riskeihin. Alkon compliance-tiimi vastaa riskien kokonaiskuvan analysoinnista ja seurannasta sekä tarvittavien toimenpiteiden nostamisesta johdon käsittelyyn.

Johtoryhmä arvioi säännöllisesti yhtiön toimintaan kohdistuvat mahdolliset riskit, joilla voi olla vaikutusta yhtiön tulevaisuuteen ja kannattavuuteen. Yksiköt arvioivat omien vastuualueidensa operatiivisia riskejä riskienhallinnan vuosikellon mukaisesti. Riskienarviointien yhteydessä riskeille nimetään vastuuhenkilöt, jotka määrittelevät ennaltaehkäisevät toimenpiteet ja vastaavat toimenpiteiden toteutuksesta.

Kriittisimmät riskit ovat:

- Alkon aseman muuttuminen alkoholilainsäädännön seurauksena
- Alkon palvelun heikkeneminen siten, ettei se vastaa asiakkaiden tarpeita
- erityistehtäväröoliin hämärtyminen kuluttajille ja sidosryhmille
- toiminnan vastuullisuus: alkoholin myyminen alaikäisille tai päihtyneille vastuullisen asiakaspalvelun periaatteiden vastaisesti, ympäristövastuun ja sosiaalisen vastuun riskit alkoholijuomien hankintaketjussa

- henkilökunnan pysyvyys, uuden henkilöstön saatavuus ja henkilökunnan osaamisen kehittäminen
- ICT-palveluiden häiriöistä ja kyberrikollisuudesta aiheutuva liiketoiminnan keskeytyminen.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Väkevien alkoholijuomien ja viinien verotusta kiristettiin ja oluen verotusta alennettiin vuoden 2024 alussa.

Valtioneuvosto antoi 14.2.2024 eduskunnalle lakiesityksen, jonka mukaan enintään 8-prosenttisten käymisteitse valmistettujen alkoholijuomien myynti laajenee keväällä päivittäistavara-kauppoihin.

NÄKYMÄT VUODELLE 2024

Alkon kautta tapahtuvan alkoholin litramyynnin ennakoidaan laskevan edellisen vuoden tasosta veronkorotusten ja alkoholilakimuutosten seurauksena.

Alko toteuttaa strategiansa mukaisia toimenpiteitä. Prosesseja, toimenpiteiden vaikuttavuutta ja liiketoiminnan ennustamista kehitetään jatkuvasti toiminnan tehokkuuden varmistamiseksi.

HALLITUKSEN ESITYS VOITTOVAROJEN KÄYTTÄMISESTÄ

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2023 ovat 66 680 504,52 (70 743 205,64) euroa, josta tilikauden voitto on 35 736 695,44 (38 425 284,51) euroa.

Hallitus ehdottaa, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

• osinkona jaetaan	40 000 000,00 euroa
• jätetään omaan pääomaan	26 680 504,52 euroa
	<u>66 680 504,52 euroa</u>

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

TULOSLASKELMA JA TASE

ALKO KONSERNI

TULOSLASKELMA, FAS* MEUR	Liite	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
LIKEVAIHTO		1 160,8	1 187,4
Liiketoiminnan muut tuotot	2.1	2,0	2,3
Materiaalit ja palvelut	2.2	-962,8	-988,9
Henkilöstökulut	2.4	-96,5	-89,0
Poistot ja arvonalentumiset	2.6	-7,2	-9,6
Liiketoiminnan muut kulut	2.8	-53,8	-54,4
LIIKEVOITTO		42,5	47,8
Rahoitustuotot ja -kulut	2.9, 2.10	1,7	-1,6
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		44,3	46,2
Tuloverot	2.11	-8,6	-9,5
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		35,7	36,7

* FAS = Finnish Accounting Standards

TASE, FAS MEUR	Liite	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	3.1, 3.4	5,7	3,8
Aineelliset hyödykkeet	3.2, 3.5	37,5	39,3
Sijoitukset	3.3, 3.6	2,8	3,0
PYSYVÄT VASTAAVAT		46,0	46,2
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	4.3	66,7	73,7
Pitkäaikaiset saamiset	4.4	0,1	0,1
Laskennallinen verosaaminen		1,2	1,1
Lyhytaikaiset saamiset	4.6	20,1	18,5
Rahat ja pankkisaamiset	4.1	132,4	134,1
VAIHTUVAT VASTAAVAT		220,5	227,5
VASTAAVAA		266,5	273,7
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma		16,8	16,8
Muut rahastot		0,0	0,2
Edellisten tilikausien voitto		31,3	34,4
Tilikauden voitto/tappio		35,7	36,7
OMA PÄÄOMA	5.1	83,9	88,2
PAKOLLISET VARAUKSET	6.1	0,0	0,0
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	7.1	0,0	0,0
Laskennallinen verovelka		0,9	1,0
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	7.3	181,6	184,5
VIERAS PÄÄOMA		182,6	185,5
VASTATTAVAA		266,5	273,7

RAHOITUSLASKELMA

ALKO KONSERNI

RAHOITUSLASKELMA, FAS MEUR	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	RAHOITUSLASKELMA, FAS MEUR	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Tilikauden voitto/tappio	35,7	36,7	Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-7,2	-7,5
OIKAISUT			Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,1	0,1
Poistot ja arvonalentumiset	7,2	9,6	Ostetut tytäryhtiöosakkeet	0,0	0,0
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	-0,1	-0,1	Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	0,0	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-1,7	1,6	Investoinnit muihin sijoituksiin	0,0	0,0
Tuloverot	8,6	9,5	Luovutustulot muista sijoituksista	0,0	0,0
Muut oikaisut	1,2	-1,0	INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-7,1	-7,4
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	50,8	56,3	RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS			Maksetut osingot	-40,0	-60,0
Vaihto-omaisuuden lisäys(-) / vähennys(+)	7,0	5,0	RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-40,0	-60,0
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-1,5	-6,0	RAHAVAROJEN MUUTOS	-1,7	-20,5
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-2,9	2,7	Rahavarat tilikauden alussa	134,1	154,7
Varausten muutos	0,0	0,0	Rahavarojen muutos	-1,7	-20,5
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	53,5	58,0	Rahavarat tilikauden lopussa	132,4	134,1
Maksetut korot liiketoiminnasta	-0,1	-0,5			
Saadut osingot liiketoiminnasta	0,0	0,0			
Saadut korot liiketoiminnasta	0,7	0,2			
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	0,0	0,0			
Maksetut verot liiketoiminnasta	-8,7	-10,7			
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	45,4	46,9			

TULOSLASKELMA JA TASE

ALKO OY

TULOSLASKELMA, FAS* MEUR	Liite	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
LIIKEVAIHTO		1 160,8	1 187,3
Liiketoiminnan muut tuotot	2.1	2,0	2,3
Materiaalit ja palvelut	2.2	-962,8	-988,9
Henkilöstökulut	2.4	-96,5	-89,0
Poistot ja arvonalentumiset	2.6	-6,8	-7,4
Liiketoiminnan muut kulut	2.8	-54,0	-54,5
LIIKEVOITTO		42,7	49,9
Rahoitustuotot ja -kulut	2.9, 2.10	1,7	-1,6
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		44,5	48,3
Tuloverot	2.11	-8,7	-9,9
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		35,7	38,4

* FAS = Finnish Accounting Standards

TASE, FAS MEUR	Liite	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	3.1, 3.4	5,7	3,8
Aineelliset hyödykkeet	3.2, 3.5	10,2	11,9
Sijoitukset	3.3, 3.6	30,0	30,2
PYSYVÄT VASTAAVAT		45,8	45,9
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	4.3	66,7	73,7
Pitkäaikaiset saamiset	4.4	0,1	0,1
Lyhytaikaiset saamiset	4.6	20,0	18,5
Rahat ja pankkisaamiset	4.1	132,4	134,0
VAIHTUVAT VASTAAVAT		219,3	226,3
VASTAAVAA		265,2	272,2
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma		16,8	16,8
Muut rahastot		0,0	0,2
Edellisten tilikausien voitto		30,9	32,3
Tilikauden voitto/tappio		35,7	38,4
OMA PÄÄOMA	5.1	83,5	87,8
PAKOLLISET VARAUKSET	6.1	0,0	0,0
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	7.1	0,0	0,0
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	7.2, 7.3	181,6	184,4
VIERAS PÄÄOMA		181,7	184,5
VASTATTAVAA		265,2	272,2

RAHOITUSLASKELMA

ALKO OY

RAHOITUSLASKELMA, FAS MEUR	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	RAHOITUSLASKELMA, FAS MEUR	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Tilikauden voitto/tappio	35,7	38,4	Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-6,9	-7,4
OIKAISUT:			Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,1	0,1
Poistot ja arvonalentumiset	6,8	7,4	Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	0,0	0,0
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	-0,1	-0,1	Investoinnit muihin sijoituksiin	0,0	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-1,7	1,6	Luovutustulot muista sijoituksista	0,0	0,0
Tuloverot	8,7	9,9	INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-6,8	-7,4
Muut oikaisut	1,2	-1,0	RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	50,6	56,2	Maksetut osingot	-40,0	-60,0
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS:			RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-40,0	-60,0
Vaihto-omaisuuden lisäys(-) / vähennys(+)	7,0	5,0	RAHAVAROJEN MUUTOS	-1,6	-20,6
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-1,5	-6,0	Rahavarat tilikauden alussa	134,0	154,7
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-2,8	2,7	Rahavarojen muutos	-1,6	-20,6
Varausten muutos	0,0	0,0	Rahavarat tilikauden lopussa	132,4	134,0
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	53,3	57,8			
Maksetut korot liiketoiminnasta	-0,1	-0,5			
Saadut osingot liiketoiminnasta	0,0	0,0			
Saadut korot liiketoiminnasta	0,7	0,2			
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	0,0	0,0			
Maksetut verot liiketoiminnasta	-8,7	-10,7			
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	45,2	46,7			

1 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS JA LAADINTAPERIAATTEET

Alko-konserniin kuuluvat Alko Oy (Y-tunnus: 1505551-4) emoyhtiönä ja kolme kiinteistöosakeyhtiömuotoista tytäryhtiötä. Puolangan Keskus (50,48%), Raahen Asemakatu 12 (57,9%), ja Kiinteistö Oy Arkadiantalo (100%).

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty Kiinteistö Oy Arkadiantalo. Muilla tytäryhtiöillä ja osakkuusyhtiöillä ei ole olennaista merkitystä konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

SISÄINEN OSAKKEENOMISTUS

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Poistot tehdään poistosuunnitelman mukaan.

SISÄISET LIIKETAPAHTUMAT JA KATTEET

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, keskinäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

VÄHEMMISTÖOSUUDET

Vähemmistöosuuksia ei ole.

TILINPÄÄTÖKSEN VERTAILUKELPOISUUS

Tilinpäätös on vertailukelpoinen.

ARVOSTUSPERIAATTEET

Liikevaihto

Liikevaihto sisältää myynnin valmisteveroineen.

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina taloudellisen pi-toajan perusteella. Poistot on tehty käyttöönottokuukaudesta alkaen. Poistosuunnitelma on sama kuin edellisenä vuonna.

Poistoajat ovat:

	vuosia
Rakennukset	25-40
Rakennelmat	20
Koneet ja kalusto	5
Kuljetuskalusto	5
Atk-laitteet	3
Atk-ohjelmat	3-5
Myymlähuoneistojen peruseräparannukset	5

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Vaihto-omaisuus on arvostettu keskihankintahintaan. Myymälöiden varastot sisältävät valmisteveron. Vantaan Voutilassa sijaitseva keskusvarasto on valmisteveroton.

Rahoitusomaisuuden arvostaminen

Rahoitusarvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Ulkomaanrahanmääräiset erät

Ulkomaanrahanmääräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi tilikauden päättämispäivän kurssiin.

2 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT, FAS

MEUR	ALKO KONSERNI		ALKO OY		ALKO KONSERNI		ALKO OY	
	1.1.–31.12. 2023	1.1.–31.12. 2022	1.1.–31.12. 2023	1.1.–31.12. 2022	1.1.–31.12. 2023	1.1.–31.12. 2022	1.1.–31.12. 2023	1.1.–31.12. 2022
2.1 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT								
Vuokratuotot	1,4	1,5	1,4	1,5				
Liiketoiminnan muut tuotot	0,6	0,8	0,6	0,8				
Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	0,0	0,0	0,0	0,0				
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	2,0	2,3	2,0	2,3				
2.2 MATERIAALIT JA PALVELUT								
Ostot tilikauden aikana	-951,1	-979,1	-951,1	-979,1				
Varastojen lisäys tai vähennys	-7,1	-4,8	-7,1	-4,8				
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-958,2	-983,9	-958,2	-983,9				
Ulkopuoliset palvelut	-4,6	-4,9	-4,6	-4,9				
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-962,8	-988,9	-962,8	-988,9				
2.3 HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN TILIKAUDELLE	2 398	2 436	2 398	2 436				
2.4 HENKILÖSTÖKULUT								
Palkat ja palkkiot	-74,8	-72,1	-74,8	-72,1				
Eläkekulut	-18,6	-14,2	-18,6	-14,2				
Muut henkilösivukulut	-3,1	-2,7	-3,1	-2,7				
Henkilöstökulut yhteensä	-96,5	-89,0	-96,5	-89,0				
2.5 JOHDON PALKAT, PALKKIOT JA LUONTOISEDUT								
Toimitusjohtaja	0,4	0,4	0,4	0,4				
Hallituksen jäsenet	0,2	0,2	0,2	0,2				
Hallintoneuvoston palkat ja palkkiot	0,0	0,1	0,0	0,1				
Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut yhteensä	0,7	0,6	0,7	0,6				
Palkkoihin sisältyvät kannustepalkkiot ovat maksuperusteiset.								
2.6 POISTOT JA ARVONALENTUMISET								
Suunnitelman mukaiset poistot	-6,8	-9,6	-6,3	-7,3				
Suunnitelman mukaiset poistot pysyvistä vastaavista ja liikearvosta	-6,8	-9,6	-6,3	-7,3				
Pysyvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset ja palautukset	-0,4	-0,1	-0,4	-0,1				
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-7,2	-9,6	-6,8	-7,4				
2.7 TILINTARKASTAJAN PALKKIOT								
PricewaterhouseCoopers Oy alkaen 6.5.2022								
Tilintarkastus	0,1	0,1	0,1	0,1				
Muut palkkiot	0,0	0,0	0,0	0,0				
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	0,1	0,1	0,1	0,1				

Ennen 31.12.1991 työsuhteensa aloittaneet alkolaiset ovat lisäeläkkeen piirissä. Heidän eläkeikänsä vaihtelee 58 ja 63 vuoden välillä ja eläke on 66% eläkepalkasta.

Emoyhtiön ottamaan OP-Henkivakuutus Ryhmäeläkevakuutukseen liittyy lisävakuutusrahasto 31.12.2023: 10,1 milj euroa (15,7 milj euroa). Emoyhtiöllä on velvollisuus vakuuttaa vuosittain lisäeläkkeiden TyEL-indeksin mukaiset korotukset. Lisävakuutusrahastolla varaudutaan tulevien vuosien korotusten vakuuttamiseen. Lisävakuutusrahastoon tehtävät suoritukset käsitellään maksuvuoden henkilöstökuluina. Tilikauden 2023 aikana rahastoon maksettiin 6,0 milj euroa (2,0 milj euroa).

MEUR	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
	1.1.– 31.12.2023	1.1.– 31.12.2022	1.1.– 31.12.2023	1.1.– 31.12.2022
2.8 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT				
Vuokrat	-21,9	-20,6	-22,8	-21,4
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	-2,5	-2,6	-2,5	-2,6
Luovutustappiot pysyvistä vastaavista	0,0	0,0	0,0	0,0
Annetut avustukset	-0,2	-0,4	-0,2	-0,4
Energia	-1,4	-1,5	-1,2	-1,2
Työvaatteet ja tarvikkeet	-1,4	-1,8	-1,4	-1,8
Rakennus- ja korjauspalvelut	-0,8	-0,9	-0,7	-0,8
IT-palvelut	-11,4	-11,5	-11,4	-11,5
Muut ostetut palvelut	-4,9	-5,0	-4,9	-5,0
Viestintä ja markkinointi	-2,7	-3,1	-2,7	-3,1
Puhelin ja tietoliikenne	-0,9	-1,0	-0,9	-1,0
Luottokorttiprovisiot ja rahankäsittely	-4,3	-4,4	-4,3	-4,4
Muut kulut	-1,3	-1,5	-1,0	-1,2
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-53,8	-54,4	-54,0	-54,5
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
2.9 RAHOITUSTUOTOT				
Osinkotuotot muilta	0,0	0,0	0,0	0,0
Tuotot osuuksista	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut korko- ja rahoitustuotot muilta	0,8	0,2	0,8	0,2
Muut rahoitustuotot	0,8	0,2	0,8	0,2
Rahoitustuotot yhteensä	0,8	0,2	0,8	0,2

MEUR	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
	1.1.– 31.12.2023	1.1.– 31.12.2022	1.1.– 31.12.2023	1.1.– 31.12.2022
2.10 RAHOITUSKULUT				
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-0,2	0,0	-0,2	0,0
Muut rahoituskulut	1,2	-1,7	1,2	-1,7
Muut korko- ja rahoituskulut yhteensä	1,0	-1,7	1,0	-1,7
Rahoituskulut yhteensä	1,0	-1,7	1,0	-1,7
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1,7	-1,6	1,7	-1,6
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot	0,0	0,0	0,0	0,0
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0
2.11 VÄLITTÖMÄT VEROT				
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-8,7	-9,9	-8,7	-9,9
Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutos	0,2	0,4	0,0	0,0
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-8,6	-9,5	-8,7	-9,9

TASEEN LIITETIEDOT

3 PYSYVÄT VASTAAVAT

MEUR	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
3.1 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	2,9	2,4	2,9	2,4
Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	2,8	1,4	2,8	1,4
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	5,7	3,8	5,7	3,8
3.2 AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	13,9	13,9	0,0	0,0
Rakennukset ja rakennelmat	13,4	13,5	0,0	0,0
Koneet ja kalusto	10,1	11,9	10,1	11,9
Muut aineelliset hyödykkeet	0,0	0,0	0,0	0,0
Ennakkomaksut keskeneräiset hankinnat	0,0	0,0	0,0	0,0
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	37,5	39,3	10,2	11,9
3.3 SIOITUKSET				
Osuudet saman kons. yrityksissä	0,1	0,1	27,2	27,2
Osuudet osakkuusyhtiöissä	0,5	0,6	0,5	0,6
Muut osakkeet ja osuudet	2,3	2,3	2,3	2,3
Sijoitukset yhteensä	2,8	3,0	30,0	30,2
Pysyvät vastaavat yhteensä	46,0	46,2	45,8	45,9

3.4 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

ALKO KONSERNI

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2022	MEUR	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		31,8	0,7	32,5
Lisäykset		0,1	2,2	2,3
Vähennykset		-2,5		-2,5
Siirrot erien välillä		1,5	-1,5	0,0
Hankintameno 31.12.		30,9	1,4	32,3
Kertyneet poistot 1.1.		-29,2		-29,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		2,5		2,5
Tilikauden poisto		-1,8		-1,8
Tilikauden arvonalentuminen				0,0
Kertyneet poistot 31.12.		-28,5		-28,5
Kirjanpitoarvo 31.12.		2,4	1,4	3,8

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2023	MEUR	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		30,9	1,4	32,3
Lisäykset		0,2	3,9	4,1
Vähennykset				0,0
Siirrot erien välillä		2,5	-2,5	0,0
Hankintameno 31.12.		33,6	2,8	36,4
Kertyneet poistot 1.1.		-28,5		-28,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot				0,0
Tilikauden poisto		-1,7		-1,7
Tilikauden arvonalentuminen		-0,4		-0,4
Kertyneet poistot 31.12.		-30,7		-30,7
Kirjanpitoarvo 31.12.		2,9	2,8	5,7

ALKO OY

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2022	MEUR	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		31,8	0,7	32,5
Lisäykset		0,1	2,2	2,3
Vähennykset		-2,5		-2,5
Siirrot erien välillä		1,5	-1,5	0,0
Hankintameno 31.12.		30,9	1,4	32,3
Kertyneet poistot 1.1.		-29,2		-29,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		2,5		2,5
Tilikauden poisto		-1,8		-1,8
Tilikauden arvonalentuminen				0,0
Kertyneet poistot 31.12.		-28,5		-28,5
Kirjanpitoarvo 31.12.		2,4	1,4	3,8

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2023	MEUR	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		30,9	1,4	32,3
Lisäykset		0,2	3,9	4,1
Vähennykset				0,0
Siirrot erien välillä		2,5	-2,5	0,0
Hankintameno 31.12.		33,6	2,8	36,4
Kertyneet poistot 1.1.		-28,5		-28,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot				0,0
Tilikauden poisto		-1,7		-1,7
Tilikauden arvonalentuminen		-0,4		-0,4
Kertyneet poistot 31.12.		-30,7		-30,7
Kirjanpitoarvo 31.12.		2,9	2,8	5,7

3.5 AINEELLISET HYÖDYKKEET

ALKO KONSERNI

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2022	MEUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		13,9	18,8	97,7	0,0	130,4
Lisäykset			0,0	5,2		5,2
Vähennykset				-39,1		-39,1
Ennakkomaksut						0,0
Siirrot erien välillä			0,0			0,0
Hankintameno 31.12.		13,9	18,8	63,8	0,0	96,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		0,0	-3,0	-85,4	0,0	-88,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot				39,1		39,1
Tilikauden poisto			-2,3	-5,5		-7,8
Tilikauden arvonalentuminen				-0,1		-0,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		0,0	-5,3	-51,9	0,0	-57,1
Kirjanpitoarvo 31.12.		13,9	13,5	11,9	0,0	39,3

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2023	MEUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		13,9	18,8	63,8	0,0	96,5
Lisäykset			0,3	2,8		3,2
Vähennykset				-2,6		-2,6
Ennakkomaksut						0,0
Siirrot erien välillä						0,0
Hankintameno 31.12.		13,9	19,1	64,0	0,0	97,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		0,0	-5,3	-51,9	0,0	-57,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot				2,6		2,6
Tilikauden poisto			-0,4	-4,6		-5,0
Tilikauden arvonalentuminen				0,0		0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		0,0	-5,7	-53,9	0,0	-59,6
Kirjanpitoarvo 31.12.		13,9	13,4	10,1	0,0	37,5

ALKO OY

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2022 MEUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,0	0,1	97,7	0,0	97,8
Lisäykset			5,2		5,2
Vähennykset			-39,1		-39,1
Siirrot erien välillä					0,0
Hankintameno 31.12.	0,0	0,1	63,8	0,0	63,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	0,0	-0,1	-85,4	0,0	-85,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			39,1		39,1
Tilikauden poisto			-5,5		-5,5
Tilikauden arvonalentuminen			-0,1		-0,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0,0	-0,1	-51,9	0,0	-51,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,0	0,0	11,9	0,0	11,9

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2023 MEUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,0	0,1	63,8	0,0	63,9
Lisäykset			2,8		2,8
Vähennykset			-2,6		-2,6
Siirrot erien välillä					0,0
Hankintameno 31.12.	0,0	0,1	64,0	0,0	64,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	0,0	-0,1	-51,9	0,0	-51,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			2,6		2,6
Tilikauden poisto			-4,6		-4,6
Tilikauden arvonalentuminen			0,0		0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0,0	-0,1	-53,9	0,0	-53,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,0	0,0	10,1	0,0	10,2

3.6 SIJOITUKSET

ALKO KONSERNI

SIJOITUKSET 2022 MEUR	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,9	1,9	3,2	6,0
Lisäykset			0,0	0,0
Vähennykset	-0,5		-0,1	-0,6
Hankintameno 31.12.	0,4	1,9	3,0	5,3
Kertyneet arvonalenn. ja pääomaosuuosikaisut 1.1.	-0,8	-1,3	-0,8	-2,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset	0,5		0,1	0,6
Arvonalennukset				0,0
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-0,3	-1,3	-0,7	-2,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,1	0,6	2,3	3,0

SIJOITUKSET 2023 MEUR	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,4	1,9	3,0	5,3
Lisäykset				0,0
Vähennykset		-0,1		-0,1
Hankintameno 31.12.	0,4	1,8	3,0	5,2
Kertyneet arvonalenn. ja pääomaosuuosikaisut 1.1.	-0,3	-1,3	-0,7	-2,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset		0,1		0,1
Arvonalennukset	0,0	-0,1	-0,1	-0,2
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-0,3	-1,3	-0,7	-2,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,1	0,5	2,3	2,8

ALKO OY

SIJOITUKSET 2022 MEUR	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	28,0	1,9	3,2	33,1
Lisäykset			0,0	0,0
Vähennykset	-0,5		-0,1	-0,6
Hankintameno 31.12.	27,5	1,9	3,0	32,4
Kertyneet arvonalenn. ja pääomaosuuosikaisut 1.1.	-0,8	-1,3	-0,8	-2,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset	0,5		0,1	0,6
Arvonalennukset				0,0
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-0,3	-1,3	-0,7	-2,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	27,2	0,6	2,3	30,2

SIJOITUKSET 2023 MEUR	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	27,5	1,9	3,0	32,4
Lisäykset				0,0
Vähennykset		-0,1		-0,1
Hankintameno 31.12.	27,5	1,8	3,0	32,3
Kertyneet arvonalenn. ja pääomaosuuosikaisut 1.1.	-0,3	-1,3	-0,7	-2,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset		0,1		0,1
Arvonalennukset	0,0	-0,1	-0,1	-0,2
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-0,3	-1,3	-0,7	-2,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	27,2	0,5	2,3	30,0

3.7 OSAKKEET

ALKO OY

	Emoyhtiön omistusosuus (%)	Osuus omasta pääomasta (1 000 €)	Oma pääoma (€)	Määrä (kpl)	Nimellisarvo (€/yks.)	Osakkeiden/ osuuksien nimellisarvo 31.12.2023 (1 000 € yht.)	Kirjanpitoarvo 31.12.2023 (1 000 €)	Viimeksi laaditun tilinpäätöksen mukainen voitto/tappio (1 000 €)
OSUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISSÄ								
Kiinteistö Oy Arkadiantalo, Helsinki	100,00						27141	
Kiinteistö Oy Puolangan Keskus, Puolanka	50,48	187	371 176,35	275	56,00	15	0	1
Kiinteistö Oy Raahen Asemakatu 12, Raahе	57,90	251	433 508,43	14 476	17,00	246	80	0
OSUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISSÄ YHTEENSÄ		438					27 221	
OSUDET OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ								
Kiinteistö Oy Enon Kauppakeskus, Eno	37,00	170	460 320,89	259	5,05	1	14	0
Asunto Oy Juvan Myllynkerä, Juva	31,50	134	425 149,40	3 150	0,25	1	35	13
Kaavin Yrittäjätalo Oy, Kaavi	23,20	69	297 098,12	348	16,82	6	10	2
Kiinteistö Oy Kannuksen Torinkulma, Kannus	46,03	327	711 282,49	2 900	1,68	5	40	-3
Kiinteistö Oy Mantsintie 1-3, Ilomantsi	28,19	113	401 622,87	311	50,46	16	10	1
Kiinteistö Oy Nilsiänportti, Nilsiä	31,49	444	1 409 043,16	1 606	16,82	27	20	-6
Asunto-osakeyhtiö Pieksälä, Pieksämäki	26,82	189	703 997,66	54 800	1,68	92	15	-29
Kiinteistö Oy Saarijärven Paavonaukio, Saarijärvi	29,58	233	786 386,35	392	168,19	66	15	0
Asunto Oy Sandelsinkatu 4, Helsinki	24,85	54	217 290,79	6 835	0,34	2	251	10
Kiinteistö Oy Savitaipaleen Torinkulma, Savitaipale	23,00	191	829 449,57	2 300	0,34	1	20	14
Kiinteistö Oy Urpala, Rantasalmi	36,88	293	794 808,90	2 950	0,34	1	15	0
Kiinteistö Oy Äänekosken Torikatu 5, Äänekoski	36,29	314	864 325,17	450	16,82	8	15	0
OSUDET OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ YHTEENSÄ		2 530					460	

ALKO OY

	Emoyhtiön omistusosuus (%)	Osuus omasta pääomasta (1 000 €)	Oma pääoma (€)	Määrä (kpl)	Nimellisarvo (€/yks.)	Osakkeiden/ osuuksien nimellisarvo 31.12.2023 (1 000 € yht.)	Kirjanpitoarvo 31.12.2023 (1 000 €)	Viimeksi laaditun tilinpäätöksen mukainen voitto/tappio (1 000 €)
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET								
Asunto Oy Helsinginkatu 15, Helsinki	15,32			1 532	1,68	3	369	
Kiinteistö Oy Karakeskus, Kouvola	4,60			5 013	0,17	1	7	
Kiinteistö Oy Keritori, Kerimäki	9,76			332	1,68	1	5	
Kiinteistö Oy Kolarin Ylläs Chalets VII				122			244	
Kontulan Ostoskeskus Oy, Helsinki	9,46			745	68,62	51	300	
Asunto Oy Nilsiä Tahkokuuri Chalets B				1 805			178	
Kiinteistö Oulun Kirkkokatu 14, Oulu	1,43			500	16,82	8	17	
Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo, Pyhäsalmi	16,00			288	1,68	0	15	
Savonlinnan Linja-autoasema Oy, Savonlinna	10,47			1 540	168,19	259	40	
Tahko Golf Club Aoy, A 597							9	
Tahko Golf Club Aoy, A 1044							9	
Asunto Oy Vuorimiehenkatu 33, Helsinki	15,41			4 445	16,82	75	228	
Vierumäki Golf Garden Oy							488	
Vierumäki Golf Garden Oy							38	
Vierumäki Chalets							298	
Suomen Luotto-osuuskunta				1			0	
Suomen Palautuspakkaus Oy	12,50			150			25	
Palpa							8	
Suomen Pakkaustuottajat Oy				13 200	0,10	1	1	
Erittelemättömät muut osakkeet ja osuudet (Puhelinosakkeet)							3	
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET YHTEENSÄ							2 284	
KAIKKI OSAKKEET YHTEENSÄ							29 965	

4 VAIHTUVAT VASTAAVAT

MEUR	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
4.1 RAHAT JA PANKKISAAMISET				
Myymälöiden kassa	9,8	10,2	9,8	10,2
Joukkovelkakirjalainat	0,0	3,9	0,0	3,9
Rahastot	70,5	53,3	70,5	53,3
Pankkitilit	52,1	66,7	52,1	66,6
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	132,4	134,1	132,4	134,0
4.2 JOUKKOVELKAKIRJALAINOJEN MARKKINA- JA KIRJANPITO-ARVON EROTUS				
Rahoitusarvopaperien markkina-arvo	0,0	3,9	0,0	3,9
Rahoitusarvopaperien kirjanpitoarvo	0,0	3,9	0,0	3,9
Erotus	0,0	0,0	0,0	0,0
4.3 VAIHTO-OMAISUUS				
Valmiit tuotteet ja tavarat	66,3	73,4	66,3	73,4
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	0,5	0,3	0,5	0,3
Vaihto-omaisuus yhteensä	66,7	73,7	66,7	73,7
4.4 PITKÄAIKAISET MUUT SAAMISET				
Muut	0,1	0,1	0,1	0,1
Pitkäaikaiset muut saamiset yhteensä	0,1	0,1	0,1	0,1

MEUR	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
4.5 LYHYTAIKAISET SAAMISET KONSERNIYRITYKSILTÄ				
Lyhytaikaiset myyntisaamiset			0,0	0,0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset			0,0	0,0
Lyhytaikaiset saamiset kons. yrityksiltä yhteensä			0,0	0,0
4.6 LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	18,6	17,4	18,6	17,4
Lyhytaikaiset siirtosaamiset (muilta)	1,5	1,1	1,5	1,1
Muut	0,0	0,0	0,0	0,0
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	20,1	18,5	20,0	18,5
LYHYTAIKAISET SAAMISET	20,1	18,5	20,0	18,5
4.7 SIIRTOSAAMISTEN OLENNAISET ERÄT				
Tuloverosaaminen	0,0	0,0	0,0	0,0
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	0,6	0,6	0,6	0,6
Korkosaamiset	0,1	0,0	0,1	0,0
Seuravaan tilikauden lisenssi- ja ylläpitomaksut	0,6	0,4	0,6	0,4
Muut siirtosaamiset	0,2	0,1	0,2	0,1
Yhteensä	1,5	1,1	1,5	1,1

5 OMA PÄÄOMA

5.1 LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

ALKO KONSERNI

OMAN PÄÄOMAN MUUTOS 2022 MEUR	Osakepääoma	Muut rahastot	Voittovarat	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	16,8	0,8	93,8	111,4
Osingonjako			-60,0	-60,0
Siirrot erien välillä, työhyvinvointirahasto		-0,6	0,6	0,0
Tilikauden voitto			36,7	36,7
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	16,8	0,2	71,1	88,2

OMAN PÄÄOMAN MUUTOS 2023 MEUR	Osakepääoma	Muut rahastot	Voittovarat	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	16,8	0,2	71,1	88,2
Osingonjako			-40,0	-40,0
Siirrot erien välillä, työhyvinvointirahasto		-0,2	0,2	0,0
Tilikauden voitto			35,7	35,7
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	16,8	0,0	67,1	83,9

ALKO OY

OMAN PÄÄOMAN MUUTOS 2022 MEUR	Osakepääoma	Muut rahastot	Voittovarat	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	16,8	0,8	91,7	109,3
Osingonjako			-60,0	-60,0
Siirrot erien välillä, työhyvinvointirahasto		-0,6	0,6	0,0
Tilikauden voitto			38,4	38,4
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	16,8	0,2	70,7	87,8

OMAN PÄÄOMAN MUUTOS 2023 MEUR	Osakepääoma	Muut rahastot	Voittovarat	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	16,8	0,2	70,7	87,8
Osingonjako			-40,0	-40,0
Siirrot erien välillä, työhyvinvointirahasto		-0,2	0,2	0,0
Tilikauden voitto			35,7	35,7
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	16,8	0,0	66,7	83,5

Alko Oy:llä on yksi osakesarja, jossa on 10 000 000 osaketta.

5.2 VOITONJAKOKELPOISET VARAT

MEUR	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Edellisten tilikausien voitto			30,7	31,7
Tilikauden voitto/tappio			35,7	38,4
Siirto muista rahastoista			0,2	0,6
Oikaisut yhteensä			0,2	0,6
Voitonjakokelpoiset varat			66,7	70,7

6 PAKOLLISET VARAUKSET

MEUR	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
6.1 PAKOLLISET VARAUKSET				
Tyhjäksi jäävän toimitilan vuokravastuu	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0

7 VIERAS PÄÄOMA

MEUR	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
7.1 PITKÄAIKAINEN KOROTON VIERAS PÄÄOMA				
Muut korottomat pitkäaikaiset velat	0,0	0,0	0,0	0,0
	0,0	0,0	0,0	0,0
7.2 LYHYTAIKAISET VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE				
Ostovelat samaan konserniin kuuluville yrityksille			0,0	0,0
Siirtovelat samaan konserniin kuuluville yrityksille			0,0	0,0
			0,0	0,0
7.3 LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Ostovelat	144,6	149,1	144,5	149,1
Siirtovelat	20,4	19,8	20,4	19,8
Muut velat	16,3	15,3	16,3	15,3
Saadut ennakot	0,3	0,2	0,3	0,2
Yhteensä	181,6	184,5	181,6	184,4
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	181,6	184,5	181,6	184,4
7.4 SIIRTOVELKOJEN OLENNAISET ERÄT				
Palkkajaksotukset sosiaalikuuluineen	17,2	16,4	17,2	16,4
Työnantajavakuutusten jaksotus	0,8	0,7	0,8	0,7
TyEL-velka	1,5	1,5	1,5	1,5
Tuloverojaksotus	0,1	0,1	0,1	0,1
Pankkikulujen ja luottokorttiprovisioiden jaksotus	0,5	0,6	0,5	0,6
Ulkomailta matkalla olevat toimitukset	0,2	0,2	0,2	0,2
Seuraavalle tilikaudelle kirjatut laskut	0,0	0,2	0,0	0,2
Muut lyhytaikaiset siirtovelat	0,2	0,2	0,1	0,2
Yhteensä	20,4	19,8	20,4	19,8

8 MUUT LIITETIEDOT

Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

Muut annetut vakuudet

MEUR	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
	2023	2022	2023	2022
8.1 LEASINGVASTUUT				
Tilikautta seuraavana vuonna maksettavat	0,8	0,8	0,8	0,8
Myöhemmin maksettavat	0,8	1,2	0,8	1,2
Yhteensä	1,6	2,0	1,6	2,0
8.2 VUOKRAVASTUUT				
Tilikautta seuraavana vuonna maksettavat	13,9	14,3	13,9	14,3
Myöhemmin maksettavat	0,4	0,6	0,4	0,6
Yhteensä	14,2	15,0	14,2	15,0

TUNNUSLUVUT

	ALKO KONSERNI					ALKO OY				
	2023	2022	2021	2020	2019	2023	2022	2021	2020	2019
Liikevaihto, milj.eur	1 160,8	1 187,4	1 290,4	1 296,8	1 144,1	1 160,8	1 187,3	1 290,3	1 296,7	1 144,0
Liikevoitto, milj.eur	42,5	47,8	67,6	65,0	40,7	42,7	49,9	67,6	64,8	40,1
Osuus liikevaihdosta, %	3,7	4,0	5,2	5,0	3,6	3,7	4,2	5,2	5,0	3,5
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	44,3	46,2	69,4	64,0	40,7	44,5	48,3	69,3	63,8	40,0
Osuus liikevaihdosta, %	3,8	3,9	5,4	4,9	3,6	3,8	4,1	5,4	4,9	3,5
Oman pääoman tuotto, %	41,5	36,8	48,8	48,6	35,0	41,7	39,0	49,6	49,2	34,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	50,9	45,7	60,3	61,2	43,5	51,9	49,0	62,1	62,1	44,0
Omavaraisuusaste, %	31,5	32,2	37,7	36,9	35,7	31,5	32,3	37,5	36,8	35,5
Current ratio	1,2	1,2	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	1,2
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, milj.eur	7,2	7,5	5,7	6,8	8,4	6,9	7,4	5,1	6,1	7,6
Osuus liikevaihdosta, %	0,6	0,6	0,4	0,5	0,7	0,6	0,6	0,4	0,5	0,7
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	2 398	2 436	2 472	2 454	2 466	2 398	2 436	2 472	2 454	2 466

TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto (%)	$\frac{\text{(Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja - tuloverot varsinaisesta toiminnasta)}}{\text{Oma pääoma (keskim.*)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	$\frac{\text{(Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja + vieraan pääoman rahoituskulut)}}{\text{Taseen loppusumma (keskim.*) - korottomat velat (keskim.*)}} \times 100$
Omavaraisuusaste (%)	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Current ratio	$\frac{\text{Vaihto-omaisuus + Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$

* Keskimääräiset luvut on laskettu kauden alun ja lopun keskiarvona.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS YHTIÖKOKOUKSELLE

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2023 ovat 66 680 504,52 euroa (70 743 205,64 euroa) josta tilikauden voitto on 35 736 695,44 euroa (38 425 284,51 euroa).

Hallitus ehdottaa, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

• osinkona jetaan	40 000 000,00 euroa
• jätetään omaan pääomaan	26 680 504,52 euroa
	<u>66 680 504,52 euroa</u>

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 20. päivänä maaliskuuta 2024
Hallitus

Laura Raitio
puheenjohtaja

Kirsi Varhila

Carolina Bade

Mikko Forsell

Antti Koivula

Pekka Perttula

Ulrika Romantschuk

Leena Laitinen
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 20. päivänä maaliskuuta 2024

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Tiina Puukkoniemi
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Alko Oy:n hallintoneuvosto on käsitellyt yhtiön vuoden 2023 tilinpäätöksen sekä tilintarkastuskertomuksen, ja esittää lausuntonaan vuoden 2024 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että yhtiön tuloslaskelma ja tase tilikaudelta 2023 vahvistetaan. Hallintoneuvosto kannattaa hallituksen voittovarojen käyttöä koskevaa ehdotusta.

Hallintoneuvoston jäsenet Mikko Lundén, Aino-Kaisa Pekonen ja Tuula Väätäinen jääväsivät kokouksessa itsensä Alko Oy:n tilinpäätöstä koskevasta päätöksenteosta heidän muiden sidonnaisuuksiensa perusteella.

Helsingissä, 4. huhtikuuta 2024

Juho Eerola

Eeva Kalli

Sanna Antikainen

Kim Berg

Eeva-Johanna Eloranta

Saara Hyrkkö

Pauli Kiuru

Sari Sarkomaa

Oskari Valtola

YHTEYSTIEDOT

Alko Oy

PL 99, 00101 HELSINKI

Y-tunnus: 1505551-4

Kotipaikka Helsinki

etunimi.sukunimi@alko.fi

alko.fi

020 711 11 arkisin klo 8–16